

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์
ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

**FACTORS EFFECT BANGKOK RESIDENTS IN THE
DECISION TO SWITCH TO DIGITAL TV**

นางสาววรรณ เร่งสมบูรณ์สุข

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2558

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของ
ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Bangkok Residents in the decision to switch to Digital TV

โดย

นางสาววรรณ เร่งสมบูรณ์สุข

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

พ.ศ. 2558

วรรณ เร่งสมบูรณ์สุข 2558: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.พุฒิพัฒน์ ทวีวัชรพัฒน์, ศ.ด. 144 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิ จาก แบบสอบถาม ของ ประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ศึกษาในช่วงเดือนมกราคม 2558 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ ใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติไคว์สแควร์ การทดสอบสมมติฐานทางเดียว ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01, 0.05 และ 0.1 โดยในการศึกษาจะหาผลของความสัมพันธ์ตามกรอบแนวคิด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากรกับการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ปัจจัยด้านประชากรกับ การรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี และปัจจัยด้านประชากรกับทัศนคติของประชาชน ซึ่งมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และยังศึกษาช่องทางการรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลกับการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี และ การรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี พบว่า ประชาชน ที่ตอบแบบทดสอบในเรื่อง ทีวีเก่าที่มีอยู่เดิม สามารถรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลได้ และการแจกคู่มือดิจิทัลทีวี ในขณะที่ทัศนคติไม่มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับ

ผลการศึกษาช่องทางการรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ผู้ที่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล นั้นมีการรับสัญญาณผ่านกล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลหรือ กล่อง Set Top Box มากที่สุด รองลงมาคือการรับชมผ่านโทรทัศน์แบบที่มีจูนเนอร์ในตัว ในขณะที่ผู้ที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล มีการรับชมผ่านระบบดาวเทียมมากที่สุด รองลงมาคือการรับสัญญาณผ่านระบบเคเบิล และ ระบบแอนะล็อก ซึ่งผู้ที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านส่วนใหญ่ไม่มีการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีตลอดจนประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

Worapan Rengsomboonsuk 2014: Factors Affecting Bangkok Residents in the decision to switch to Digital TV. Master of Economics (Business Economics), Major Field: Business Economics. Department of Economics. Independent Study Advisor: Dr. Puttiphat Thaweewachiraphat, Ph.D. 144 pages

This study is conducted with the purpose to examine the factors affecting Bangkok residents in the decision to switch from existing TV systems to digital TV. The transformation is part of the process of the Office of the National Broadcasting and Telecommunications Commission to revolutionize the TV system by implementing digital TV.

The data utilized in this study consists of the primary and secondary information derived from the questionnaire responded by 400 Bangkok residents in January 2015. The collected data is then analyzed using both descriptive methodology and inferential statistics. The Chi-Square test is calculated and analyzed to find the correlation between demographic factors and the awareness of the digital TV system and its advantages and also the attitudes of people towards TV systems. The result of the survey and the analysis reflects the factors affecting the decision to switch to digital TV and the channels through which this TV system is reached.

The study has found that females whose education is below bachelor's degree, whose occupation is a government officer, and whose household consists of two people are least aware of digital TV. As for the advantage of digital TV, people whose age is lower than 20, whose education is below bachelor's degree, who have no income, and whose household consists of one to two people are least aware of this matter. Those who possess negative attitudes towards the transformation to digital TV are mostly females whose occupation is a government officer and whose household consists of five people.

As for the channels through which the signal of digital TV system is reached, the most common medium is the Set Top Box followed by TVs with TV tuners while those who have not yet adopted the digital TV system receive their visual motion media mostly through satellite TV followed by cable TV and analog TV. The latter group has not been aware of the digital TV system and the transformation to this new form of broadcasting. However, if the switching cost is subsidized by the government, it will increase the possibility that people will change their existing TV system to digital TV.

Student's signature

Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความร่วมมืออย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สำคัญต้องขอขอบพระคุณ อ.ดร.พุดิพัฒน์ ทวีจิรพัฒน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษา ครั้งนี้มาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง และขอขอบพระคุณ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ข้อชี้แนะเพื่อความสำเร็จของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ รวมถึงเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์ธุรกิจทุกท่าน ที่ช่วยประสานงาน และอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้านและขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์เพื่อประกอบการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ ที่ได้ให้แรงกายแรงใจ สติปัญญา และให้การดูแลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่ เพื่อน สำนักกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ตลอดจนกำลังใจที่มีให้กันเสมอมา ขอขอบคุณเพื่อนๆ MBE รุ่นที่ 20 สำหรับกำลังใจการให้ คำปรึกษา อันมีค่ายิ่งร่วมกัน และขอขอบคุณบุคคลในอนาคตที่ทำให้มีพลังในการศึกษา พากเพียร ความดีในครั้งนี้ ขอยกให้ ผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งที่ได้กล่าวนามและไม่ได้กล่าวนามในข้างต้น หากมีความบกพร่องใดที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

วรพรรณ เร่งสมบูรณ์สุข

กรกฎาคม 2558

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
แนวคิดทางทฤษฎี	8
การตรวจเอกสาร	23
กรอบแนวคิดในการศึกษา	32
สมมติฐานการศึกษา	33
วิธีการศึกษา	33
บทที่ 3 ข้อมูลทั่วไป	32
การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	32
โทรทัศน์ระบบดิจิทัล หรือดิจิทัลทีวี คืออะไร	33
มาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิทัลที่ประเทศไทยเลือกใช้	33
ระยะเวลาการเริ่มโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย	34
กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล	35
การยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก	36
การออกประกาศ มาตรการ หลักเกณฑ์ต่างๆ	37
ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล	
การกำหนดจำนวนและประเภทช่องรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล	39

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
บทที่ 3 ข้อมูลทั่วไป	40
ประโยชน์ของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล	40
การเตรียมความพร้อมของประชาชนในยุคโทรทัศน์ระบบดิจิทัล	41
การประมูลใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่	45
วิธีการตั้งค่าธรรมเนียมช่องดิจิทัลทีวี	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์	50
ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	
ทัศนคติที่มีต่อดิจิทัลทีวี	57
การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์	60
ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	
ทดสอบสมมติฐาน	62
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	133
สรุป	133
ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา	135
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	137
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	138

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
2	การรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	52
3	แบบทดสอบความรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	53
4	ผลรวมทางด้านการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลของกลุ่มตัวอย่าง	54
5	แบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	55
6	ผลรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	56
7	ข้อมูลการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	58
8	ผลรวมการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	59
9	การตัดสินใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	61
10	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	64
12	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรสต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	65
13	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	66
14	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรต่อความถี่การรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	67
15	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	68
16	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	69
17	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านการศึกษากับความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	70
18	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านรายได้กับความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพ กับความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	72
20	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิก ในครัวเรือนกับความถี่ในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	73
21	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรต่อช่องทาง การรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	74
22	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านเพศ ต่อช่องทางในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	75
23	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อ ช่องทางในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบดิจิทัล	76
24	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรส ต่อช่องทางในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบดิจิทัล	77
25	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้าน ระดับการศึกษาต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	79
27	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	80
28	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี	81
29	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลทั้ง 10 ข้อ	82
30	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	83
31	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	84
32	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีทั้ง 10 ข้อ	85
33	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีทั้ง 10 ข้อ	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
34	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบเรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 6	88
35	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ข้อ 9	89
36	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	90
37	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	91
38	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 4	92
39	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 5	92
40	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	93
41	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
42	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ ต่อแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ข้อ 6	96
43	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ ต่อแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบดิจิตอล ข้อ 7	97
44	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพ ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	98
45	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อ แบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	99
46	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพ ต่อแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ข้อ 6	100
47	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิก ในครัวเรือนต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	101
48	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิก ในครัวเรือนต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
49	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 6	103
50	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบเรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 10	104
51	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	105
52	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	106
53	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	107
54	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	109
55	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	110
56	ผลการทดสอบความสัมพันธั้ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบรวมเรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
57	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	113
58	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน สมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบรวมประโยชน์การเปลี่ยนผ่าน ไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ	114
59	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิก ในครัวเรือนต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ	116
60	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรต่อผลรวม ทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ	117
61	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อ ผลรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ	118
62	ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการแต่ละเดือนกับส่วนประสมทางการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ในหัวข้อคุณภาพของสัญญาณในการสนทนา	119
63	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อ ผลรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ	120
64	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากร ด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบทัศนคติการเปลี่ยนผ่าน ไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
65	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านสมาชิก ในครัวเรือนต่อผลรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ทั้ง 10 ข้อ	123
66	ผลการทดสอบความสัมพันธัลักษณะทางประชากรด้านสมาชิก ในครัวเรือนต่อแบบทดสอบทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ทั้ง 10 ข้อ	125
67	ความสัมพันธัการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวีในระบบดิจิตอลต่อ การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	126
68	ผลการทดสอบความสัมพันธัการรับรู้ข่าวสารการเปลี่ยนผ่าน ไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลของแบบทดสอบ การรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ข้อ 5	127
69	ความสัมพันธัการรับรู้เรื่องประ โยชน์ดิจิตอลทีวีต่อการตัดสินใจ ยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	128
70	การทดสอบความสัมพันธัการรับรู้ข่าวสารการเปลี่ยนผ่าน โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลของแบบทดสอบ การรับรู้ประ โยชน์ดิจิตอลทีวี ข้อ 8	129
71	ความสัมพันธัทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบดิจิตอลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล	130

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความแตกต่างระหว่างการส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกและระบบดิจิทัล	2
2	กรอบแนวทางการเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล	3
3	กรอบแนวคิดการศึกษา	26
4	ลักษณะการแพร่ภาพไปยังผู้ชมผ่านทาง	32
5	ลักษณะประเภทกิจการกระจายเสียงโทรทัศน์	35
6	กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล	36
7	ประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์	37
8	ประเภทช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล	40
9	ภาพเปรียบเทียบความคมชัดระหว่างระบบแอนะล็อกและระบบดิจิทัล	40

บทที่ 1

บทนำ

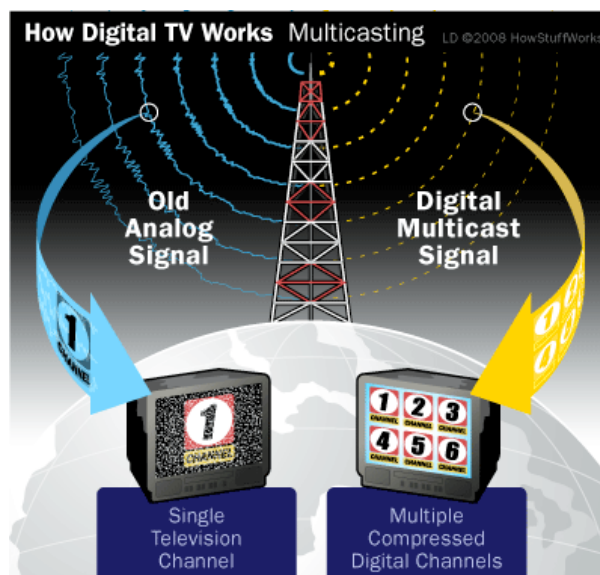
ความสำคัญของปัญหา

1.1 ความเป็นมาของเกี่ยวกับโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

กิจการโทรทัศน์ จัดเป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนในหลายด้าน อาทิ ความคิด ความเชื่อ พฤติกรรม และการใช้ชีวิต แต่เดิมจนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีการส่งสัญญาณโทรทัศน์แบบภาคพื้นดิน หรือ Terrestrial Broadcasting ระบบแอนะล็อก (Analog) โดยส่งคลื่นความถี่ผ่านอากาศ ไปยังเสาหนวดกุ้งหรือก้างปลาตามที่อยู่อาศัยของประชาชน ในกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ยุค (Generation) คือ ยุคที่ 1 ยุคโทรทัศน์ขาว-ดำ (ปี 2490 – 2510) ยุคที่ 2 ยุคโทรทัศน์สี (ปี 2510 – 2555) และยุคที่ 3 คือ ยุคโทรทัศน์ระบบดิจิตอล (ตั้งแต่ปี 2557) ซึ่งในยุคที่ 3 นี้ได้มีการเปลี่ยนโครงสร้างการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ โดยจะมีการประกอบกิจการที่แยกออกจากกันระหว่างผู้ผลิตรายการ ผู้ให้บริการโทรทัศน์ (ช่องรายการ) ผู้ให้บริการโครงข่าย ผู้ให้บริการลูกค้า และสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างจากยุคที่ 1 และ 2 ซึ่งมีเพียงผู้ผลิตรายการ และผู้แพร่เสียงแพร่ภาพไปยังผู้ชมผ่านทางสถานีโทรทัศน์เท่านั้น (สำนักงาน กสทช.)

การส่งสัญญาณโทรทัศน์แบบภาคพื้นดิน ระบบแอนะล็อกของไทยในปี 2557 จากเดิมมีการออกอากาศทั้งหมด 6 ช่องรายการ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท./NBT) และสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (TPBS) และเนื่องจากการส่งสัญญาณโทรทัศน์หนึ่งช่อง ต้องใช้ช่วงคลื่นที่กว้าง แต่หากใช้เทคโนโลยีโทรทัศน์ระบบดิจิตอลนั้น จะมีการบีบอัดสัญญาณ (Digital Compression) ทำให้ใน 1 ช่องความถี่ (8 MHz) ตามแบบแอนะล็อกเดิม จะใช้ออกอากาศได้ถึง 10-15 ช่องในระบบดิจิตอล ในแบบความคมชัดปกติ ซึ่งในการเปลี่ยนมาใช้ระบบดิจิตอล ถือได้ว่าเป็นการใช้คลื่นความถี่วิทยุอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นมาก เมื่อเทียบกับระบบแอนะล็อก อีกทั้งโทรทัศน์ระบบดิจิตอล ยังมีคุณภาพของสัญญาณที่ดีขึ้น ภาพจะคมชัดเสมอ อัตราการถูกรบกวนน้อย ไม่มีคลื่นแทรกหรือการสะท้อนรบกวน ไปถึงการรับชมที่ชัดเจนแม้จะอยู่ในพาหนะเคลื่อนที่ก็ตาม แต่กรณีที่เป็นจุดอับสัญญาณจะไม่สามารถรับภาพใดๆ ได้เลย ซึ่งแตกต่างจากระบบแอนะล็อก ที่จะเกิดภาพหิมะตกหรือภาพทับซ้อนในจุดที่สัญญาณอ่อน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของ

โครงข่ายในกิจการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ดังนั้นคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ สำนักงาน กสทช. จึงได้ผลักดันให้มีการขยายโครงข่ายให้ครอบคลุมเพียงพอสำหรับการให้บริการ เพื่อขจัดปัญหาการมีจุดอับสัญญาณดังกล่าวตามภาพ 1

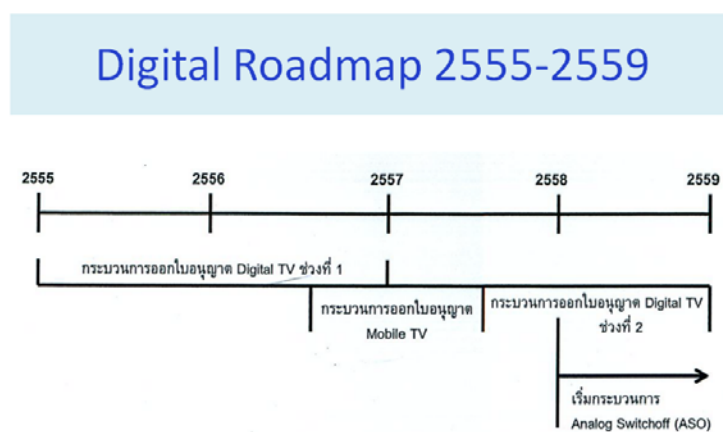
ภาพที่ 1 ความแตกต่างระหว่างการส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกและระบบดิจิทัล
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

หนึ่งในประเด็นสำคัญของการเปลี่ยนผ่านระบบโทรทัศน์จากแอนะล็อกสู่ระบบดิจิทัลคือ การเลือกใช้มาตรฐานเทคโนโลยี ที่ปัจจุบันในโลกมีมาตรฐานเทคโนโลยีโทรทัศน์หลักในแต่ละมาตรฐานต่างมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป ดังนั้นการพิจารณาเลือกมาตรฐานเทคโนโลยีโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของไทยในครั้งนี้จึงเป็นประเด็นที่ต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ทั้งประเด็นเชิงประสิทธิภาพทางเทคโนโลยี เชิงประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ และที่สำคัญที่สุดคือความสอดคล้องกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้จากการพิจารณาและคัดเลือกโดย กสทช. มาตรฐานกิจการโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของประเทศไทยที่ได้รับการเลือกใช้ คือ มาตรฐาน DVB-T2 (Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System)

ระยะเวลาการเริ่มโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยในแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ปี 2555 ได้กำหนดให้มีการเริ่มต้น การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลภายใน 4 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่บังคับเมื่อวันที่ 4 เมษายน ปี 2555 และตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 ซึ่งมีกรอบการดำเนินงานอยู่ในช่วงระหว่างปี 2555-2559 ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่

การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ได้มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน อาทิ ให้มีการเริ่มรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ภายใน 4 ปี มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตอุปกรณ์ รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภายใน 3 ปี มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล สำหรับผู้มีรายได้น้อยภายใน 3 ปี และมีจำนวนครัวเรือนในเมืองใหญ่ที่สามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี

ในการนี้ สำนักงาน กสทช. ได้กำหนดกรอบนโยบาย แนวทาง ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลโดยได้ประกาศการเริ่มการเปลี่ยนผ่านระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์เป็นระบบดิจิทัลของประเทศไทยแก่สาธารณะไปแล้วเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปรับทราบถึงทิศทางและแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้เตรียมความพร้อม ตามภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวทางการเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

เมื่อมีการเริ่มใช้การส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัลแล้ว ประชาชนสามารถรับรายการต่างๆ ได้โดยไม่ต้องทำการเปลี่ยนโทรทัศน์ใหม่ เพียงใช้การติดตั้งกล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ระบบดิจิทัล /อุปกรณ์แปลงสัญญาณระบบดิจิทัล (Set-Top Box) เป็นอุปกรณ์เสริมเชื่อมต่อกับโทรทัศน์ที่มีอยู่เดิมก็จะทำให้สามารถรับสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัลได้ หรืออาจเปลี่ยนไปใช้โทรทัศน์ที่สามารถรับสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัลแบบ DVB-T2 ในตัวได้

การเปลี่ยนไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลจึงส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน จากความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านความเป็นอยู่ ความคิด ความเข้าใจต่อสังคมภายนอก และมีโอกาสที่จะเลือกในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของตนเองมากยิ่งขึ้น

การดำเนินการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลในครั้งนี้ ถือเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ โดยทรัพยากรสื่อสารของชาติจะได้รับการจัดสรรอย่างโปร่งใส เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมีการกระจายการใช้ประโยชน์โดยทั่วถึงในกิจการด้านต่างๆ ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทั้งผู้ประกอบการ ประชาชน และภาคส่วนต่างๆ โดยสำนักงาน กสทช. มีการวางแผนนโยบายและกรอบระยะเวลาการดำเนินงานอย่างรอบคอบ เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านฯ เป็นไปตามแผนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทราบว่า ปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าว ไปช่วยส่งเสริม สนับสนุน แผนการเปลี่ยนผ่านของกิจการโทรทัศน์ของประเทศ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จลุล่วง ตามแผนการดำเนินการที่ได้วางไว้ของสำนักงาน กสทช. และจะนำไปสู่การพัฒนาในกิจการโทรทัศน์ของประเทศ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย มีคุณภาพ อย่างเท่าเทียมและรู้เท่าทันมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

1.2.2 เพื่อศึกษาช่องทางการรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลให้ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ยิ่งขึ้นภายในแผนเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ขอบเขตการวิจัย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 เขต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 เขต เขตละ 66 คน

นิยามศัพท์

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 โทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก คือสัญญาณโทรทัศน์ซึ่งเป็นการส่งสัญญาณภาคพื้นดิน เป็นการส่งคลื่นความถี่บนพื้นผิวโลก ใช้วิธีส่งผ่านอากาศ จากเสาโทรทัศน์ใหญ่ไปยังเสากังปลา หรือ เสาหนวดกุ้ง ตามที่อยู่อาศัย ไม่ใช่การส่งสัญญาณไปยังอวกาศแล้วยิงกลับมาอย่างการส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม หากแต่การรับส่งสัญญาณแอนะล็อกแบบที่ใช้กันอยู่ มีขีดจำกัดในการใช้งานค่อนข้างสูง โดยเฉพาะเรื่องการถูกสัญญาณรบกวนง่าย ทำให้เกิดการพัฒนามาเป็นโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล

1.5.2 โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล คือโทรทัศน์ระบบดิจิทัล (อังกฤษ : Digital television) หรือทีวีดิจิทัล หรือ DTV คือการส่งผ่านของเสียงและวิดีโอโดยใช้ขบวนการและการผสมสัญญาณแบบดิจิทัลซึ่งมีความแตกต่างโดยสิ้นเชิงกับการส่งผ่านสัญญาณแบบ แอนะล็อกที่มีการแยกสัญญาณในช่องที่แยกออกจากกัน สิ่งนี้เป็นนวัตกรรมที่ปฏิวัติเทคโนโลยีโทรทัศน์ที่สำคัญยิ่งนับแต่ันนวัตกรรมทีวีสีเมื่อปี 1950 มันสามารถส่งข้อมูลได้มากกว่าแบบแอนะล็อกในหนึ่งช่องสัญญาณ จึงเรียกได้อีกอย่างว่า Multicasting การส่งสัญญาณเป็นแบบดิจิทัลจึงทำให้ได้คุณภาพความคมชัดสูง หลายประเทศกำลังเปลี่ยนระบบการส่งสัญญาณจากแอนะล็อกมาเป็นดิจิทัลซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่วิทยุในอีกรูปแบบหนึ่ง ในหลายๆส่วนของโลกอยู่ในระหว่างการนำเทคโนโลยีนี้มาใช้ ในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง และอยู่ในระหว่างการพัฒนามาตรฐานที่แตกต่างกันออกไป มาตรฐานในการรับส่งสัญญาณในภาคพื้นดินในแนวราบที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง

1.5.3 DVB-T2 คือ Digital Video Broadcasting – Second Generation Terrestrial มาตรฐานทีวีดิจิทัลภาคพื้นดิน (Digital TV) ที่ไทยเลือกมาให้แทนระบบ PALซึ่งเป็นแอนะล็อกซึ่งใช้มานานกว่า 40 ปี ในความถี่เดิมระบบ DVB-T2 สามารถส่งได้จำนวนช่องมากกว่าเดิม ทนต่อสัญญาณรบกวนได้ดีกว่า และรองรับช่องความคมชัดสูง (High Definition)

1.5.4 กล่องแปลงสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล หรือ Set Top Box คือเครื่องรับโทรทัศน์รุ่นใหม่ออแบบส่วนใหญ่เป็นเครื่องรับโทรทัศน์ที่สามารถรับชมรายการที่ส่งมาเป็นระบบดิจิทัลได้ แต่ถ้าเป็นจอใหญ่ๆ ดูเหมือนผู้ ก็จะต้องมีอุปกรณ์เสริมคือกล่องแปลงสัญญาณ เพื่อที่จะแปลงสัญญาณดิจิทัลให้ทีวีแบบดั้งเดิมสามารถรับสัญญาณ เข้าสู่ระบบของภาพและเสียงที่สามารรับชมได้ กล่องแปลงสัญญาณนี้เรียกว่า Set-top box คือ กล่องที่สามารถวางไว้บนจอใหญ่ๆ ของเราได้ เหมือนกับกล่องที่เวลาเราติดตั้งจานดาวเทียม หรือเคเบิลทีวี เพราะฉะนั้น เวลาเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิทัล ถ้าซื้อกล่องนี้แล้วก็ไม่จำเป็นต้องซื้อจอทีวีใหม่ให้ติดตั้งเครื่องนี้ แล้วก็สามารถรับชมได้ตามปกติ

1.5.5 โทรทัศน์ที่มีดิจิทัลจูนเนอร์ในตัวรับสัญญาณ (integrated Digital Television หรือ iDTV) ซึ่งสามารถรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่ต้องใช้กล่องแปลงสัญญาณหรือ Set Top Box เพียงต่อโทรทัศน์ iDTVกับเสาข้างปลาหรือหนวดกุ้ง ท่านสามารถรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลได้แล้ว ซึ่งวิธีนี้ผู้รับชมจะสามารถรับชมจำนวนช่องได้ทั้งหมด 48 ช่องพร้อมกับคุณภาพความคมชัดปกติ SD (Standard Definition) และความคมชัดสูง HD (High Definition)

1.5.6 การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลคือ การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลโดยตรง ซึ่งหมายถึงการรับชมผ่านกล่องแปลงสัญญาณ เรียกอีกอย่างว่ากล่อง Set Top Box หรือรับชมผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลทีวีที่มีจูนเนอร์รับสัญญาณโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลในตัว

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี

การศึกษาวิจัย “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรศัพท์มือถือภาคพื้นดิน ในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” ได้กำหนดแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้สร้างกรอบในการศึกษา ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดด้านการสื่อสารนวัตกรรม
- 2.2 แนวความคิดระบบสังคม
- 2.3 แนวคิดความรู้ ทักษะและพฤติกรรม
- 2.4 แนวคิดอุปสงค์
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ผู้รับสาร

2.1 แนวคิดด้านการสื่อสารนวัตกรรม

การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลา การสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาก การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารมีประโยชน์ทั้งในแง่บุคคลและสังคม การสื่อสารทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้สังคม เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มนุษย์สามารถเติบโตพัฒนา เรียนรู้ และรับรู้วัฒนธรรมของตนเองและสังคมได้ การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ชุมชน และสังคมในทุกด้าน

โรเจอร์ (Rogers, 1971 อ้างถึงใน กนกพร บุญแก้ว, 2556) ได้ให้ความหมายว่า นวัตกรรมหมายถึง ความคิด การกระทำหรือสิ่งของซึ่งบุคคลเห็นว่าเป็นของใหม่ ไม่ว่าความคิดนั้นจะเป็นของใหม่ โดยนับเวลาตั้งแต่แรกพบหรือไม่ แต่ขึ้นอยู่กับที่บุคคลนั้นรับรู้ว่ามันเป็นของใหม่หรือไม่ โดยใช้ความคิดเห็นและการตัดสินใจของตนเอง ถ้าบุคคลนั้นเห็นว่าเป็นสิ่งใหม่สำหรับเขา สิ่งนั้นเป็นนวัตกรรมสำหรับเขา คำว่า “ใหม่” มิได้หมายความว่าต้องเป็นความรู้ใหม่เป็นครั้งแรก แต่ความหมายถึงการที่บุคคลได้รับรู้ในเรื่องเดิมมากขึ้น หรือเป็นความใหม่ในเรื่องของความรู้ ทักษะ หรือเกี่ยวกับการตัดสินใจที่จะใช้นวัตกรรมนั้นๆ

พจนานุกรมศัพท์ (การโฆษณา กับ สังคม, 2554) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมหมายถึงความคิดใหม่ การปฏิบัติใหม่หรือสิ่งใหม่ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งปัจเจกบุคคลและสมาชิกในสังคมนั้นถือว่าเป็นของใหม่ นักโฆษณาซึ่งเป็นนักสื่อสารมวลชนพยายามแนะนำการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคม อาทิ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสื่อ โฆษณาการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านค่านิยม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปแบบการดำเนิน ชีวิตของผู้บริโภค (Life Style)

ดังนั้นการที่สังคมมนุษย์จะมีใช้นวัตกรรมใดในสังคมได้นั้นจึงต้องผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ประดิษฐ์และผู้ใช้ในสังคม (Interactive Between Innovator and User) กลับไปกลับมาหลายครั้งจนเกิด "การยอมรับ" หรือที่เรียกว่า Technology Adoption กระบวนการนี้เป็นสิ่งที่นักวิจัยให้ความสนใจเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทฤษฎีการแพร่กระจายทางนวัตกรรมที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุด Rogers (1962) เรียกว่าทฤษฎี Diffusion of Innovation ซึ่งทำให้ได้เห็นกระบวนการยอมรับนวัตกรรมของคนในสังคม ซึ่งตามแนวคิดทฤษฎีของ Rogers ได้แบ่งกลุ่มคนในสังคมที่จะยอมรับการแพร่กระจายของนวัตกรรม

ทฤษฎีการแพร่ นวัตกรรม (Diffusion of Innovation)

1. ทฤษฎีการแพร่ นวัตกรรม (Diffusion of Innovation)

เอเวอร์เรต เอ็ม โรเจอร์ และ ฟรอยด์ เอฟ ชูเมกเกอร์ (Everett M. Roger with Floyd F. Shoemaker อ้างอิงในโครงการวิจัยผลกระทบของนวัตกรรมการสื่อสารที่มีต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน ประมงทะเลภาคตะวันออก , คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา) ได้ให้ความหมายนวัตกรรมคือ ความคิด วิธีปฏิบัติ สิ่งของที่บุคคลคิดค้นขึ้นมาใหม่ รวมถึงความแตกต่างจากที่เคยมีมาในอดีต รวมไปถึงนวัตกรรมบางอย่างที่อาจเคยเกิดขึ้นมาแล้ว หรือมีมานานแล้วในสังคมแต่แค่เพิ่งนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้ มาปฏิบัติอีกครั้ง หรือกับอีกสังคมหนึ่งซึ่งก็ถือเป็นนวัตกรรมเช่นกัน ในที่นี้ เอเวอร์เรต เอ็ม โรเจอร์ เน้นในรูปแบบของนวัตกรรมการเผยแพร่ นวัตกรรม ซึ่งแบ่งองค์ประกอบทั้งหมดได้ 4 ประการด้วยกัน คือ

1. นวัตกรรม (Innovation) ความคิดใหม่ เทคนิควิธีการใหม่หรือสิ่งใหม่ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ นวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งที่สร้างความรู้เป็นของใหม่สำหรับกลุ่มผู้มีความรู้ในการยอมรับ นวัตกรรม กฤษมณฑ์ (2536, หน้า 104)

2. การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารหมายถึงการให้และการรับความหมาย การถ่ายทอด และการรับสาร ซึ่งรวมถึงแนวคิดของการโต้ตอบ แบ่งปัน และมีปฏิสัมพันธ์กันด้วย เดนนิส แมคควอล (McQuail, 2005)

3. สมาชิกในระบบสังคม (In a Social System) ในที่นี้หมายถึงประชากร ที่อยู่ในสังคมมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันไป การอยู่ร่วมกันของมนุษย์โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบ ซึ่งส่งผลถึงการยอมรับในนวัตกรรมนั้นด้วย

4. ระยะเวลา (Overtime) เมื่อบุคคลได้รับรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในสังคม จะศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมดังกล่าว โดยบุคคลจะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมหรือสิ่งใหม่นั้น ขึ้นอยู่กับการประเมินผลที่ผ่านกระบวนการรับรู้ และการทำความเข้าใจของผู้รับสาร ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่จะนำไปประกอบการตัดสินใจที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมนั้น

ดังนั้นในการแพร่วัตกรรม จะให้ความสำคัญกับกระบวนการตัดสินใจของผู้รับสารว่า ยอมรับสารหรือนวัตกรรมตามการโน้มน้าวของแหล่งสาร หรือผู้ส่งสารหรือไม่ เพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ โดยผ่านการกรองนวัตกรรมจากการรับรู้ของผู้รับสารนั้น

2. ปัจจัยการกรองนวัตกรรม

แม้ว่านวัตกรรม บางอย่างเป็นสิ่งจำเป็น แต่ไม่ได้หมายความว่า ผู้รับสารจะต้องยอมรับนวัตกรรมนั้นเสมอไป ผลเนื่องมาจากการกรองนวัตกรรมโดยมีปัจจัยต่างๆดังนี้

1. ปัจจัยทางสังคม หมายถึงอิทธิพลซึ่งเกิดจากประชาชน กลุ่มคนในสังคมนั้น
2. บรรทัดฐาน เป็นคุณลักษณะที่เป็นสถาบัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นและถูกยอมรับว่าเป็นสภาพแวดล้อมค่อนข้างถาวรของมนุษย์ ยึดถือกันมาเป็นระยะเวลานาน
3. ค่านิยม คล้ายบรรทัดฐาน แต่ไม่มีลักษณะเป็นสถาบัน เพราะเป็นมติร่วมกันต่อคุณลักษณะนั้นๆ ชั่วคราว จัดเป็นปัจจัยทางสถานการณ์
4. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง อิทธิพลที่ถูกหล่อหลอมภายในบุคคล จนเป็นเอกลักษณ์ส่วนบุคคลที่ใช้ในการกลั่นกรองสาร และ นวัตกรรมที่มากระทบบุคคล ได้แก่ อุปนิสัย เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่ถูกหล่อหลอมโดยเงื่อนไขทางสังคมอย่างยาวนาน จึงซึมเข้าไปถึงจิตใจของบุคคล หรือบุคลิ กภาพ เป็นเพียงท่าทางภายนอกของบุคคล แต่สามารถปรับเปลี่ยนได้

3. แนวทางของผู้รับสาร

ปัจจัยสำคัญของการแพร่นวัตกรรมในการวัดความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับผู้รับสาร ความเข้าใจในผู้รับสารว่า ผู้รับสารมีทิศทางหรือแนวทางอย่างไรนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารนวัตกรรมได้ ดีเป็นอย่างไร โดยผู้รับสารมีคุณลักษณะทั่วไปที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ผู้รับสารแต่ละคนรับสารแตกต่างกัน
2. แม้ว่าผู้รับสารจะได้รับสารสนเทศแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องจดจำได้อย่างถาวรตลอดไป
3. ประสิทธิภาพของการรับสาร ขึ้นอยู่กับการทำหน้าที่ของสื่อด้วย เพราะบทบาท และอิทธิพลของสื่อแต่ละประเภทจะแตกต่างกันออกไป ในแต่ละขั้นตอนของการยอมรับสาร
4. บุคคลจะเลือกแหล่งรับสารเสมอ เนื่องจากปัจจัยการกรองสารแตกต่างกันไป
5. การตัดสินใจของผู้รับสารจะง่ายขึ้นในการเลือกรับสาร หากสารนั้นอยู่บนพื้นฐานที่เห็นได้และมีจริง
6. การรับสารจะง่ายขึ้นในบางครั้ง เมื่อผู้รับสารสื่อกันเองในกลุ่มเดียวกัน
7. ผู้รับสารบางคนอาจมีศักยภาพมากกว่าคนอื่น
8. ผู้รับสารบางคนอาจต้องการคำปรึกษามากกว่าคนอื่นๆ
9. ผู้รับสารบางคนอาจต้องการเปิดรับสารจากแหล่งสารโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านบุคคลอื่น
10. สถานภาพเศรษฐกิจสังคมของผู้รับสาร ไม่เท่ากัน และเศรษฐกิจสังคม มักเป็นตัวกำหนดการยอมรับนวัตกรรมได้เร็วหรือช้า
11. ในกลุ่มผู้รับสารมักมีบุคคลเจ้าปัญหา แสดงอาการสงสัยต่อนวัตกรรม
12. สิ่งที่ดีสำหรับคนหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งดีของอีกคนหนึ่ง หรือคนทั่วไป
13. ปัจจัยในการกรองสารมีความสำคัญต่อผู้รับสาร ในการตัดสินใจรับสาร
14. การศึกษาเป็นปัจจัยเสริมในการรับสารของบุคคล
15. การรับสารจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว ขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวของผู้ส่งสารให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของผู้รับสาร
16. การรับสารจะเกิดความมั่นใจ เมื่อผู้ส่งสารไม่ได้ลอกเลียนแบบซึ่งกันและกัน
17. ผู้ส่งสารในประชาคมโดยเฉพาะที่เป็นสื่อบุคคลซึ่งส่งสารทั้งหลายนั้น ไม่จำเป็น ต้องเป็นบุคคลเดียวกันและสามารถเลือกรับได้โดยผู้รับสาร

4. การยอมรับนวัตกรรม

เป็นกระบวนการสำคัญ ในการสร้างพฤติกรรมให้คล้อยตามนวัตกรรมที่ส่งออกไป โดยเริ่มจากสารผ่านไปยังสื่อ ทำหน้าที่กลั่นกรองและทำความเข้าใจในนวัตกรรมนั้น ด้วยเหตุนี้การสร้างพฤติกรรมที่ยอมรับนวัตกรรมนั้น จึงเป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญซึ่งในส่วนของกระบวนการยอมรับนวัตกรรม หรือกระบวนการในการยอมรับสิ่งใหม่ (Adoption Process) เอเวอร์เรต เอ็ม โรเจอร์ (Everett M. Rogers) กล่าวถึงขั้นตอนการยอมรับสิ่งใหม่ว่ามีอยู่ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นรับทราบหรือขั้นตื่นตัว (Awareness Stage) เป็นขั้นที่บุคคลรู้ว่ามีความคิดใหม่ สิ่งใหม่ หรือวิธีปฏิบัติใหม่เกิดขึ้น แต่ยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้น

2. ขั้นสนใจ (Interest Stage) บุคคลเริ่มมีความสนใจในสิ่งใหม่ และพยายามแสวงหาข้อมูล หรือความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งนั้น

3. ขั้นประเมินคุณค่า (Evaluation Stage) บุคคลจะประเมินคุณค่าในสมองของตน โดยลองนึกว่าถ้ายอมรับเอาสิ่งใหม่นั้นมาใช้หรือปฏิบัติแล้ว จะเหมาะสมกับเหตุการณ์ในปัจจุบันหรือในอนาคตหรือไม่ จะให้ผลคุ้มค่ากับการที่ต้องเสี่ยงหรือไม่

4. ขั้นทดลอง (Trial Stage) บุคคลจะนำเอาสิ่งใหม่นั้น มาลองใช้หรือลองปฏิบัติในวงจำกัดก่อนเพื่อดูว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์เข้ากับสถานการณ์ของตนหรือไม่

5. ขั้นยอมรับ (Adoption Stage) บุคคลยอมรับสิ่งใหม่และนำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ

โดยกระบวนการยอมรับนวัตกรรม หรือการยอมรับในสิ่งใหม่นี้จะมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ข้องด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของแหล่งข่าวของกระบวนการในการยอมรับสิ่งใหม่ประสิทธิภาพของการสื่อสารมวลชนส่งผลให้ระยะเวลาที่ใช้ในการยอมรับแตกต่างกันออกไปในแต่ละกลุ่มจากการศึกษา ประเภทของผู้รับนวัตกรรมในหลายๆ กรณีได้มีผู้แบ่งประเภทผู้ยอมรับนวัตกรรมในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งแสดงผลการอธิบายโดยจำแนกตามลักษณะผู้ยอมรับนวัตกรรม (Adoption Categorization on the Basic of Innovation)

ผู้รับสารในสังคมอาจถูกจำแนกถึงความแตกต่างในการรับนวัตกรรมออกเป็นประเภท ดังนี้

1. ผู้แนะนำนวัตกรรมหรือนวัตกรรม (Innovators) คือ ผู้ชอบการเปลี่ยนแปลง ชื่นชอบเรื่องราวใหม่ๆ เป็นบุคคลกลุ่มแรกที่มีบทบาทในฐานะเป็นผู้บุกเบิก หรือแนะนำนวัตกรรมแก่ผู้อื่นด้วย จึงเป็นผู้นำทางการสื่อสารนวัตกรรม ซึ่งอาจจะต้องศึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมนั้นๆ เป็นอย่างดี ทำให้มีปริมาณน้อยราวร้อยละ 3 ของผู้รับสารทั้งหมด

2. ผู้ยอมรับนวัตกรรมง่าย (Early Adopters) คือ เป็นกลุ่มที่เข้าใจ เปิดใจและยอมรับนวัตกรรมได้ค่อนข้างรวดเร็ว และมีความคิดเห็นสอดคล้องกับนวัตกรรมใหม่ จึงเป็นบุคคลกลุ่มแรกที่มีอิทธิพลในการชักชวนให้คนอื่นๆ ในสังคมปฏิบัติตาม ซึ่งบุคคลในกลุ่มนี้ก็ยังมีความค่อนข้างน้อย คือ ราวร้อยละ 13 ของผู้รับสาร

3. ผู้ยอมรับเร็ว (Early majority) เป็นกลุ่มผู้คล้อยตามที่อยู่ระหว่างผู้รับกลุ่มแรกกับผู้ที่ยอมรับนวัตกรรมช้ากว่า หมายถึง เมื่อรับนวัตกรรมจากผู้นำความคิดเห็นแล้ว จะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

อันเนื่องมาจากการรับนวัตกรรมนั้นได้เร็วกว่ากลุ่มอื่น และเป็นกลุ่มสำคัญที่จะส่งผลให้นวัตกรรมที่เกิดขึ้นนั้นแพร่หลายไปสู่สังคมได้ โดยบุคคลกลุ่มนี้มีอยู่ประมาณร้อยละ 4

4. ผู้ยอมรับช้า (Late majority) เป็นกลุ่มผู้คัดค้านตามยอมรับนวัตกรรมช้าหรือในระดับ กลางๆ กลุ่มนี้จะยอมรับนวัตกรรมตามผู้นำความคิดเห็นหรืออาจตามกลุ่มผู้รับเร็ว กล่าวคือ จะยอมรับนวัตกรรมก็ต่อเมื่อคนในสังคมยอมรับและใช้นวัตกรรมดังกล่าวแล้ว รวมถึงบรรทัดฐานทางสังคม เศรษฐกิจ อาจเป็นแรงผลักดันที่ส่งผลให้บุคคลในกลุ่มนี้ยอมรับนวัตกรรมดังกล่าวในที่สุด

5. ผู้ยอมรับช้าที่สุด หรือกลุ่มล่าช้า (Laggard) เป็นกลุ่มผู้คัดค้านตามยอมรับนวัตกรรมช้าที่สุด หรือก้าวไปไม่ทันกลุ่มอื่น เพราะผู้นำความคิดเห็น หรือกลุ่มทางสังคมแทบไม่มีอำนาจในการผลักดันให้บุคคลกลุ่มนี้ยอมรับนวัตกรรมได้เลย ทำให้เกิดความไม่เข้าใจและอาจไม่ยอมรับนวัตกรรมได้ จึงต้องใช้ความพยายามและเวลาในการโน้มน้าว เพื่อให้บุคคลกลุ่มนี้เกิดการยอมรับนวัตกรรม แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อบุคคลกลุ่มนี้ยอมรับนวัตกรรมที่เกิดขึ้นแล้ว นวัตกรรมดังกล่าวอาจเป็นเรื่องปกติที่ยอมรับและปฏิบัติตามจนเคยชินสำหรับคนทั่วไป

2.2 แนวความคิดระบบสังคม

แนวความคิดระบบสังคม

Talcott Parsons (ค.ศ. 1902 – 1979) มีแนวความคิดว่า สังคมเป็นระบบหนึ่งที่มีส่วนต่างๆ มีความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ที่คงที่ของแต่ละส่วนจะเป็นปัจจัยทำให้ระบบสังคมเกิดความสมดุล (Equilibrium) ส่วนในด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เกิดจากความสมดุลถูกทำลายลง เพราะองค์ประกอบของสังคมคือ บุคลิกภาพ (Personality) อินทรีย์ (Organism) และวัฒนธรรม (Culture) เกิดความแตกร้าว โดยมีสาเหตุมาจากทั้งสาเหตุภายในของระบบสังคม บุคลากรของระบบสังคมจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นเชิงหน้าที่ (Functional Requisite) คือ

1. ระบบสังคมจะต้องมีคนหนึ่ง ซึ่งเพียงพอที่จะแสดงบทบาทต่างๆ ที่ระบบต้องการ
2. ระบบสังคม จะต้องพยายามหลีกเลี่ยงแบบแผนวัฒนธรรมที่ทั้งไม่รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย และกำหนดบังคับให้คนต้องกระทำการอันเป็นไปไม่ได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการเบี่ยงเบนและการขัดแย้งขึ้น

ในช่วงที่พัฒนาความคิดเรื่องระบบสังคม ได้สร้างสิ่งที่เรียกว่า Pattern Variables ขึ้น ซึ่งเป็นระบบสังกัด แสดงคุณลักษณะของระบบสังคมต่างๆ ระบบสังกัดนี้ สามารถใช้จำแนกประเภทแบบของแผนภูมิ (Modes of Orientation) ในระบบบุคคล ระบบค่านิยมของวัฒนธรรมต่างๆ และความคาดหวังเชิงบรรทัดฐานของระบบสังคมได้ สังกัดนี้สร้างขึ้นโดยมีตัวแปรเป็นคู่ที่มีลักษณะตรงกันข้าม เวลา

วิเคราะห์อาจนำไปใช้จำแนกแนวการตัดสินใจของผู้กระทำ ระบบค่านิยม หรือความคาดหวังตามบทบาทที่ได้ ดังนี้

1. Affectivity-Affective Neutrality เกี่ยวกับปริมาณของอารมณ์หรือความพึงพอใจ ตามแต่สถานการณ์ที่ใช้ ควรแสดงอารมณ์หรือความรักมากหรือน้อย
2. Diffuseness-Specificity แสดงถึงว่ากรณีนั้นๆควรมีความผูกพันในการกระทำระหว่างกันมากน้อยเพียงใด ความผูกพันควรแคบและเจาะจงหรือความผูกพันควรกว้างขวางไร้ขอบเขต
3. Universalism-Particularism เป็นตัวแปรที่กล่าวถึงหลักการประเมินค่าการกระทำของผู้อื่นในการกระทำระหว่างกันว่า ควรใช้หลักการวัดค่าสากลอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป หรือจะใช้หลักจิตวิสัยเฉพาะกรณี
4. Achievement-Ascription เกี่ยวกับการประเมินผู้อื่นว่าควรประเมินจากผลงานเป็นหลัก หรือดูจากเชื้อสายเป็นหลัก เช่น จากเพศ อายุ เชื้อสาย หรือสถานภาพทางครอบครัว
5. Self-Collectivity แสดงถึงว่าการกระทำนั้นควรมุ่งประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก

ดังที่จึงเป็นระบบค่านิยมที่ควบคุมบรรทัดฐานของระบบสังคมและควบคุมการตัดสินใจของระบบบุคคล ดังนั้น รูปของระบบ การกระทำแท้จริงสองระบบคือ บุคคลและสังคมเป็นภาพสะท้อน สองระบบค่านิยมในวัฒนธรรม ความสำคัญของระบบวัฒนธรรมในการควบคุมระบบการกระทำอื่นๆจะยิ่งชัดเจนขึ้นเมื่ออภิปรายงานชิ้นอื่นต่อมา

โดยระบบบุคคลผสมผสานเข้าไปในระบบสังคมได้อย่างไร ซึ่งจะทำให้เกิดดุลยภาพมีกลไกสองตัว คือ การขัดเกลาทางสังคมและการควบคุมทางสังคม ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ การขัดเกลาทางสังคมทำให้ระบบบุคคลมีโครงสร้างที่เหมาะสมกับระบบสังคม การควบคุมทางสังคม ทำให้ลดบทบาทตามสถานภาพได้รับการจัดระเบียบในระบบสังคม เพื่อ ลดความตึงเครียดและการเบี่ยงเบน กลไกสำคัญสองอย่างช่วยแก้ปัญหาของระบบสังคมได้ คือ ปัญหาเรื่องเสถียรภาพหรือนุรณาการ ยอมรับว่ากลไกนี้อาจล้มเหลวซึ่งอาจนำไปสู่การเบี่ยงเบนและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมซึ่งก็เป็นสิ่งจำเป็น ทำให้เกิดนุรณาการและดุลยภาพในระบบสังคม

3. ความต้องการจำเป็นพื้นฐานของระบบ

ระบบการกระทำมีความต้องการพื้นฐาน 4 ประการ คือ การปรับตัว การบรรลุเป้าหมาย นุรณาการ หรือเสถียรภาพ และกฎระเบียบ การปรับตัวเป็นเรื่องของการแสวงหาสิ่งจำเป็นต่างๆจากสภาพแวดล้อม แล้วแจกจ่ายไปทั่วระบบ การบรรลุเป้าหมาย หมายถึง การกำหนดเป้าหมายใดเป็นเป้าหมายก่อนหลัง แล้วระดมทรัพยากรของระบบเพื่อมุ่งไป ปู่เป้าหมาย นุรณาการ หมายถึง การประสานงานและการบำรุงรักษา

ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆของระบบ กฎระเบียบประกอบด้วยสองเรื่องใหญ่ๆ คือ การบำรุงรักษา ระเบียบและการจัดการกับความตึงเครียด การบำรุงรักษาระเบียบเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีการ ทำให้ระบบสังคม มีลักษณะอันเหมาะสม การจัดการกับความตึงเครียด เกี่ยวข้องกับความตึงเครียดและแรงกดของลักษณะ ภายในระบบสังคม

ระบบสังคม 4 ระบบ ทำหน้าที่แก้ปัญหาหรือสนองความต้องการจำเป็น คือ ระบบวัฒนธรรม แก้ปัญหาหากฎระเบียบ ระบบสังคมแก้ปัญหาเสถียรภาพ ระบบบุคคลแก้ปัญหา การบรรลุเป้าหมาย และระบบ อินทรีย์แก้ปัญหาการปรับตัว ความสัมพันธ์ ระหว่างระบบก็จะถูกมองว่าเป็นเรื่องสัมพันธ์กับการแก้ปัญหา แต่ละระบบและระบบย่อยจะต้องมีหน้าที่แก้ปัญหาต่างๆเหล่านี้ด้วย ดังนั้นในการทำความเข้าใจหรือศึกษา ระบบใดๆก็จำเป็นต้องศึกษาหรือทำความเข้าใจระบบหรือระบบย่อยอื่นประกอบด้ว ย จึงทำให้เกิดความ เข้าใจดี เมื่อถึงจุดนี้เขาเชื่อว่าจะทำให้ระบบสังคมสงบสัปดาห์ความจริงทางสังคมหรือใกล้เคียงกับความ เป็นจริง

4. ลำดับชั้นของข่าวสารในการควบคุม

พาร์สัน ได้ให้ความสนใจความสัมพันธ์ระหว่างระบบการกระทำ 4 ระบบ ซึ่งแต่ละระบบจะต้อง แก้ไขปัญหาสำคัญ 4 ปัญหา ณ จุดนี้เองที่พาร์สันเริ่มพูดถึงระบบย่อย ระบบวัฒนธรรม ระบบสังคม ระบบ บุคคล และระบบอินทรีย์ คือ ให้ระบบย่อยทำหน้าที่แก้ปัญหา 1 ใน 4 ปัญหาหลัก คือ ระบบวัฒนธรรมจะ ควบคุมข่าวสารของระบบสังคม สังคมควบคุมข่าวสารระหว่างบุคคล บุคคลควบคุมข่าวสารของระบบ อินทรีย์ พาร์สันแนะว่าแต่ละระบบอาจถือเป็นแปลงพลังงานให้กับระบบที่สูงขึ้นไป คือ ระบบอินทรีย์เป็น แหล่งพลังงานให้ระบบบุคคล บุคคลเป็นแปลงพลังงานให้ ระบบสังคม ระบบสังคมเป็นแปลงพลังงานให้ ระบบวัฒนธรรมอีกทอดหนึ่ง เท่ากับว่าต่างระบบต่างควบคุมกัน กระบวนการนี้เรียกว่า Cybernetic hierarchy

5. สื่อกลางการปริวรรต (แลกเปลี่ยน)

ความสัมพันธ์ภายในแต่ละระบบ และระหว่างระบบให้ชื่อว่า สื่อสัญลักษณ์กลางในการปริวรรต Generalized Symbolic Media of Exchange ในกระบวนการแลกเปลี่ยนหรือปริวรรตระหว่างกัน มักจะต้อง นำเอาสื่อกลางมาใช้ เช่น เงิน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อสารติดต่อ ในเชิงทฤษฎี คือ ตัวเชื่อมระหว่างระบบ การกระทำ ในท้ายที่สุดก็คือข่าวสาร โดยข่าวสารมีตัวแทนเป็นสัญลักษณ์ คนเราจะต่อรองกันโดยใช้ สัญลักษณ์เป็นสื่อ ความคิดนี้สอดคล้องกับเรื่องการควบคุมข่าวสารในการแลกเปลี่ยนที่กล่าวมาแล้ว การ แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกันของระบบการกระทำต่างๆเป็นไปได้ 3 ทาง คือ ทางแรก การแลกเปลี่ยน ระหว่างระบบ การกระทำโดยใช้สิ่งเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น อำนาจ อิทธิพล และความผูกพัน ทางสองการ แลกเปลี่ยนภายใน ระบบใดระบบหนึ่งราคาของสื่อจะมีค่าเช่นเดียวกับที่ใช้กัน ระหว่าง ระบบนั่นเอง และ ทางสุดท้ายหน้าที่เฉพาะของแต่ละระบบจะเป็นตัวกำหนดสื่อกลางที่จะใช้ในระบบหรือระหว่างระบบ

6. การเปลี่ยนแปลงสังคม ความคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของพาร์สันต่อเนื่องกับความคิดเรื่อง ลำดับขั้นของการควบคุมข่าวสาร โดยในกระบวนการความสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสาร พลังงานระหว่างและภายในแต่ละระบบนี้เองจะเป็นแหล่งกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แหล่งหนึ่งในกระบวนการดังกล่าว คือ การมีข่าวสาร-พลังงานมากเกินไป ซึ่งจะส่งผลให้มีข่าวสารหรือพลังงานเป็นผลออกของระบบมากเกินไป ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมขึ้น อีกแหล่งหนึ่งคือ การมีข่าวสารหรือพลังงานน้อยเกินไป จะทำให้บรรทัดฐานขัดกันหรือเกิดการเสียระเบียบขึ้น ก็จะก่อผลกระทบต่อบุคคลและระบบอินทรีย์ ดังนั้นระบบการควบคุมข่าวสารนั้นเป็นทั้งแหล่งที่จะทำให้เกิดความสมดุลและการเปลี่ยนแปลงได้ในตัว

เพื่อให้เกิด ความคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พาร์สันได้นำเอาแนวความคิดเรื่องวิวัฒนาการมาประกอบความคิดของเขาด้วย เกี่ยวกับเรื่องนี้เขาอาศัยแนวความคิดของเด็กไฮม์ และสเปนเซอร์นำมาผสมกับทฤษฎีการกระทำของตน ทำให้ได้ความจริงเกี่ยวกับวิวัฒนาการ 4 ประการคือ

1. วิวัฒนาการทำให้เกิดการจำแนกความแตกต่างระหว่างระบบทั้ง 4
2. วิวัฒนาการทำให้เกิดการจำแนกความแตกต่างในแต่ละระบบ
3. วิวัฒนาการทำให้เกิดความเร่งในกระบวนการ เกิดหน่วยหรือโครงสร้างด้านบูรณาการใหม่
4. วิวัฒนาการทำให้พิสัย สามารถในการดำรงอยู่ของแต่ละระบบมีมากขึ้นรวมทั้งของสังคม มนุษย์ด้วย

ดังนั้นแนวความคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของพาร์สันจึงเป็นการผสมผสานระหว่างความคิดเรื่องวิวัฒนาการและทฤษฎีการกระทำ โดยความสัมพันธ์ระหว่างระบบการกระทำเป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมขึ้น

2.3 แนวคิดความรู้ ทักษะและพฤติกรรม

จากบทสรุปทางวิชาการที่กล่าวว่า มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมอย่างไรนั้นจะขึ้นอยู่กับว่าคนผู้นั้นมีความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้นอย่างไร ในการเปลี่ยนแปลงการรับชมจากโทรทัศน์ระบบอนาล็อกไปเป็นโทรทัศน์ระบบดิจิทัลก็เช่นเดียวกัน ผู้ชมก็จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในเรื่องความรู้เกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัลและจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อระบบใหม่ที่จะใช้ด้วย ทั้งนี้แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของ 3 ตัวแปรได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Attitude) และพฤติกรรม (Practice) ซึ่งเรียกว่า แบบจำลอง K A P โดยเป็นแนวคิดที่นำเสนอว่า ประชาชนจะเปิดรับสารจะต้องผ่านกระบวนการความรู้ จากนั้นจึงก่อเกิดเป็นทัศนคติ และสุดท้ายคือเกิดพฤติกรรมตามลำดับ

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

ความรู้เป็นการรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา ดังนั้นความรู้จึงเป็นความจำที่ผู้รับสารได้เลือกสรรให้สอดคล้องกับตนเอง โดยความรู้หมายถึง การได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ สิ่งของ เหตุการณ์หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์หรือจากสื่อต่างๆ ประกอบกัน

ความรู้สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท (อรรถธณ ปิณฑน์โอวาท, 2552, น. 35 – 37) ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา
2. ความรู้เกี่ยวกับวิธีและการดำเนินการที่เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวความคิดและโครงสร้าง

ความรู้หรือข้อมูลข่าวสารที่ประชาชน (วิโรจน์ ศรีหิรัญ , 2551, น. 39) ซึ่งเป็นผู้รับสารได้รับอาจส่งผลต่อผู้รับสารดังต่อไปนี้

1. ช่วยตอบข้อสงสัยให้แก่ผู้รับสารได้เข้าใจกระจ่างขึ้น
2. ช่วยเจตคติหรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้รับสาร ซึ่งอาจจะเป็นความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้
3. ช่วยให้ผู้รับสารกำหนดสิ่งต่างๆ ที่จะกระทำได้อย่างมั่นใจขึ้น หากสารที่ได้รับตรงกับภูมิหลังของผู้รับสาร
4. ช่วยให้ผู้รับสารได้ทราบถึงระบบความเชื่อต่างๆ ที่หลากหลายขึ้น
5. ช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจในค่านิยมได้ชัดเจนขึ้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับความรู้จะเห็นได้ว่า เมื่อผู้รับสารเกิดความรู้ที่ได้จากการเปิดรับสื่อ จะส่งผลกระทบต่อทัศนคติหรือเจตคติของผู้รับสารทั้งในทางที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งนั้นก็ได้ ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ประกอบกัน เช่น ประสบการณ์ส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมของผู้รับสารแต่ละคน ที่ส่งผลต่อการสร้างความรู้ เช่นเดียวกับพฤติกรรม的开รับสื่อทั้งนี้ความรู้ในการวิจัยจึงหมายถึงความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมโทรทัศน์ระบบดิจิทัลนั่นเอง

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นได้ทั้งบุคคล วัตถุ หรือสิ่งแวดล้อม โดยทัศนคติมีรากฐานมาจากความเชื่อที่พร้อมส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในอนาคต ทัศนคติจึงเป็นตัวกลางระหว่างความรู้และพฤติกรรม โดยจุมพ ทรอดคำดี (2532) ได้กล่าวถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ว่า มี 3 ระดับ ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้แก่ ข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจมาจากสื่อมวลชนหรือบุคคลอื่น
2. การเปลี่ยนแปลงความรู้สึก การเปลี่ยนระดับนี้จะมาจากประสบการณ์หรือ ความประทับใจ รวมทั้งสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ
3. การเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมใหม่

ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ระดับมีความเกี่ยวข้องกันโดยตรง กล่าวคือ หากความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมถูกกระทบในระดับใดระดับหนึ่งก็ตาม จะมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังรวมไปถึงองค์ประกอบของการสื่อสาร อาทิ คุณสมบัติของผู้ส่งสาร ลักษณะของข่าวสาร คุณสมบัติของช่องทางการสื่อสาร และคุณสมบัติของผู้รับสาร ทั้งหมดส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งสิ้น

การเปลี่ยนแปลงทัศนคดียังสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (อรรณพ ปิณฑน์โอวาท, 2552, น. 38 – 39) ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน หมายถึง ทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย ในทางกลับกันหากทัศนคติเดิมของบุคคลเป็นไปในทางลบ ก็จะทำให้บุคคลมีทัศนคติไปในทางลบมากขึ้น
2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเริ่มลดลงและเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ ขณะที่หากทัศนคติเดิมของบุคคลเป็นไปในทางลบ ก็จะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางบวก

โดยการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ไปในทางเดียวกันจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและมั่นคงกว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปคนละทาง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลสามารถทำได้หลายวิธี หนึ่งในวิธีดังกล่าวคือการเปิดรับเนื้อหาหรือข้อมูลข่าวสารจากทางสื่อมวลชนประเภทต่างๆ โดยนอกจากการเปิดรับ

สื่อจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติแล้ว ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ทัศนคติในที่นี้หมายถึง ทัศนคติที่มีต่อนวัตกรรมโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะ 5 ประการของนวัตกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า พฤติกรรมคือ การกระทำหรือพฤติกรรมใดๆ ของคนเรา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ทัศนคติของบุคคลนั้น โดยการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันก็เนื่องมาจากความรู้และทัศนคติที่ต่างกัน ซึ่งอาจมาจากการเปิดรับสื่อและการตีความหมายของสารที่ได้รับมา

2.4 แนวคิดทฤษฎีอุปสงค์

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2538) ทฤษฎีอุปสงค์ (demand theory) อุปสงค์ คือ ปริมาณสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ณ ระดับราคาต่างๆ กันของสินค้าและบริการนั้น ภายในระยะเวลาที่กำหนดความต้องการซื้อหรืออุปสงค์นี้ แตกต่างจากความต้องการซื้อในความหมายทั่วไป เพราะว่าผู้ที่ซื้อสินค้าและบริการได้นั้น จะต้องมีความเต็มใจที่จะซื้อ (willingness) และความสามารถที่จะจ่ายเงิน (ability to pay) เพื่อให้ได้เป็นเจ้าของของสิ่งที่คุณต้องการ ดังนั้น ความต้องการซื้อเพียงอย่างเดียวโดยไม่ มีรายได้หรือรายได้ไม่เพียงพอไม่ถือว่าเป็นอุปสงค์

กฎของอุปสงค์ (law of demand) โดยทั่วไปกฎของอุปสงค์จะสมมติให้ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์คงที่ แล้วผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการชนิดใดขึ้นอยู่กับราคาสินค้านั้นเป็นหลัก ทั้งนี้อุปสงค์จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับกฎของอุปสงค์ที่ว่า "ปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในขณะใดขณะหนึ่งจะเพิ่มขึ้นถ้าราคาสินค้านั้นลดลง และตรงกันข้ามกับปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อจะลดลง ถ้าราคาสินค้านั้นเพิ่มขึ้น " ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อหรือปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์มีดังนี้

1. ราคาสินค้านั้น เมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อจะลดลง แต่ถ้าราคาสินค้าลดลง ปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อจะมีมากขึ้น
2. ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ของปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ นอกจากจะขึ้นอยู่กับราคาสินค้านั้นแล้ว ยังขึ้นกับราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งแบ่งความสัมพันธ์ของสินค้าได้เป็น 2 ชนิด คือ

2.1 สินค้าที่ใช้ทดแทนกัน (substitution goods) เช่น เนื้อหมูกับเนื้อไก่ ชากับกาแฟ และ ปากกาลูกกลิ้งกับปากกาหมึกซึม เป็นต้น การที่ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าชนิดใดมากน้อยเพียงใด จะต้องพิจารณาถึงราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ถ้าราคาเนื้อหมูสูงขึ้นในขณะที่ราคาเนื้อไก่คงเดิม ผู้บริโภคจะซื้อเนื้อหมูลดลงแล้วหันไปซื้อเนื้อไก่เพิ่มขึ้น จึงกล่าวได้ว่าเมื่อราคาสินค้าชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้น จะทำให้ปริมาณซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่ใช้แทนกันได้เพิ่มขึ้นด้วย แต่ถ้าราคาสินค้าชนิดหนึ่งลดลงจะทำให้ปริมาณซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่ใช้แทนกันได้ลดลงด้วย ดังนั้น ความสัมพันธ์ของราคาและปริมาณซื้อของสินค้าต่างชนิดที่ใช้ทดแทนกันจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.2 สินค้าที่ใช้ประกอบกันหรือใช้ร่วมกัน (complementary goods) เช่น กาแฟกับครีมเทียม และรถยนต์กับน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น เมื่อราคารถยนต์แพงขึ้น นอกจากปริมาณซื้อรถยนต์จะลดลงแล้ว ปริมาณความต้องการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงก็จะลดลงด้วย ทั้งๆ ที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้น ความสัมพันธ์ของราคาและปริมาณซื้อของสินค้าต่างชนิดที่ใช้ประกอบกันจะเป็นในทิศทางตรงกันข้าม

3. รายได้ของผู้บริโภค รายได้ของผู้บริโภคเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการกำหนด อุปสงค์ การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้บริโภคกับปริมาณความต้องการซื้อสินค้าสามารถแบ่งสินค้าออกเป็น 2 ชนิด คือ

3.1 สินค้าปกติ (normal goods) ปริมาณซื้อสินค้าปกติทั่วไปจะมีความสัมพันธ์

โดยตรงกับระดับรายได้ของผู้บริโภค กล่าวคือ ถ้าผู้บริโภคมีรายได้ มาก ความต้องการซื้อสินค้าปกติจะเพิ่มขึ้น แต่ถ้าผู้บริโภคมีรายได้ลดลง ความต้องการซื้อสินค้าปกติจะลดลงด้วย

3.2 สินค้าด้อยคุณภาพ (inferior goods) สินค้าบางชนิดเป็นสินค้าด้อยคุณภาพในสายตาของผู้บริโภค ปริมาณซื้อสินค้าประเภทนี้จะมีความสัมพันธ์ตรงกันข้ามกับระดับ รายได้ของผู้บริโภค กล่าวคือ เมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มขึ้น อุปสงค์ในสินค้าประเภทนี้ลดลง แต่ถ้าผู้บริโภคมีรายได้ลดลง อุปสงค์ในสินค้าประเภทนี้จะเพิ่มขึ้น สินค้าเหล่านี้ ได้แก่ เครื่องสำอางราคาถูก ข้าวสารคุณภาพต่ำ และเสื้อโหล เป็นต้น

4. รสนิยมของผู้บริโภค รสนิยมเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดอุปสงค์ รสนิยมของบุคคล โดยทั่วไปจะมีลักษณะแตกต่างกันตามอายุ อาชีพ และขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น โดยปกติรสนิยมในสินค้าต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยและกาลเวลา รสนิยมของสินค้าบางชนิดเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ เป็นต้น ดังนั้น ถ้าสินค้าชนิดใดอยู่ในสมัยนิยม อุปสงค์ในสินค้านั้นจะเพิ่มขึ้น แต่ถ้าสินค้าชนิดใดล้าสมัย อุปสงค์ในสินค้าชนิดนั้นจะลดลง

5. จำนวนประชากร โดยทั่วไปเมื่อประชากรของสังคมหรือของประเทศมีจำนวนมากขึ้น ความต้องการในสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้นด้วย แต่ประชากรที่เพิ่มขึ้นนี้จะต้องมีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้นด้วย จึงจะก่อให้เกิดอุปสงค์ในสินค้านั้น

6. การคาดคะเนราคาและปริมาณสินค้าในอนาคต เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้อุปสงค์ในสินค้าเปลี่ยนแปลงไป เช่น ผู้บริโภคคาดคะเนว่าราคาข้าวสารในอนาคตจะสูงขึ้น ผู้บริโภคจะ รับผิดชอบต่อข้าวสารในขณะนี้เพิ่มขึ้น อุปสงค์ของข้าวสารในปัจจุบันจึงเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้บริโภคคาดว่าราคาข้าวสารในอนาคตจะลดลง ผู้บริโภคจะชะลอการซื้อข้าวสารไว้ก่อนอุปสงค์ของข้าวสารในปัจจุบันจึงลดลง

7. ฤดูกาล ความต้องการซื้อสินค้าต่างๆ ในแต่ละช่วงเวลาจะแตกต่างกันตามฤดูกาล เช่น ในฤดูร้อน อุปสงค์ของพัดลมจะเพิ่มสูงขึ้น ฤดูฝนปริมาณความต้องการร่มจะมีมากขึ้น และในฤดูหนาวอุปสงค์ของเสื้อกันหนาวจะมีมากขึ้น

8. สภาพการกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจ แม้ว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัวของแต่ละประเทศจะเท่ากัน แต่ถ้าโครงสร้างการกระจายรายได้ของประเทศแตกต่างกัน ปริมาณความต้องการในสินค้าก็จะแตกต่างกัน ด้วย ตัวอย่างเช่น ประเทศซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอเมริกามีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูงและใกล้เคียงกัน แต่มีการกระจายรายได้แตกต่างกันมาก กล่าวคือ ประชากรของซาอุดีอาระเบียส่วนใหญ่ยังยากจน มีคนกลุ่มน้อยเท่านั้นที่ร่ำรวยจากการเป็นเจ้าของบ่อน้ำมัน ขณะที่ประชากรของสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่เป็นคนชนชั้นกลาง รายได้ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้น ปริมาณความต้องการซื้อ สินค้าชนิดใด ชนิดหนึ่งของทั้ง 2 ประเทศ ย่อมแตกต่างกัน

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ของผู้รับสาร

สื่อมวลชน (Mass Communication) คือรูปแบบของการสื่อสารที่กลุ่มผู้รับสารจะต้องเป็นกลุ่มชนขนาดใหญ่ ที่มีความหลากหลายและไม่จำเป็นต้องเคยรู้จักอยู่ในสังคมเดียวกันหรือมีประสบการณ์ร่วมกัน มาก่อน ผู้รับสารแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกันในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะลักษณะทางประชากร (Demographic Characteristics) ซึ่งได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา และสถานทางเศรษฐกิจและสังคม โดยผู้รับข่าวสารที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันจะมีพฤติกรรม ความสนใจ ในการรับข่าวสารแตกต่างกันไป ด้วย การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์เพื่อทำความเข้าใจความเกี่ยวพันระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการรับสาร มีรายละเอียดดังนี้

อายุ เป็นคุณลักษณะทางประชากรอีกลักษณะหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่หรือตามวัยของบุคคล เป็นลักษณะประจำตัวบุคคลที่สำคัญมากในการศึกษาและวิเคราะห์ทางประชากรศาสตร์ โดยอายุจะแสดงถึงวัยวุฒิของบุคคล และเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสามารถในการทำ ความเข้าใจในเนื้อหาและข่าวสารรวมถึงการรับรู้ต่างๆ ได้มากน้อยต่างกัน การมีประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาแตกต่างกัน หรืออีกประการหนึ่งคืออายุจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสนใจในประเด็นต่างๆ เช่น เรื่อง การเมืองความสนุกสนาน การเตรียมตัวสู่ อนาคต เป็นต้น นอกจากนั้นก็จะชี้ให้เห็นอารมณ์ที่แตกต่างกัน ออกไปในกลุ่มคนที่มียุวัยต่างกันอันเนื่องมากระบวนกรคิดและตัดสินใจที่ผ่านการกลั่นกรองจาก

ประสบการณ์ของช่วงวัยที่จะส่งผลต่อกระบวนการคิดและการควบคุมทางอารมณ์ของแต่ละช่วงอายุของบุคคล

เพศ ลักษณะทางเพศ เป็นลักษณะทางประชากรที่บุคคลได้รับมาแต่กำเนิด ในประชากรกลุ่มใดๆ ก็ตาม จะประกอบด้วยประชากรเพศชาย (Male) และ ประชากรเพศหญิง (Female) ซึ่งโดยปกติแล้วจะมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันเพราะธรรมชาติได้สร้างความสมดุลทางเพศมาให้กับประชากรทุกกลุ่มเพศ เป็นปัจจัยพื้นฐานด้านร่างกายที่แตกต่างกันของบุคคล เป็นสถานภาพที่มีมาแต่กำเนิดของบุคคล เมื่อเป็นสมาชิกของกลุ่ม เพศจะเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคคล ตลอดจนพัฒนาการต่างๆ ในแต่ละช่วงวัยก็มีความแตกต่างกันด้วย ความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรม การติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มและมีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดจากการรับข่าวสารนั้นด้วย (WiloGoidhaborsadore and Yates, 2002 :114 อ้างถึงใน กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์, 2546)

ระดับการศึกษา การศึกษาในที่นี้หมายถึงระดับการศึกษาที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา และที่ได้รับจากประสบการณ์ของชีวิตการศึกษาบ่งบอกถึงความสามารถในการเลือกรับข่าวสาร และอัตราการรู้หนังสือ ระดับการศึกษาจะทำให้คนมีความรู้ ความคิด ตลอดจนความเข้าใจในสิ่งต่างๆ กว้างขวางลึกซึ้งแตกต่างกันออกไป ทำให้ผู้พูดสามารถแยกความเหมาะสมของเนื้อหาและตัวอย่างที่จะยกมากล่าวได้

การศึกษานอกจากจะทำให้บุคคลมีศักยภาพเพิ่มขึ้นแล้ว การศึกษายังทำให้เกิดความแตกต่างทางทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม ความคิดอีกเช่นกัน นอกจากนี้ปรมะ สตะเวทิน (2546 :116) ยังได้กล่าวว่าการศึกษาคือเป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ยุคสมัยที่ต่างกัน ระบบการศึกษาแตกต่างกัน สาขาวิชาที่แตกต่างกัน จึงมีความรู้สึกลึกซึ้ง อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไปอีกด้วย

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม จะเป็นเครื่องชี้ถึงเรื่องทีกลุ่มจะสนใจรับรู้ข่าวสารบุคคลที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่างกันทั้งการประกอบอาชีพ รายได้ ศาสนา รวมไปถึงสถานภาพสมรสย่อมส่งผลต่อการรับสารที่แตกต่างกันด้วย (ธีระภัทร์ เอกผาชัยสวัสดิ์, 2551)

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและครอบครัว รายได้ของบุคคลแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญแสดงถึงการมีศักยภาพในการดูแลตนเอง บ่งบอกถึงอำนาจการใช้จ่ายในการบริโภคข่าวสาร ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงจะมีโอกาสที่ดีกว่าในการแสวงหาสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อการดูแลตนเอง ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำจะมีการศึกษาน้อย ทำให้มีข้อจำกัดในการรับรู้ เรียนรู้ ตลอดจนการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการดูแลตนเอง

อาชีพและลักษณะการรวมกลุ่มของผู้ฟัง ลักษณะอาชีพหรือลักษณะแห่งการรวมกลุ่ม จะบ่งบอกลักษณะเฉพาะของบุคคล ช่วงเวลาที่เปิดรับข่าวสาร เรื่องที่กลุ่มผู้ฟังสนใจเช่น กลุ่มชานานก็จะสนใจเกี่ยวกับเรื่องข้าว ราคาข้าว ป้าย เป็นต้น ในบางกรณีคนที่มีความสนใจอย่างหนึ่งแต่อาจจะไปรวมกลุ่มกับคนที่มีความสนใจหนึ่งก็ได้ ซึ่งก็จะทำให้ความสนใจของเขาขยายวงกว้างออกไป

ศาสนาหรือกลุ่มความเชื่อในศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ อิสลาม หรือศาสนาคริสต์ หรืออื่นๆ ย่อมมีแนวคิด วัฒนธรรม ประเพณี และหลักการในการคิดตัดสินใจต่อการรับสารแตกต่างกันตามรายละเอียดปลีกย่อยของศาสนา ดังนั้นการสื่อสารหรือถ่ายทอดข้อมูลโดยการพิจารณาความแตกต่างทางศาสนาย่อมเป็นผลดีในการสามารถสื่อสารให้แก่ผู้รับสารได้อย่างถูกต้องและตรงกับความต้องการของผู้รับสารมากที่สุด

สถานภาพสมรส หมายถึง การครองเรือนซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น คนโสด สมรส หม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ ลักษณะความแตกต่างด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อถือทางด้านศาสนา ย่อมมีอิทธิพลต่อสถานภาพการสมรส ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการรับรู้ข่าวสาร สถานภาพสมรสของบุคคลจะบ่งบอกถึงควมมีอิสระในการตัดสินใจและอิทธิพลต่อกระบวนการคิดการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร สตรีที่สมรสแล้วและสตรีที่ยังโสดย่อมมีกระบวนการรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากสภาพครอบครัว และอิทธิพลของจำนวนบุคคลรอบข้าง

การตรวจเอกสาร

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับ ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับนวัตกรรม ได้พบว่า คุณลักษณะของนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับ คือ ความได้เปรียบเชิงเทียบ ความเข้ากันได้ กับลักษณะงาน ความสลับซับซ้อนในการใช้งาน การทดลองใช้งาน และการสังเกตเห็นผลได้ง่ายมี ความสัมพันธ์กับการยอมรับ มีดังนี้

ชนานันท์ คงชนาฤทธิ์ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับ การบริโภคสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม (GMOs) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรมแตกต่างกัน ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความรู้และทักษะคิด และการยอมรับการบริโภคสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อทางพันธุกรรมที่แตกต่างกัน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะคิดเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อทางพันธุกรรม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อทางพันธุกรรม มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการบริโภคสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับการบริโภคสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม ได้แก่ ทักษะคิดและอายุ

สุมาลี ตั้งจิตต์สีล (2537) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ นอกจากนี้ ความรู้มีความสัมพันธ์กับทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ

ปิยวดี ทองบุ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ” จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับน้อย มีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง มีทักษะคิดเกี่ยวกับปัญหาโลกร้อนและการแก้ไขปัญหาโดยรวม ว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และจำเป็นต้องแก้ไข เนื่องจาก เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเราโดยตรงนอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านต่างๆมีความสัมพันธ์ต่อกันดังนี้ ลักษณะทางกลุ่มตัวอย่างศาสตร์ มีผล ต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน การเปิดรับสื่อกับระดับความรู้ ความเข้าใจ พบว่าระดับการเปิดรับ ไม่มี ความสัมพันธ์กับระดับความรู้ ความเข้าใจ และระดับการมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปัญหาภาวะโลกร้อน แต่มี ความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติแปรผันตรง ความรู้ ความเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติแบบแปร

นภดล ทองมัน (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะทางประชากรศาสตร์ และการเปิดรับสื่อที่มีต่อความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมต่อเรื่องการบริจาคอวัยวะของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการบริจาคอวัยวะจากสื่อโทรทัศน์ อยู่ในระดับปานกลาง และนอกจากนี้ ยังพบว่าความแตกต่างด้านเพศ และ อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ เรื่องการบริจาคอวัยวะ

สุวรรณี โพธิศรี (2535) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกันโรคนกหวีดของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าปริมาณการเปิดรับข่าวสาร โรคนกหวีดมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกันโรคนกหวีด

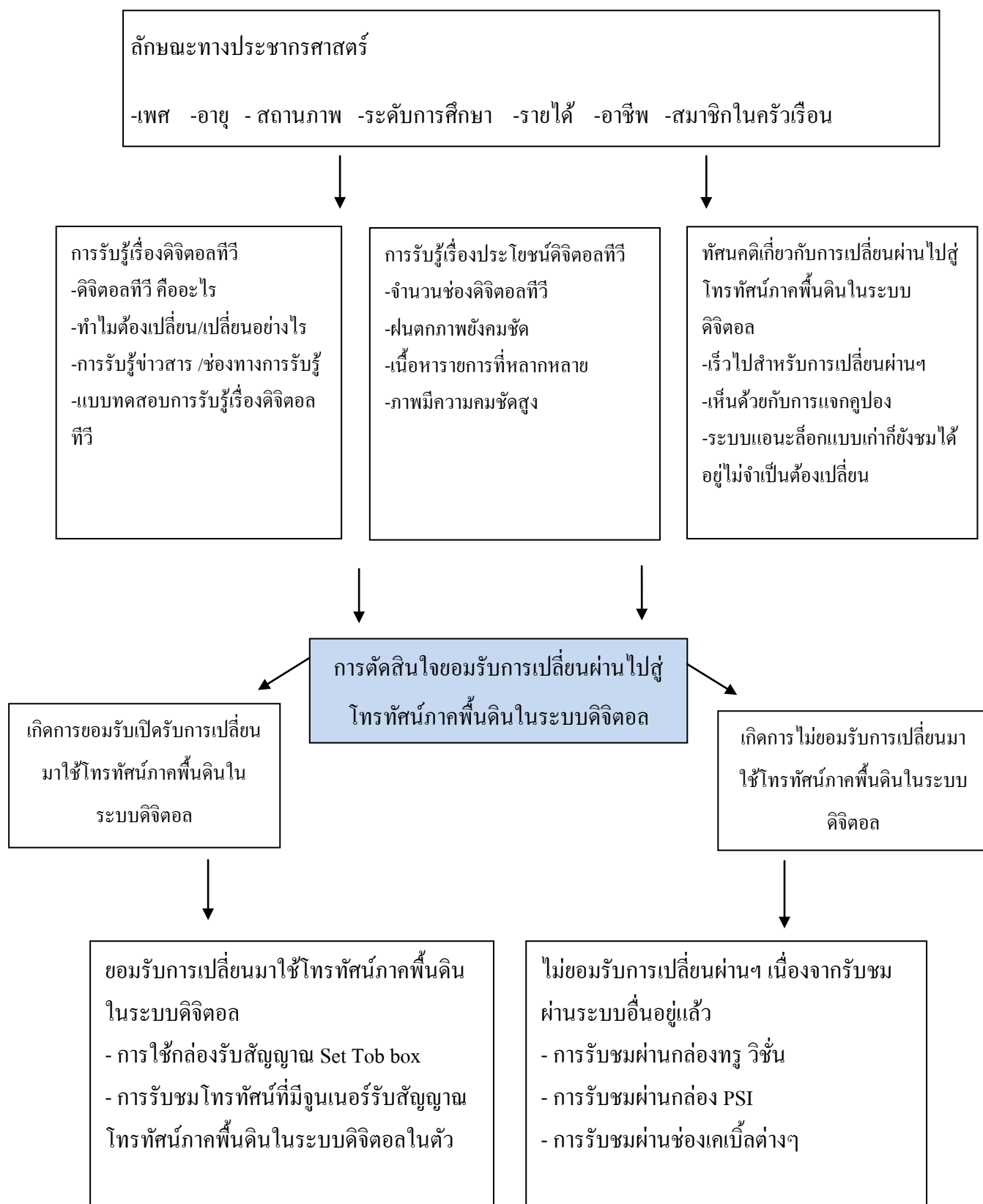
วรสิทธิ์ วิมลประภาพร และกมลทิพย์ ชีวะวิชาวาลกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “ ทัศนคติและการยอมรับนวัตกรรม 3G บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้บริโภคที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ และการยอมรับนวัตกรรม 3G บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การใช้บริการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับบริการ 3G สารสนเทศเกี่ยวกับเทคโนโลยี 3G ระดับค่าใช้บริการที่ ยอมรับได้ ความสบาย ความปลอดภัย และประโยชน์ในการใช้บริการ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ และการ ยอมรับนวัตกรรม 3G บนโทรศัพท์เคลื่อนที่มากที่สุด คือ ประโยชน์ในการใช้บริการโดยรวม รองลงมาคือ ความปลอดภัย ความสบาย และระดับค่าบริการที่ยอมรับได้ โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์แบบแปรผันตรงกับ ทัศนคติ การยอมรับนวัตกรรม 3G บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และปัจจัยประโยชน์ในการนำโทรศัพท์ไปใช้งาน ในต่างประเทศที่รองรับระบบ 3G โดยปัจจัยมีความสัมพันธ์แบบแปรผันกับทัศนคติ และการยอมรับ นวัตกรรม 3G บนโทรศัพท์เคลื่อนที่

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกล่าวได้ว่า ปัจจัยของผู้รับสารจะมีอิทธิพลใน การเลือกเปิดรับสาร หรือผลกระทบอันจำกัดของสื่อหรือการสื่อสารที่มีต่อผู้รับสารเอง เช่น การเผยแพร่ ข่าวสารเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิตอลนั้น กระบวนการทัศนผลกระทบอันจำกัดของสื่อ จะใช้อธิบายได้อย่าง ครอบคลุมและตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของแต่ละบุคคลมี ความแตกต่างกันทางสภาพส่วนบุคคล โดยปัจเจกบุคคลจะมีกระบวนการทางจิตวิทยาในการเลือกเปิดรับ เลือกให้ความสนใจ เลือกรับรู้และตีความหมาย รวมทั้งเลือกจดจำแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นพฤติกรรม การ เปิดรับข่าวสารจึงอาจมีความแตกต่างตามลักษณะทางประชากรของผู้รับชมย่อมแตกต่างกัน ซึ่งทำให้มีผล ต่อการยอมรับนวัตกรรม การเปิดรับข่าวสารจึงเป็นตัวแปรที่เป็นผลของกระบวนการสื่อสาร ส่งผลถึงการ เปลี่ยนแปลงในเรื่องความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรม ดังนั้นความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆมีความเชื่อมโยงซึ่ง

กันและกัน โดยหากค วามคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมถูกกระทบในระดับใดระดับหนึ่งก็จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้นซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดดังกล่าวมากำหนดเป็นตัวแปรความรู้และทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการให้ข้อมูลข่าวสารจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการทำให้ประชาชนไทยเกิดการยอมรับในเรื่องนั้นๆ งานวิจัยจึงได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งส่งผลถึงประโยชน์เชิงเทียบ ความเข้ากันได้ ความสลับซับซ้อน การนำไปทดลองใช้ และการสังเกตเห็นผลได้

ดังนั้นในทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกล่าวได้ว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อข่าวสารความรู้ทัศนคติ การตัดสินใจยอมรับที่แตกต่างกัน และพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นความรู้ที่ผู้รับสารได้เปิดรับข้อมูลหรือข่าวสารจากสื่อต่างๆด้วยตนเอง ส่งผลต่อการตัดสินใจการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ความสามารถที่เข้ากันได้ ไม่ซับซ้อน ทดลองได้ และสังเกตเห็นผลได้นั้น ล้วนมีความสำคัญต่อการยอมรับนวัตกรรมใหม่ๆ เมื่อใดที่บุคคลยอมรับนวัตกรรมใหม่ใดๆก็ตาม ย่อมต้องศึกษาหาความรู้ข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจกับสิ่งนั้นเสียก่อน แล้วจะพิจารณาว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์ต่อเขาหรือไม่ มีความรู้สึกละชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น ซึ่งการได้รับข้อมูลข่าวสารและพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคลก็มีผลต่อการรับรู้ และนำไปสู่การตัดสินใจในการเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลเพื่อนำไปสู่แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลแก่ประชาชนต่อไป

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการศึกษา

สมมุติฐานการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจในการเปลี่ยนมาใช้โทรศัพท์ ภาควิชาพื้นดิน ในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีสมมุติฐานในการศึกษาดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ ภาควิชาพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านโทรศัพท์ ภาควิชาพื้นดินที่แตกต่างกัน
3. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ ภาควิชาพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ ภาควิชาพื้นดิน
4. ทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ ภาควิชาพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ ภาควิชาพื้นดิน

วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูล (Source of data)

กระบวนการวิจัยคือการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และต้องเชื่อมโยงสอดคล้องกับขั้นตอนอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดข้อสมมุติฐาน เทคนิคการวัดและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ ข้อมูลอาจมาจากข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ อันประกอบไปด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(1.) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) หมายถึงการจัดทำแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างผู้อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจ (Survey Method) โดยจะสอบถามก่อนว่ามีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลหรือไม่ เพื่อเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นก่อนที่จะทำการแจกแบบสอบถาม

(2.) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) หมายถึงการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การแพร่ภาพโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล จากสำนักงานกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลเชิงปริมาณ (ตัวเลขประเภท interval, Ratio) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (ข้อความหรือตัวเลขประเภท Nominal, Ordinal) ที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปของการวิจัย

(1.) วิเคราะห์เชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

(2.) วิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิจัยที่ได้ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของตัวเลขและตั้ง ใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการวิจัย หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือการวิจัยที่ศึกษาตัวแปรเชิงปริมาณ

ประชากร (Population)

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือกลุ่มประชากรที่มีพฤติกรรมเปิดรับสื่อและข่าวสารจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับการแพร่ภาพโทรทัศน์ระบบดิจิทัล โดยถูกสุ่มมาจากประชากร

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และไม่ทราบจำนวนประชากรที่รับชมโทรทัศน์ที่แน่นอน ดังนั้นจึงพิจารณาเลือกขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Churchill, 1996: 544) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 5 ดังนี้ (กัลยา วานิชย์ บัญชา, 2549) จากสูตรการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{Z^2 pq}{e^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

Z^2 = ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

p = ค่าประมาณเปอร์เซ็นต์ที่คาดหวัง

$q = 1 - p$

e^2 = ค่าความคลาดเคลื่อน กำหนดให้เท่ากับ 5%

นำค่าต่างๆไปแทนในสูตร

$$n = \frac{1.96^2(0.5)(0.5)}{(0.05)^2}$$

$$= 384.16$$

จากการคำนวณจะได้ค่า $n = 384.16$ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จะกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องทำการศึกษาในครั้งนี้ 400 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

หน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้น 5,674,843 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ,2555) โดยเก็บขนาดตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ใน 12 เขต จากจำนวนทั้งสิ้น 50 เขต ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นขนาดที่สามารถใช้เป็นตัวแทนประชากรในเขตกรุงเทพมหานครได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนง่ายๆดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งเขตของสำนักงานกรุงเทพมหานคร 50 เขต 5,674,843 คน

1. กลุ่มกรุงเทพกลาง ประกอบด้วย เขตพระนคร เขตดุสิต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตพญาไท เขตราชเทวี และเขตวังทองหลาง
2. กลุ่มกรุงเทพใต้ ประกอบด้วย ปทุมวัน บางรัก เขตสาทร เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตพระโขนง เขตสวนหลวง และเขตบางนา
3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ ประกอบด้วย เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง เขตสายไหม และ เขตบางเขน
4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ประกอบด้วย บางกะปิ สะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา และเขตประเวศ
5. กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ ประกอบด้วย เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตจอมทอง เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา
6. กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ ประกอบด้วย เขตภาษีเจริญ เขตบางแค เขตหนองแขม เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตราษฎร์บูรณะ และเขตทุ่งครุ

ขั้นตอนที่ 2 ในการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกสบาย (*Convenience* หรือ *Accidental Sampling*) เป็นการเลือกแบบไม่มีกฎเกณฑ์ อาศัยความสะดวกของผู้วิจัยเป็นหลัก โดยจัดแบ่งตามกลุ่มเขต จำนวน 6 กลุ่ม โดยผู้วิจัยจะเลือกรายชื่อเขตขึ้น มา 2 เขต เช่น กลุ่มกรุงเทพกลาง มีรายชื่อของเขตพระนคร เขตดุสิต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตพญาไท เขตราชเทวี และเขตวังทองหลาง เป็นต้น โดยผลการเลือกได้เขตที่จะสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กลุ่มกรุงเทพกลาง เขตพระนคร เขตดุสิต
2. กลุ่มกรุงเทพใต้ เขตพระโขนง เขตบางรัก
3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ เขตจตุจักร เขตบางซื่อ
4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก เขตประเวศเขตสะพานสูง
5. กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ เขตตลิ่งชัน เขตคลองสาน
6. กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ เขตราษฎร์บูรณะ เขตบางแค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีสร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง ประกอบด้วยคำถามชนิดปลายเปิดและปลายปิด โดยแบ่งคำถามออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

- 1.แบบสอบถามทางด้านลักษณะประชากรศาสตร์เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่เพศ,อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อครอบครัวและจำนวนบุตร
- 2.แบบสอบถามด้านพฤติกรรม的开รับสื่อและข้อมูลข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล
- 3.แบบสอบถามด้านความรู้ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล
- 4.แบบสอบถามด้านทัศนคติในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล
- 5.แบบสอบถามเรื่องการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่การแจกแจงความถี่ (Frequency)และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคลอธิบายพฤติกรรมตัดสินใจในการเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและอธิบายคะแนนเฉลี่ยของการให้ระดับความสำคัญ ของปัจจัยส่วนอื่นๆซึ่งได้แก่ ความรู้สึกส่วนตัว ความยากในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล

2.2 สถิติการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

2.2.1 ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (χ^2) ซึ่งเป็นค่าสถิติที่ใช้กับข้อมูลที่มีลักษณะเป็นนาม

บัญญัติ (Nominal Scale) (ศิริวรรณและคณะ, 2541: 157) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \left(\frac{O_{ij} - E_{ij}}{E_{ij}} \right)^2$$

โดยที่ E_{ij} คือความถี่ที่คาดหวัง

O_{ij} คือความถี่ที่สังเกตได้

2.2.2 ใช้ค่าสถิติ T-Test ใช้สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสองกลุ่มที่

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01, 0.05, 0.1

บทที่ 3

ข้อมูลทั่วไป

การเปลี่ยนผ่านสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล

กิจการโทรทัศน์นั้นถือได้ว่าเป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนในหลายด้าน อาทิ ความคิด ความเชื่อ พฤติกรรม และการใช้ชีวิต การเปลี่ยนไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลจึงส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต ของประชาชน จากความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านความเป็นอยู่ ความคิด ความเข้าใจต่อสังคมภายนอก และมีโอกาสที่จะเลือกในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของตนเองมากยิ่งขึ้น

แต่เดิมจนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีการส่งสัญญาณโทรทัศน์แบบภาคพื้นดิน หรือ Terrestrial Broadcasting ระบบแอนะล็อก (Analog) โดยส่งคลื่นความถี่ผ่านอากาศ ไปยังเสาหนวดกุ้งหรือก้างปลา ตามที่อยู่อาศัยของประชาชน ในกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ยุค (Generation) คือ ยุคที่ 1 ยุคโทรทัศน์ขาว-ดำ (พ.ศ. 2490 – 2510) ยุคที่ 2 ยุคโทรทัศน์สี (พ.ศ. 2510 – 2555) และยุคที่ 3 คือ ยุคโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ซึ่งในยุคกิจการโทรทัศน์ระบบดิจิทัล หรือ ยุคที่ 3 นี้ได้มีการเปลี่ยนโครงสร้างการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ โดยจะมีการประกอบกิจการที่แยกออกจากกันระหว่างผู้ ผลิต รายการ ผู้ให้บริการโทรทัศน์ (ช่องรายการ) ผู้ให้บริการโครงข่าย ผู้ให้บริการลูกค้า และสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างจากยุคที่ 1 และ 2 ซึ่งมีเพียงผู้ผลิตรายการ และผู้แพร่เสียงแพร่ภาพไปยังผู้ชมผ่านทาง สถานีโทรทัศน์ เท่านั้น ตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ลักษณะการแพร่ภาพไปยังผู้ชมผ่านทางสถานีโทรทัศน์

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

โทรทัศน์ระบบดิจิตอล หรือดิจิตอลทีวี คืออะไร

การส่งสัญญาณโทรทัศน์แบบภาคพื้นดิน ระบบแอนะล็อก ของไทยทุกวันนี้ มีการออกอากาศอยู่เพียง 6 ช่องรายการ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท./NBT) และสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (TPBS) เนื่องจากการส่งสัญญาณโทรทัศน์หนึ่งช่อง ต้องใช้ช่วงคลื่นกว้าง แต่หากใช้เทคโนโลยีโทรทัศน์ระบบดิจิตอลนั้น จะมีการบีบอัดสัญญาณ (Digital Compression) ทำให้ใน 1 ช่องความถี่ (8 MHz) ตามแบบแอนะล็อกเดิม จะใช้ออกอากาศได้ถึง 10-15 ช่อง ในระบบดิจิตอลในความคมชัดปกติ นับว่าเป็นการใช้คลื่นความถี่วิทยุอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นมาก เมื่อเทียบกับระบบแอนะล็อก อีกทั้งโทรทัศน์ระบบดิจิตอล ยังมีคุณภาพของสัญญาณที่ดีขึ้น ภาพจะคมชัดเสมอ อัตราการถูกรบกวน น้อย ไม่มีคลื่นแทรก หรือการสะท้อน รวมไปถึงการรับชมที่ชัดเจนแม้จะอยู่ในพาหนะเคลื่อนที่ก็ตาม แต่กรณีที่เป็นจุดอับสัญญาณจะไม่สามารถรับภาพใดๆ ได้เลย ซึ่งแตกต่างจากระบบแอนะล็อก ที่จะเกิดภาพหิมะตกหรือภาพทับซ้อนในจุดที่สัญญาณอ่อน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของโครงข่ายในกิจการโทรทัศน์ระบบดิจิตอล ดังนั้น กสทช. จึงได้ผลักดันให้มีการขยายโครงข่ายให้ครอบคลุมเพียงพอสำหรับการให้บริการ เพื่อขจัดปัญหาการมีจุดอับสัญญาณดังกล่าว

มาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิตอลที่ประเทศไทยเลือกใช้

หนึ่งในประเด็นสำคัญของการเปลี่ยนผ่านระบบโทรทัศน์จากแอนะล็อกสู่ระบบดิจิตอล คือการเลือกใช้มาตรฐานเทคโนโลยี ที่ปัจจุบันในโลกมีมาตรฐานเทคโนโลยีโทรทัศน์หลักถึง 4 มาตรฐาน แต่ละมาตรฐานต่างมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป ดังนั้นการพิจารณาเลือกมาตรฐานเทคโนโลยีโทรทัศน์ระบบดิจิตอลของไทยในครั้งนี้จึงเป็นประเด็นที่ดี ้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ทั้งประเด็นเชิงประสิทธิภาพทางเทคโนโลยี เิงประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ และที่สำคัญที่สุดคือความสอดคล้องกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้ จากการพิจารณาและคัดเลือกโดย กสทช. มาตรฐานกิจการโทรทัศน์ระบบดิจิตอลของประเทศไทย ที่ได้รับการเลือกใช้ คือ มาตรฐาน DVB-T2 (Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System) โดยคัดเลือกจากการพิจารณาในสามประเด็นหลัก ดังนี้

1. ประสิทธิภาพเชิงเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมาตรฐาน DVB-T2 ได้รับการพัฒนาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมจากทวีปยุโรป ดังนั้นมาตรฐาน DVB-T2 จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นมาตรฐานที่จะมีประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคตอีกยาวนาน และทำให้ทรัพยากรคลื่นความถี่ที่มีอยู่จำกัด

สามารถที่จะรองรับจำนวนผู้ประกอบการได้มากขึ้น จากที่คลื่นความถี่วิทยุเดิมสามารถ ส่งได้เพียงหนึ่งช่อง รายการเท่านั้นสามารถนำมาใช้ส่งได้มากถึง 10-15 ช่องรายการด้วยคุณภาพที่ดีขึ้นอีกด้วย

2. ประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ หากประชาชนจำเป็นที่จะต้องรับภาระในการจัดหาอุปกรณ์ภาครับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ในฐานะภาครัฐที่มีอำนาจในการเลือกมาตรฐานจึงควรเลือกมาตรฐานที่ประชาชนมีภาระน้อยที่สุด ดังนั้น การเลือกมาตรฐานที่ประชากรส่วนใหญ่ของโลกเลือกใช้จะส่งผลให้เกิดการผลิตอุปกรณ์เป็นจำนวนมากซึ่งจะทำให้เกิดความประหยัดเชิงขนาด (Economy of Scale) และทำให้ราคาอุปกรณ์ของมาตรฐานนั้นๆ มีราคาลดลง ซึ่งจากการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องพบว่ามาตรฐาน DVB-T2 เป็นมาตรฐานที่จำนวนประเทศประกาศรับรองมากที่สุด อาทิ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศอินเดีย และประเทศรัสเซีย เป็นต้น

3. ความสอดคล้องกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าการเปลี่ยนผ่านกิจการโทรทัศน์ไปสู่ระบบดิจิทัลเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนต่างมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนผ่านเช่นกัน และประเทศต่าง ๆ เหล่านั้นต่างก็มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาเลือกมาตรฐานโทรทัศน์เช่นเดียวกับประเทศไทย ดังนั้นรัฐบาลของประเทศต่างๆ จึงมีแนวคิดที่ร่วมกันพิจารณาให้ประเทศต่างๆ ภายในภูมิภาคอาเซียนเลือกใช้มาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ตามที่กล่าวมาในข้างต้น นอกจากนี้แล้วยังเป็นการสนับสนุนการค้าภายในภูมิภาคอีกด้วย ดังนั้นที่ประชุมรัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน (ASEAN Ministers Responsible for Information : AMRI) ในปี 2555 มีความเห็นร่วมกันให้ใช้มาตรฐาน DVB-T2 เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน ร่วมกัน

มาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิทัลดังกล่าวได้ถูกเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2555 รับทราบมติคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) ในการประชุม ครั้งที่ 16/2555 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2555 เกี่ยวกับการรับรองมาตรฐาน DVB-T2 เป็นมาตรฐานโทรทัศน์ระบบดิจิทัลภาคพื้นดินของไทย

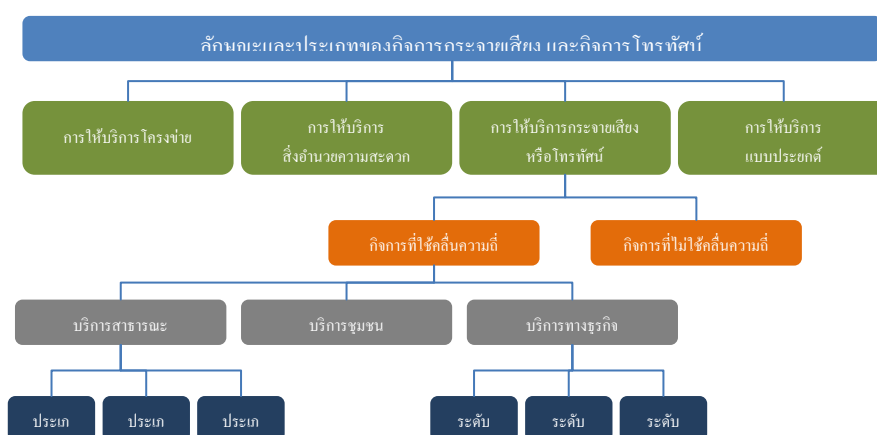
ระยะเวลาการเริ่มโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. 2555 ได้กำหนดให้มีการเริ่มต้นการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลภายใน 4 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ใช้บังคับเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2555 และตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 ซึ่งมีกรอบการดำเนินงานอยู่ในช่วงระหว่างปี 2555- 2559 ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณ

วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ได้มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน อาทิ ให้มีการเริ่มรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ภายใน 4 ปี มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ภายใน 3 ปี มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลสำหรับผู้มีรายได้น้อยภายใน 3 ปี และมีจำนวนครัวเรือนในเมืองใหญ่ที่สามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี

กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล

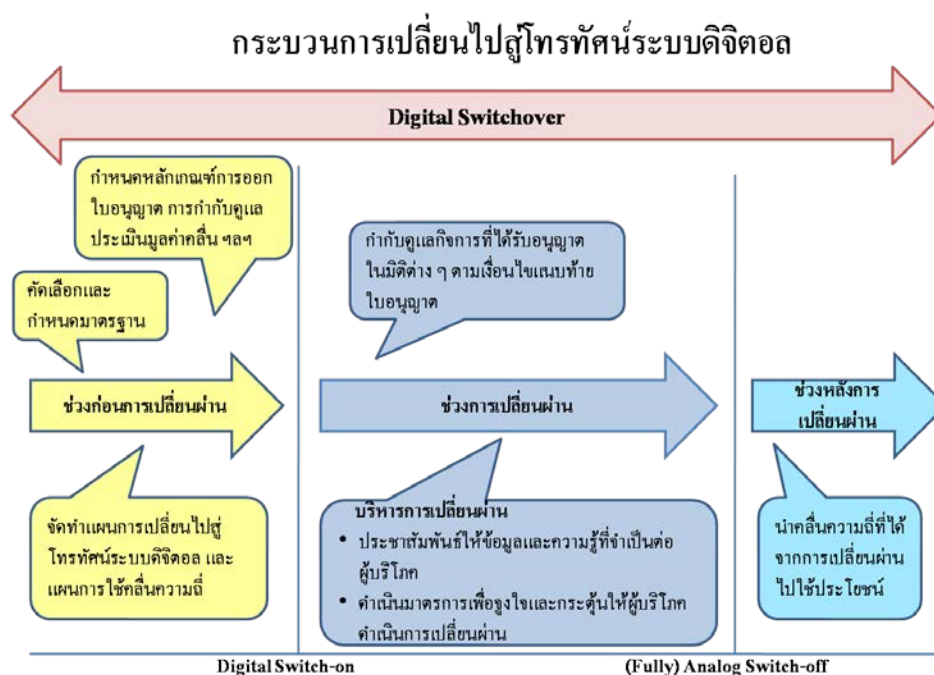
ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามากสทท. ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่การศึกษาวิจัยเพื่อเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการวางแผนการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อประเทศ และได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบของใบอนุญาตผู้ประกอบการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่รองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัล โดยได้จัดทำประกาศ สทท. เรื่อง กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการ รวมถึงการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากกรอบแนวทางลักษณะและประเภทกิจการจึงสามารถนำไปสู่กระบวนการจัดการด้านการออกใบอนุญาตกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้ ซึ่งในประกาศดังกล่าวได้กำหนดลักษณะของการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ การให้บริการโครงข่าย การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และการให้บริการแบบประยุกต์ แสดงได้ดังแผนภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ลักษณะประเภทกิจการกระจายเสียงโทรทัศน์

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ระบบดิจิทัล แบ่งออกได้เป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงก่อนการเปลี่ยนผ่าน ช่วงเปลี่ยนผ่าน และช่วงหลังการเปลี่ยนผ่าน สามารถสรุปได้ดังแผนภาพ

ภาพที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ระบบดิจิทัล

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ทั้งนี้ กสทช. ได้กำหนดกรอบนโยบาย แนวทาง ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์ในระบบดิจิทัล โดยได้ประกาศการเริ่มการเปลี่ยนผ่านระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์เป็นระบบดิจิทัลของประเทศไทยแก่สาธารณะไปแล้วเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปปรับทราบถึงทิศทางและแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้เตรียมความพร้อม

การยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์ในระบบแอนะล็อก

ในปี พ.ศ. 2558 กสทช. จะเริ่มพิจารณาจัดทำแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์ในระบบแอนะล็อก (Analogue Switch-Off : ASO) พร้อมทั้งการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่ได้คืนจากการยุติระบบแอนะล็อก (Digital Dividend) โดยการพิจารณาจัดทำแผนการยุติฯ นั้น จะคำนึงถึงความพร้อมของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ และประเทศโดยรวม รวมถึงกรอบระยะเวลาในการยุติของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ที่ได้กำหนดช่วงเวลายุติการออกอากาศโทรศัพท์ในระบบแอนะล็อก อยู่ภายในช่วงระหว่างปี 2558-2563

การออกประกาศ มาตรการ หลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของ กสทช. ที่ได้ดำเนินการแล้ว

1. กำหนดกรอบนโยบาย แนวทาง ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล การออกประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการเปลี่ยนระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์เป็นระบบดิจิทัล ซึ่งเป็นการกำหนดนโยบายและกรอบเวลาสำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเปลี่ยนระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์จากระบบแอนะล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล

2. จัดเตรียมความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อให้ความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมีการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลโดยมีการกำหนดช่วงการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลและระบบแอนะล็อกแบบคู่ขนาน (Simulcast) ให้สอดคล้องกับแผนความถี่วิทยุโทรทัศน์ของประเทศ พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นแผนความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบแอนะล็อกเดิม

3. การจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง ที่ผ่านมา กสทช. ได้จัดทำประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการประกอบกิจการ เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัล โดยสามารถสรุปหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาต ดังแผนภาพที่ 7

ภาพที่ 7 ประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ในส่วนของการอนุญาตให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ได้มีการออกประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ โดยสำหรับกิจการที่ใช้คลื่นความถี่ได้มีการออกประกาศเพิ่มเติมคือ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต หลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาต เอกสารหลักฐาน หรือข้อมูลที่ต้องใช้ในการอนุญาต วิธีการพิจารณาในการออกใบอนุญาต ระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตและขอบเขตการอนุญาตให้ ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าว รวมทั้งเงื่อนไขอื่นที่จำเป็นสำหรับการใช้คลื่นความถี่ อีกทั้ง การออกประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ เพื่อให้ผู้ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ประเภทบริการทางธุรกิจ ได้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับคลื่นความถี่ที่จะอนุญาตให้ใช้ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกให้ใช้คลื่นความถี่ ตลอดจนเงื่อนไขอื่นที่จำเป็น รวมถึงการจัดทำประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ

สำหรับการอนุญาตให้บริการโครงข่ายนั้น มีประกาศหลักที่เกี่ยวข้อง ซึ่งบังคับใช้แล้ว จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ซึ่งได้กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการได้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต หลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาต เอกสารหลักฐานหรือข้อมูลที่ต้องใช้ในการอนุญาต วิธีการพิจารณาในการออกใบอนุญาต ระยะเวลา การพิจารณาอนุญาตและขอบเขตการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าว รวมทั้งเงื่อนไขอื่นที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตเพิ่มเติมในส่วนการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ที่กำหนดวิธีการพิจารณาอนุญาตและสิทธิหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล โดยต้องขยายโครงข่ายให้สามารถครอบคลุมครัวเรือนทั้งประเทศนับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตอย่างน้อย ดังนี้

ครอบคลุมครัวเรือน (ร้อยละ)	ภายในระยะเวลา (ปี)
50	1
80	2
90	3
95	4

นอกจากนี้ ยังต้องจัดให้มีการแพร่สัญญาณเพื่อให้ผู้ใช้บริการในเขตเทศบาลเมืองขึ้นไปสามารถรับสัญญาณได้ในลักษณะการรับสัญญาณแบบพกพาภายในอาคาร (Portable Indoor Reception) ด้วย

ในส่วนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์นั้น ที่ประชุม กสท. ครั้งที่ 23/2556 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2556 มีมติเห็นชอบผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการประกอบกิจการโทรทัศน์สำหรับการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลของ กองทัพบก บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) กรมประชาสัมพันธ์ และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) และเพื่อประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลของประเทศไทย และประโยชน์สาธารณะอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรอนุญาตให้หน่วยงานดังกล่าวได้รับใบอนุญาตให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล เป็นระยะเวลา 15 ปี นับตั้งแต่วันที่ กสท. มีมติ โดยได้กำหนดรายละเอียดและเงื่อนไขในการอนุญาตเพิ่มเติมเฉพาะรายของผู้ได้รับอนุญาต

การกำหนดจำนวนและประเภทช่องรายการโทรทัศน์ระบบดิจิตอล

ในเบื้องต้น ได้กำหนดช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ทั้งหมด 48 ช่อง โดยแบ่งเป็น ช่องรายการบริการชุมชน 12 ช่อง (แต่ละเขตบริการ) ช่องรายการบริการสาธารณะ 12 ช่อง (ระดับชาติ) โดยช่องรายการทั้ง 2 ประเภทจะเป็นการให้ใบอนุญาตแบบใช้วิธีการคัดเลือก (Beauty Contest) และช่องรายการบริการทางธุรกิจ 24 ช่อง (ระดับชาติ) จะใช้วิธีคัดเลือกโดยวิธีการประมูลคลื่นความถี่ (Auction) ตามที่พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ได้มีการแบ่งช่องรายการบริการทางธุรกิจออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ช่องรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว 3 ช่อง ช่องรายการข่าวสารและสาระ 7 ช่อง ช่องรายการทั่วไปแบบความคมชัดปกติ (Standard Definition : SD) 7 ช่อง และช่องรายการทั่วไปแบบความคมชัดสูง (High Definition : HD) 7 ช่อง

ภาพที่ 8 ประเภทช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ประโยชน์ของโทรทัศน์ระบบดิจิตอล

การปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบโทรทัศน์ระบบดิจิตอล จะทำให้ประชาชนได้รับชมโทรทัศน์ด้วยคุณภาพสัญญาณที่ดีขึ้นทั้งในระบบ SD และสามารถพัฒนาให้แพร่ภาพได้ในระบบความคมชัดสูง HD ปราศจากสัญญาณรบกวน ได้รับชมโทรทัศน์ด้วยอัตราส่วนภาพแบบ Widescreen คือสามารถรับชมภาพได้เต็มจอทีวีตามต้นฉบับ

ภาพที่ 9 ภาพเปรียบเทียบความคมชัดระหว่างระบบแอนะล็อกและระบบดิจิตอล

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

อีกทั้งการมีจำนวนช่องที่มากขึ้น และบริการที่หลากหลาย จะเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชน จากที่มีเพียง 6 ช่องเพิ่มมากขึ้นเป็น 48 ช่อง ซึ่งจะสามารถตอบสนองกับชีวิตสังคมสมัยใหม่ ที่มี ความสัมพันธ์กับเทคโนโลยี และสื่อสังคม (Social Media) มากขึ้นเรื่อยๆ

โทรทัศน์ระบบดิจิตอลยังสามารถรองรับบริการมัลติมีเดียใหม่ๆ ประชาชนจะสามารถรับบริการที่หลากหลายมากขึ้น เช่น บริการเสริมลักษณะโต้ตอบ (Interactive) เช่น VDO-on-Demand, ทีวีเคลื่อนที่ (Mobile TV), Smart TV และ Internet TV เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ประชาชนจะมีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารได้มากขึ้น สะดวกรวดเร็วขึ้นจากบริการใหม่ๆ อาทิ Data broadcasting, Emergency warnings ฯลฯ นอกจากนี้ จากการที่มีช่องรายการใหม่ๆ เพิ่มขึ้น จะก่อให้เกิดการแข่งขันสร้างรายการที่มีเนื้อหารายการที่น่าสนใจ เป็นประโยชน์ เป็นรายการที่มีคุณภาพ นำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคมโดยรวมอีกด้วย

ในด้านเศรษฐกิจ การปรับเปลี่ยนโทรทัศน์สู่ระบบดิจิตอล สามารถช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ได้โดยตรง โดยจะนำไปสู่การลงทุนโครงข่ายระบบดิจิตอล การผลิตอุปกรณ์เครื่องรับ และการพัฒนา อุตสาหกรรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น เนื้อหารายการ (Content) และบริการแบบใหม่ๆ (Interactive services) นำมาซึ่งการยอมรับจากต่างชาติ และความน่าสนใจในการลงทุนจากต่างประเทศ

นอกจากนี้ โทรทัศน์ระบบดิจิตอลยังช่วยในการประหยัดพลังงานของประเทศ เนื่องจากเครื่องส่ง และเครื่องรับโทรทัศน์ระบบดิจิตอลจะใช้พลังงานไฟฟ้าน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการส่งในระบบแอนะล็อก เดิม อีกทั้งยังเป็นการนำเอาทรัพยากรคลื่นความถี่ที่มีอยู่อย่างจำกัดไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วย

การเตรียมความพร้อมของประชาชนในยุคโทรทัศน์ระบบดิจิตอล

เมื่อมีการเริ่มใช้การส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิตอลแล้ว ประชาชนสามารถรับรายการต่างๆ ได้โดยไม่ต้องทำการเปลี่ยนโทรทัศน์ใหม่ เพียงใช้การติดตั้งกล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ระบบดิจิตอล / อุปกรณ์แปลงสัญญาณระบบดิจิตอล (Set-Top Box) เป็นอุปกรณ์เสริมเชื่อมต่อกับโทรทัศน์ที่มีอยู่เดิมก็จะทำให้สามารถรับสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิตอลได้ หรืออาจเปลี่ยนไปใช้โทรทัศน์ที่สามารถรับสัญญาณ วิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิตอลแบบ DVB-T2 ในตัวก็ได้

ทั้งนี้ กสทช. ได้มีแนวทางการสนับสนุนประชาชนในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลอย่างทั่วถึง ในรูปแบบการแจกจ่ายอุปกรณ์ส่วนลดให้กับประชาชน โดยใช้เงินที่ได้จากการประมูลคลื่นความถี่เพื่อ อนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ในการประกอบกิจการทางธุรกิจ และ

สนับสนุนให้มีการแจกจ่ายให้กับทุกครัวเรือนโดยเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ประชาชนสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ที่ได้รับการแจกจ่ายเป็นส่วนลดในการจัดหาทั้งเครื่องรับโทรทัศน์ที่สามารถรับสัญญาณระบบดิจิตอล และอุปกรณ์แปลงสัญญาณระบบดิจิตอลเพื่อให้เครื่องรับโทรทัศน์แอนะล็อกเดิมสามารถรับสัญญาณได้

การดำเนินการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิตอลในครั้งนี้ กสทช. ได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ โดยทรัพยากรสื่อสารของชาติจะได้รับการจัดสรรอย่างโปร่งใส เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังคำนึงถึงการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม และให้มีการกระจายการใช้ประโยชน์โดยทั่วถึงในกิจการด้านต่างๆ ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทั้งผู้ประกอบการ ประชาชน และภาคส่วนต่างๆ มีการวางแผนนโยบายและกรอบระยะเวลาการดำเนินงานอย่างรอบคอบ โดยส่งผลกระทบต่อประชาชนในช่วงการเปลี่ยนผ่านให้น้อยที่สุด เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในกิจการโทรทัศน์ของประเทศในครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จลุล่วงตามแผนการดำเนินการที่ได้วางเอาไว้ และจะนำไปสู่การพัฒนาในกิจการโทรทัศน์ของประเทศ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย มีคุณภาพ อย่างเท่าเทียมและรู้เท่าทันมากยิ่งขึ้น

ด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีโทรทัศน์ระบบดิจิตอลขึ้นนั้นส่งผลให้เกิดการพัฒนาบริการโทรทัศน์แบบใหม่ๆ เช่น การแพร่ภาพโทรทัศน์ด้วยระบบความชัดสูง (EDTV – Enhanced Definition Television จนกระทั่งไปถึง HDTV – High Definition Television) การปรับเปลี่ยนการแพร่ภาพโทรทัศน์จากระบบแอนะล็อกเดิมเป็นระบบดิจิตอล โดยทั่วไปโทรทัศน์ระบบดิจิตอลใช้สัญญาณดิจิตอลที่ถูกบีบอัดและเข้ารหัสสัญญาณ การรับชมจึงจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ถอดรหัส ซึ่งอาจมีมาพร้อมกับตัวเครื่องรับโทรทัศน์เลย หากเป็นโทรทัศน์รุ่นใหม่ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อรองรับระบบดิจิตอล หรือจะเป็นอุปกรณ์ถอดรหัสที่แยกอยู่โดดๆ ในอุปกรณ์เครื่องรับที่เรียกว่าอุปกรณ์รับสัญญาณ (Set Top Box) ซึ่งใช้ถอดรหัสสัญญาณและป้อนให้กับเครื่องรับโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกที่มีใช้งานทั่วไป โทรทัศน์ระบบดิจิตอลมีการส่งสัญญาณภาพและเสียงที่มีคุณภาพสูงกว่าโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก เพราะเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรคลื่นความถี่วิทยุให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอีกหลายเท่าตัว ด้วยขนาดคลื่นความถี่วิทยุที่เท่ากัน โทรทัศน์ระบบแอนะล็อกสามารถส่งช่องรายการได้เพียงช่องเดียว แต่เมื่อใช้เทคโนโลยีระบบดิจิตอลในการออกอากาศแล้วจะทำให้สามารถเพิ่มช่องได้มากถึง 8 – 20 ช่องรายการ พร้อมทั้งมีคุณภาพภาพและเสียงที่ดีขึ้นมากและสามารถให้บริการมัลติมีเดียใหม่ๆ หรือบริการโทรทัศน์ผ่านสื่อรูปแบบใหม่

ประกอบกับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union : ITU) ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกปรับเปลี่ยนระบบการแพร่ภาพโทรทัศน์ภาคพื้นดินจากระบบแอนะล็อกเดิม

เป็นระบบดิจิตอลภายในปี ค.ศ. 2015 หรือ พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นกรอบกำหนดให้ผู้ผลิตอุปกรณ์แพร่ภาพโทรทัศน์ เครื่องรับโทรทัศน์ สถานีโทรทัศน์ ผู้ชม เตรียมความพร้อมสำหรับการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เพื่อรองรับโทรทัศน์ระบบดิจิตอล รวมไปถึงหน่วยงานกำกับดูแลเตรียมความพร้อมสำหรับการกำหนดนโยบายการปรับเปลี่ยนไปสู่การแพร่ภาพโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิตอล (Digital Television Terrestrial) หลายๆ ประเทศได้มีการเปลี่ยนผ่านไปสู่การแพร่ภาพโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิตอลแล้ว ซึ่งพบว่าจะทำให้เกิดประโยชน์และส่งผลกระทบทางตรงต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มหลักๆ ได้แก่

- 1) ผู้บริโภค/ประชาชนทั่วไป : โอกาสในการรับชมรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ที่จะมีความคมชัดมากขึ้นกว่าระบบแอนะล็อก และจำนวนช่องรายการที่มีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งอาจมีการจัดช่องรายการเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น ช่องรายการสำหรับเด็ก ช่องรายการการเกษตร ช่องรายการเพื่อการศึกษา ช่องรายการข่าว และช่องรายการท้องถิ่น เป็นต้น ทั้งนี้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการเปลี่ยนไปใช้เครื่องโทรทัศน์แบบดิจิตอลหรือติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณ เพิ่มเติมกับเครื่องรับโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกที่มีใช้งานทั่วไป ซึ่งปัจจุบันอุปกรณ์รับสัญญาณ มีราคาประมาณ 1,000-2,000 บาท และมีแนวโน้มราคาที่จะลดลงเรื่อยๆ
- 2) สถานีโทรทัศน์/อุตสาหกรรมโทรทัศน์ในภาพรวม : สามารถขยายจำนวนช่องรายการเพื่อเพิ่มความหลากหลายและตรงความต้องการของผู้ชมกลุ่มต่างๆ มากขึ้น ตลอดจนขยายบริการรูปแบบใหม่ สถานีโทรทัศน์จะต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิตรายการตลอดจนระบบการแพร่ภาพให้เป็นระบบดิจิตอลใหม่ทั้งระบบ ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง
- 3) ภาครัฐ : การปรับเปลี่ยนการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นระบบดิจิตอลจะเพิ่มประสิทธิภาพการใช้คลื่นความถี่ และโอกาสในการเพิ่มจำนวนช่องรายการให้มีความหลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้เป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาธุรกิจใหม่ที่จะเกิดขึ้น และเป็นโอกาสในการส่งเสริมการแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรทัศน์ ตลอดจนโอกาสในการเพิ่มช่องทางการให้ข้อมูลภาครัฐแก่ประชาชน และพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อบริการสังคม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะเริ่มพิจารณาจัดทำแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก (Analogue switch-off, ASO) พร้อมทั้งการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่ได้คืนจากการยุติระบบแอนะล็อก (Digital Dividend) ทั้งนี้ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกมีสิทธิในการใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการ ตามที่พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ รับรองไว้ โดยมีกำหนดเวลาและเงื่อนไขตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๕๕) และแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘) การพิจารณาจัดทำแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก จะคำนึงถึงความพร้อมของประชาชน ความพร้อมของผู้ประกอบกิจการ ความพร้อมของประเทศโดยรวม และกรอบเวลาในการยุติของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยระยะเวลาการยุติการรับส่งสัญญาณจะต้องไม่สร้างภาระมากเกินไปในการส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์คู่ขนานทั้งในระบบแอนะล็อกและดิจิตอล

นะล็อกและระบบดิจิตอล (Simulcast Period) ทั้งนี้จะมีมาตรการในการสนับสนุนการยุติการรับส่งสัญญาณระบบแอนะล็อกในมิติต่างๆ มาตรการการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์รับสัญญาณในระบบดิจิตอลสำหรับผู้มีรายได้น้อย และมีมาตรการการสนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์ระบบดิจิตอล โดยผ่านกลไกของกองทุนวิจัยและพัฒนาโครงการกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์และกิจกรรมโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะและเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาฐานการผลิตของประเทศในระยะยาว รวมถึงการจัดทำแผนสื่อสารประชาสัมพันธ์และประสานงานในการให้ข้อมูลข่าวสารและสร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุตามแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกที่กำหนด

โทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยเป็นระบบรับส่ง สัญญาณวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ภายในอาณาเขตประเทศไทย ด้วยระบบดิจิทัล โดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง กำหนดระยะเวลาของการทดลองออกอากาศไว้ ระหว่าง วันอังคารที่ 1 ถึงวันพฤหัสบดีที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2557 ก่อนจะกำหนดเวลาให้ผู้ประกอบการทุกราย เตรียมความพร้อมขั้นสุดท้าย เพื่อเริ่มออกอากาศในส่วนกลาง ระหว่างวันศุกร์ที่ 25 เมษายน ถึงวันอาทิตย์ที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2557

โดยตามแผนของ กสทช. จะเริ่มทำการยุติการส่งสัญญาณโทรทัศน์ ภาคพื้นดินระบบแอนะล็อกภายในปี พ.ศ. 2558[2] แต่ในแผนดำเนินการจริง ของสถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบแอนะล็อก เมื่อถึงปี พ.ศ. 2559 ไทยพีบีเอส จะยุติการออกอากาศระบบแอนะล็อก และภายในปี พ.ศ. 2561 ก็จะยุติการออกอากาศระบบแอนะล็อกพร้อมกันถึง 4 สถานีคือ ททบ.5, ช่อง 7 สี, โมเดิร์นไนน์ทีวี และ สทท. ซึ่งทาง กสทช. มอบใบอนุญาตโครงข่าย ระยะเวลา 15 ปีเป็นการแลกเปลี่ยน สำหรับไทยทีวีสีช่อง 3 ยังคงมีสัญญาสัมปทานกับ บมจ.อสมท จึงออกอากาศในระบบแอนะล็อกได้จนถึงปี พ.ศ. 2563

ตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. 2555 กำหนดให้เริ่มต้นรับส่งสัญญาณ วิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ด้วยระบบดิจิทัลภายในเวลา 4 ปี นับแต่วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2555 ซึ่งประกาศแผนแม่บทฉบับดังกล่าว และสืบเนื่องด้วย แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 (กรอบการดำเนินงานอยู่ในช่วงระหว่างปี 2555-2559) มีการกำหนดยุทธศาสตร์ และระยะเวลาในการเปลี่ยนผ่าน จากการส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ด้วยระบบแอนะล็อก ไปสู่การใช้ระบบดิจิทัล โดยให้เริ่มรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ด้วยระบบดิจิทัล ภายใน 4 ปี, ให้มีมาตรการสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการผลิตอุปกรณ์รับสัญญาณ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ภายใน 3 ปี, ให้มีมาตรการสนับสนุน อุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล สำหรับผู้มีรายได้น้อย ภายใน 3 ปี และให้มีจำนวนครัวเรือนในเมืองใหญ่ ที่สามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบดิจิทัลได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี

จำนวนและประเภทช่องโทรทัศน์

กสทช. กำหนดจำนวนและรูปแบบ ช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เบื้องต้นไว้ทั้งสิ้น 48 ช่อง ได้แก่

- กลุ่มช่องประเภทบริการสาธารณะและชุมชน จำนวน 24 ช่อง โดยใช้วิธีการคัดเลือกคุณสมบัติ (Beauty Contest) เพื่อรับรองใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ได้แก่
 1. ประเภทรายการบริการสาธารณะ จำนวน 12 ช่อง (ระดับชาติ)
 2. ประเภทรายการบริการชุมชน จำนวน 12 ช่อง (จำแนกเป็นแต่ละเขตบริการ)
- กลุ่มช่องประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ จำนวน 24 ช่อง โดยใช้วิธีการประมูลคลื่นความถี่ (Auction) เพื่อรับรองใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ได้แก่
 1. ประเภทรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว จำนวน 3 ช่อง โดยกำหนดราคาประมูลขั้นต่ำไว้ที่ 140 ล้านบาท
 2. ประเภทรายการข่าวสารและสาระจำนวน 7 ช่อง โดยกำหนดราคาประมูลขั้นต่ำไว้ที่ 220 ล้านบาท
 3. ประเภทรายการทั่วไปภาพคมชัดปกติ (Standard Definition : SD) จำนวน 7 ช่อง โดยกำหนดราคาประมูลขั้นต่ำไว้ที่ 380 ล้านบาท
 4. ประเภทรายการทั่วไปภาพคมชัดสูง (High Definition : HD) จำนวน 7 ช่อง โดยกำหนดราคาประมูลขั้นต่ำไว้ที่ 1,510 ล้านบาท

การประมูลใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่

ภายหลังที่ กสทช. ได้มีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และแผนแม่บทการดำเนินการด้านกิจการโทรทัศน์ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือ กสท. ก็ได้มีการประชุมภายในหลายครั้งจนได้หลักเกณฑ์ที่ ชัดเจนในการจัดการบริหารช่องและคลื่นความถี่อย่างชัดเจน โดยมติที่ประชุมของ กสท. ณ วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2555 มีรายละเอียดและข้อกำหนดดังนี้

- อนุมัติช่องรายการดิจิทัลทีวีทั้งหมด 60 ช่อง แบ่งเป็น
 - บริการสาธารณะ 20% หรือ 12 ช่อง
 - บริการชุมชน 20% หรือ 12 ช่อง
 - บริการธุรกิจ 60% หรือ 36 ช่อง แบ่งเป็น
 - รายการเด็กและเยาวชน (ความละเอียดปกติ) 5 ช่อง
 - รายการข่าวสารและสารประโยชน์ (ความละเอียดปกติ) 5 ช่อง
 - รายการทั่วไป ความละเอียดปกติ 10 ช่อง
 - รายการทั่วไป ความคมชัดสูง 4 ช่อง

แต่ภายหลังได้มีการปรับลดจำนวนช่องลงเพื่อความเหมาะสม และมีการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขอยู่ตลอด จนในที่สุดข้อกำหนดทั้งหมดได้ถูกบันทึกเอาไว้ใน ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ประเภทบริการทาง ธุรกิจระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีรายละเอียดโดยย่อดังนี้

- อนุมัติช่องรายการดิจิทัลทีวีทั้งหมด 48 ช่อง แบ่งเป็น
 - บริการสาธารณะ 25% หรือ 12 ช่อง โดยที่ กองทัพบก ไทยพีบีเอส และ กรมประชาสัมพันธ์ ได้รับช่องในการออกอากาศไปแล้ว 4 ช่อง
 - บริการชุมชน 25% หรือ 12 ช่อง จะเริ่มจัดสรรใบอนุญาตในการดำเนินการ พ.ศ. 2558
 - บริการธุรกิจ 50% หรือ 24 ช่อง แบ่งเป็น
 - รายการเด็กและเยาวชน (ความละเอียดปกติ) 3 ช่อง ราคาประมูลเริ่มต้นที่ 140 ล้านบาท เคาเพิ่มครั้งละ 2 ล้านบาท
 - รายการข่าวสารและสารประโยชน์ (ความละเอียดปกติ) 7 ช่อง ราคาประมูลเริ่มต้นที่ 220 ล้านบาท เคาเพิ่มครั้งละ 2 ล้านบาท
 - รายการทั่วไป ความละเอียดปกติ 7 ช่อง ราคาประมูลเริ่มต้นที่ 380 ล้านบาท เคาเพิ่มครั้งละ 5 ล้านบาท
 - รายการทั่วไป ความคมชัดสูง 7 ช่อง ราคาประมูลเริ่มต้นที่ 1,510 ล้านบาท เคาเพิ่มครั้งละ 10 ล้านบาท

โดยที่ กสทช. ได้เริ่มจำหน่ายซองเอกสารเงื่อนไขการประมูลช่องในวันที่ 10 - 12 กันยายน พ.ศ. 2556 เพื่อเตรียมความพร้อมในการประมูลที่คาดว่าจะมีขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 โดยณ เวลา 16.00 น. ของวันที่ 12 กันยายน กล่าวโดยสรุปคือ กสทช. ได้ขายซองประมูลให้กับภาคเอกชนไป 49 ซอง 49 ช่อง 33 บริษัท และนัดส่งเอกสารเพื่อเตรียมความพร้อมในการประมูลในเดือนตุลาคม จนกระทั่งในที่สุด กสทช. ก็ได้กำหนดวันประมูลดิจิทัลทีวีอย่างเป็นทางการ คือวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2556 จะเปิดประมูล 2 ประเภท คือช่องรายการทั่วไป ความคมชัดสูง และช่องรายการทั่วไป ความคมชัดปกติ และในวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2556 จะเปิดประมูลอีกสองประเภท คือช่องข่าวสารและสารประโยชน์ และช่องเด็กและเยาวชน

ซึ่งกระประมูลในวันนั้น ทำให้เกิดรายได้เข้าประเทศกว่า 50,862 ล้านบาท โดยแต่เดิมเงินก้อนนี้จะถูกส่งเข้า กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือ กทปส. เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยเทคโนโลยีด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แต่ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557 กลับเกิดเหตุความไม่โปร่งใสในการนำเงินไปใช้งาน หลังมีปัญหาลิขสิทธิ์การถ่ายทอด ออกอากาศการแข่งขันฟุตบอลโลก 2014 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่เป็นคณะรัฐประหารในช่วงนั้น จึงมีประกาศฉบับที่ 80/2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคม โดยกำหนดให้ กสทช. . ทำการหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากเงินที่ได้จากการประมูล ดิจิทัลทีวีจำนวน 50,862 ล้านบาทออก แล้วส่งเงินที่เหลือเข้ากระทรวงการคลังเพื่อใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

วิธีการตั้งค่ารับชมช่องดิจิตอลทีวี

วิธีที่ 1 ระบบโทรทัศน์เครื่องเดิม

- ทีวีทั่วแบบเดิมที่มีอยู่แล้ว สามารถซื้อกล่องรับสัญญาณดิจิตอล (Set Top Box) เพื่อนำมาแปลงสัญญาณจากเสาอากาศแบบเดิม ไม่ว่าจะเป็น เสาหนวดกุ้ง หรือเสาก้างปลา เพียงนำมาเสียบเข้ากับกล่อง และต่อสายก็จะสามารถรับชมทีวีในระบบดิจิตอลได้

วิธีที่ 2 ระบบโทรทัศน์ที่มีดิจิตอลจูนเนอร์

- โทรทัศน์รุ่นใหม่มักมีสติกเกอร์ที่แสดงให้เห็นว่าสามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้ จากกสทช. เพียงนำสายสัญญาณจากเสาหนวดกุ้งหรือ เสาก้างปลา มาเชื่อมต่อเข้ากับทีวีก็จะสามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้ โดยไม่จำเป็นต้องซื้อกล่องรับสัญญาณ Set Top Box เพียงแต่หากเชื่อมต่อผ่านกล่อง Set Top Box จะทำให้สามารถรับชมช่องรายการต่างๆ ที่ผู้ให้บริการกล่อง Set Top Box รับชมเพิ่มเติมเท่านั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาแบ่งการประมวลผล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ ซึ่งผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ทักษะที่มีต่อดิจิทัลทีวีของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบทางความรู้เพื่อทดสอบกลุ่มตัวอย่างถึงการรู้จริงหรือไม่ของคำตอบในแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงได้ตั้งค่าการรับรู้ของคำตอบอยู่ที่ 80% ขึ้นไปถือว่า มีความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี และเรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี และให้ค่าการรับรู้ที่น้อยกว่า 80% ถือว่าไม่มีความรู้ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี และเรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี เนื่องมาจากสำนักงาน กสทช. ได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องดิจิทัลทีวีตามสื่อต่างๆ ตลอดระยะตั้งแต่ปี 2556 จนถึงปัจจุบัน ถือได้ว่าประชาชนควรมีความรู้เรื่องดิจิทัลทีวีมากระดับหนึ่ง ประกอบกับผลการทำ Pretest ผู้ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่ตอบถูกมากกว่า 80% ขึ้นไป จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอให้ผลคาดหวังการรับรู้อยู่ที่ 80% และผู้วิจัยขอใช้คำนิยามของภาษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันมีดังนี้ คำว่า โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ขอใช้แทนเป็นคำว่า ทีวีดิจิทัล กล้องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ขอใช้แทนเป็นคำว่า กล้องแปลงสัญญาณ หรือ กล้อง Set Top Box การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ขอใช้แทนเป็นคำว่า การเปลี่ยนผ่านฯ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ” ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดย

จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ อาชีพ สมาชิกในครัวเรือน วิเคราะห์โดยการหาค่าแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงคือเป็นเพศชายจำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 เพศชายให้ความสนใจในการตอบแบบสอบถามหรือสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านมากกว่าเพศหญิง อาจเนื่องมาจากเพศชายส่วนใหญ่ให้ความสนใจในเรื่องของเทคโนโลยีค่อนข้างสูง ส่วน อายุในช่วง 21 – 30 ปีมากที่สุดซึ่งมีจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 เนื่องจากอายุของคนกลุ่มนี้ เป็นช่วงอายุที่ให้ความสนใจกับเทคโนโลยีใหม่ๆ จึงให้ความสนใจเป็นพิเศษ ส่วนกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพโสดมากที่สุดซึ่งมีจำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 79 คน โสดมีเวลามากกว่าคนที่มีความสัมพันธ์อื่น ๆ ส่วน ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุดซึ่งมีจำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 เนื่องจากการศึกษาระดับปริญญาตรีมีสัดส่วนมากที่สุด ส่วนรายได้ต่อคนอยู่ที่ 10,000 – 20,000 บาทซึ่งมีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ถือเป็นรายได้ขั้นต่ำที่ประชาชนพึงมี ในส่วนอาชีพลูกจ้างหรือพนักงานเอกชนมากที่สุดซึ่งมีจำนวน 138 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 34.5 เนื่องจากเอกชนมีการรับรู้เรื่องเทคโนโลยีค่อนข้างไวกว่าอาชีพอื่นๆ ส่วน สมาชิกในครัวเรือนมี 1 คนมากที่สุดซึ่งมีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 เนื่องมาจากประชากรในกรุงเทพมหานครอาศัยอยู่ หอพัก อพาร์ทเมนต์ค่อนข้างสูง จึงเป็นไปได้ที่จะมีสมาชิกในครัวเรือน 1 คนในการตอบแบบสอบถามมากที่สุด

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=400)

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	239	59.8
	หญิง	161	40.3
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	77	19.3
	21 – 30 ปี	155	38.8
	30 – 41 ปี	98	24.5
	41 – 50 ปี	41	10.3
	มากกว่า 51 ปี	29	7.3

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน(คน)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส	โสด	316	79
	แต่งงาน	76	19
	หย่าร้าง/หม้าย	8	2
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	109	27.3
	ปริญญาตรี	173	43.4
	สูงกว่าปริญญาตรี	118	29.5
รายได้	ไม่มีรายได้	86	21.5
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	22	5.5
	10,001 – 20,000 บาท	101	25.3
	20,001 – 30,000 บาท	75	18.8
	30,001 – 40,000 บาท	40	10
	มากกว่า 41,000 บาท	76	19
อาชีพ	นักศึกษา	74	18.5
	ข้าราชการ	82	20.5
	รัฐวิสาหกิจ	41	10.3
	ลูกจ้าง/พนักงาน		
	เอกชน	138	34.5
	ธุรกิจส่วนตัว	62	15.5
	อื่นๆ	3	0.8
สมาชิกในครัวเรือน	1 คน	85	21.3
	2 คน	57	14.3
	3 คน	71	17.8
	4 คน	77	19.3
	5 คน	71	17.8
	6 คนขึ้นไป	39	9.8

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ข้อมูลทางด้านการรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล, ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล, ช่องทาง การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล, ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล, ความรู้ในเรื่องของประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ข้อมูลทางด้านการรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล มีทั้งหมด 357 คน คิดเป็นร้อยละ 89.3 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมีทั้งหมด 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทุกวันมีทั้งหมด 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสาร 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์มีทั้งหมด 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสาร 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์มีทั้งหมด 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสาร 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์มีทั้งหมด 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับข่าวสารเลยมีทั้งหมด 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 กลุ่มตัวอย่างที่มีช่องทางการรับข่าวสารทางสื่อบุคคล เช่น คนในครอบครัว /คนรู้จัก/พนักงาน กสทช ./พนักงานภาครัฐและเอกชน มีทั้งหมด 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีช่องทางการรับข่าวสารผ่านสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร มีทั้งหมด 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีช่องทางการรับข่าวสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ เช่น หนังสือ แผ่นพับ ใบปลิว เอกสารจาก กสทช. มีทั้งหมด 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีช่องทางการรับข่าวสารผ่านทางกิจกรรม เช่น การ ประชุม จัดสัมมนา การอบรม จัดนิทรรศการ การแถลงข่าว มีทั้งหมด 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 กลุ่มตัวอย่างที่มีช่องทางการรับข่าวสารผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ตมีทั้งหมด 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8

ตารางที่ 2 ข้อมูลทางด้านการรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

(n=400)

การรับรู้เกี่ยวกับดิจิตอลทีวี		จำนวน(คน)	ร้อยละ
รู้จักดิจิตอลทีวี	รู้	357	89.3
	ไม่รู้	43	10.8
ความถี่ในการรับ			
ข่าวสาร	ทุกวัน	163	40.8
	สัปดาห์ละ 5-6 ครั้ง	46	11.5
	สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	66	16.5
	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	86	21.5
	ไม่ได้รับข่าวสาร	39	9.8
ช่องทางในการรับ			
ข่าวสาร	สื่อบุคคล	85	21.3
	สื่อมวลชน	197	49.3
	สื่อสิ่งพิมพ์	8	2.0
	สื่อกิจกรรม	11	2.8
	สื่ออินเทอร์เน็ต	99	24.8

แบบทดสอบความรู้เรื่องดิจิตอลทีวี

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกมากกว่า 90% เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านเป็นอย่างดี มีการรับรู้ว่าการออกอากาศเป็นทีวีดิจิตอล มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 378 คน คิดเป็นร้อยละ 94.5 การออกอากาศคู่ขนานทั้งในระบบแอนะล็อกเดิมไปพร้อมกับ การออกอากาศในระบบดิจิตอล มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 376 คน คิดเป็นร้อยละ 24 ปัจจุบันมีการแจกคู่มือดิจิตอลทีวีในราคา 690 บาท เพื่อนำไปใช้ในการแลกเครื่องรับสัญญาณในระบบดิจิตอลหรือ Set Top Box มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 376 คน คิดเป็นร้อยละ 94 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกต้องมากกว่า 80% มีการรับรู้ว่ามีทีวีรุ่นใหม่ในปัจจุบันที่รองรับสัญญาณดิจิตอลได้นั้นสามารถรับชมดิจิตอลทีวีได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 344 คน คิดเป็นร้อยละ 86 ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5 ในปัจจุบันทีวีดิจิตอลมีภาพแบบความ

คมชัดสูง (HD) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 331 คน คิดเป็นร้อยละ 82.8 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกมากกว่า 70% มีการรับรู้ในเรื่องประเทศไทยมีทีวีดิจิตอลทั้งหมด 48 ช่อง กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 294 คิดเป็นร้อยละ 73.5 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกมากกว่า 60% มีการรับรู้ในเรื่องทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันบางรุ่นสามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้ บางรุ่นไม่สามารถรับชมได้ต้องใช้เครื่องรับสัญญาณในระบบดิจิตอลหรือ Set Top Box มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 246 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกต่ำกว่า 50% มีการรับรู้เรื่องทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิตอลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 และในเรื่องของจำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5

ตารางที่ 3 แบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี

(n=400)

ความรู้เรื่องดิจิตอลทีวี	ผลการทดสอบ			
	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบผิด	ร้อยละ
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิตอลแล้ว	378	94.5	22	5.5
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิตอลทั้งหมด 48 ช่อง	294	73.5	106	26.5
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิตอล	376	94	24	6
4. ปัจจุบันทีวีดิจิตอลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)	331	82.8	69	17.3
5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิตอลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	229	57.3	171	42.8
6. ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิตอล	246	61.5	154	38.5
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิตอลได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box	344	86	56	14
8. ปัจจุบันได้มีการแจกอุปกรณ์ทีวีดิจิตอลในราคา 690 บาท เพื่อใช้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว	376	94	24	6
9. ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.	342	85.5	58	14.5
10. จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง	190	47.5	210	52.5

ผลรวมทางด้านการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

จากตารางที่ 4 ผลรวมความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามของการรับรู้ โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถตอบแบบทดสอบได้มากกว่า 80% ถือว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ที่ถูกต้องอย่างแท้จริง ซึ่งผลสรุปของการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของกลุ่มตัวอย่างในแบบทดสอบทั้ง 10 ข้อ ตามตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกมากกว่า 80% มีทั้งหมด 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 80% มีทั้งหมด 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69

ตารางที่ 4 ผลรวมทางด้านการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

(n=400)

ความรู้ในการเปลี่ยนผ่าน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ตอบถูกน้อยกว่าหรือเท่ากับ80%	276	69
ตอบถูกมากกว่า 80%	124	31

แบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี

จากตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกมากกว่า 90% เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์การเปลี่ยนผ่านเป็นอย่างดี ปัจจุบัน ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 362 คน คิดเป็นร้อยละ 90.5 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกต้องมากกว่า 80% มีการรับรู้ประโยชน์ในเรื่องทีวีดิจิทัลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 353 คน คิดเป็นร้อยละ 88.3 ทีวีดิจิทัลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 348 คน คิดเป็นร้อยละ 87 ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 338 คน คิดเป็นร้อยละ 84.5 ทีวีดิจิทัลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 330 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกมากกว่า 70% มีการรับรู้ประโยชน์ของทีวีดิจิทัลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง มี กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 312 คน คิดเป็นร้อยละ 78 จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 307 คน คิดเป็นร้อยละ 76.8 ในการรับชมทีวีดิจิทัลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 304 คน คิดเป็นร้อยละ 76 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกมากกว่า 60% มีการรับรู้ประโยชน์ของการรับชมทีวีดิจิทัล ไม่ว่าฝนตก ฟ้าร้องแกล้งไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิทัลก็ยังคมชัด ไม่ล่ม มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8

และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกต่ำกว่า 50% การรับรู้ประโยชน์ของการแจกคู่มือดิจิทัลทีวี ในราคา 690 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจอในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3

ตารางที่ 5 แบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี

(n=400)

การรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี	ผลการทดสอบ			
	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบผิด	ร้อยละ
1. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น	307	76.8	93	23.3
2. ทีวีดิจิทัลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก	353	88.3	47	11.8
3. ทีวีดิจิทัลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก	330	82.5	70	17.5
4. ไม่ว่าฝนตก ฟังเรื่องแค่ไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิทัลก็ยังคมชัดไม่ลุ่ม	259	64.8	141	35.5
5. ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ	338	84.5	62	15.5
6. ทีวีดิจิทัลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง	312	78	88	22
7. ทีวีดิจิทัลมีช่องรายการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมไม่เป็นอันตรายต่อเด็กเยาวชน	348	87	52	13
8. ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจอในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน	213	53.3	187	46.8
9. ในการรับชมทีวีดิจิทัลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่	304	76	94	23.5
10. ปัจจุบัน ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม	362	90.5	38	9.5

ผลรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี

จากตารางที่ 6 ผลรวมแบบทดสอบทางความรู้ทางด้านการรับรู้เรื่องประโยชน์ของการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามของการรับรู้ โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถตอบแบบทดสอบได้มากกว่า 80% ถือว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นมีการรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่ถูกต้อง อย่างแท้จริง ซึ่งผลสรุปของการรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของกลุ่มตัวอย่างในแบบทดสอบทั้ง 10 ข้อ ตามตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกมากกว่า 80% มีทั้งหมด 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 80% มีทั้งหมด 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54

ตารางที่ 6 ผลรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี

(n=400)

ประโยชน์ดิจิทัลทีวี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ตอบถูกน้อยกว่าหรือเท่ากับ80%	217	54.3
ตอบถูกมากกว่า 80%	183	45.8

ส่วนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อดิจิทัลทีวี

การวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

จากตารางที่ 7 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย 100% เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเห็นด้วยกับการแลกอุปกรณ์ดิจิทัลทีวี ที่สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้ มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากกว่า 90% เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติเชิงบวกในเรื่องของการเห็นว่าทีวีดิจิทัลมีรายการที่มีความหลากหลาย และมีภาพและเสียงดีกว่าระบบเดิม มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 372 คน คิดเป็นร้อยละ 93 และเห็นด้วยกับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัล มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 366 คน คิดเป็นร้อยละ 91.5 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากกว่า 80% เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติเชิงบวกในเรื่องที่วีระบบอนาล็อกเดิมที่มีอยู่ล้าสมัย ไม่ทันต่อการพัฒนาด้านอื่น มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 344 คน คิดเป็นร้อยละ 86 มั่นใจว่าทีวีดิจิทัลจะทำให้ท่านเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 336 คน คิดเป็นร้อยละ 84 การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิทัล มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 332 คน คิดเป็นร้อยละ 83 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากกว่า 70% เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติเชิงบวกในเรื่องของวิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 317 คิดเป็นร้อยละ 79.3 การเปลี่ยนผ่านที่ไม่เร็วไปสำหรับการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิทัล มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 313 คน คิดเป็นร้อยละ 78.3 ทีวีดิจิทัลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 305 คิดเป็นร้อยละ 76.3 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากกว่า 60% เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติเชิงบวกในเรื่องไม่กังวลค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิทัล มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยทั้งหมด 313 คน คิดเป็นร้อยละ 78.3

ตารางที่ 7 ข้อมูลการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

(n=400)

แบบวัดทัศนคติ	ผลการวัด			
	เห็นด้วย	ร้อยละ	ไม่เห็นด้วย	ร้อยละ
1. ท่านเห็นด้วยกับทีวีระบบอนาล็อกเดิมที่มีอยู่ล้าสมัย ไม่ทันต่อการพัฒนาด้านอื่น	344	86	56	14
2. ท่านเห็นด้วย ที่ปัจจุบันมีทีวีดิจิทัลเพราะมีรายการที่หลากหลายและมีภาพและเสียงดีกว่าระบบเดิม	372	93	28	7
3. ท่านเห็นด้วยและมั่นใจว่าทีวีดิจิทัลจะทำให้ท่านเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น	336	84	64	16
4. ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิทัล	332	83	68	17
5. ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิทัลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ	305	76.3	95	23.8
6. วิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก	317	79.3	83	20.8
7. ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิทัล	258	64.5	142	35.5
8. ท่านรู้สึกว่เร็วไปสำหรับการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิทัล	313	78.3	87	21.8
9. ท่านเห็นด้วยกับการแลกคู่มือดิจิทัลทีวี ที่สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้	400	100	0	0
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัล	366	91.5	34	8.5

ผลรวมการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

จากตารางที่ 8 ผลรวมการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามของทัศนคติเชิงบวกของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการถามความคิดเห็น โดยให้ความเห็นที่มีทัศนคติเชิงบวกที่มากกว่า 80% ถือว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นมีทัศนคติที่ดีต่อการเปลี่ยนผ่านฯ ซึ่งผลสรุปของการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของกลุ่มตัวอย่างในแบบการวัดทัศนคติทั้ง 10 ข้อ ตามตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่มี

ทัศนคติเชิงบวกมากกว่า 80% มีทั้งหมด 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.8 กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติเชิงบวกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 80% มีทั้งหมด 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3

ตารางที่ 8 ผลรวมการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

(n=400)

ทัศนคติ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ทัศนคติเชิงบวกมากกว่า 80%	207	51.8
ทัศนคติเชิงบวกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 80%	193	48.3

ส่วนที่ 4 การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล, วิธีการเลือกรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

การตัดสินใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

จากตารางที่ 9 แบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยขอให้คำนายม ของการยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล คือ การเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัลด้วยกล่องแปลงสัญญาณดิจิทัลทีวีหรือ (Set Top Box) หรือรับชมผ่านโทรทัศน์ที่มีจูนเนอร์ดิจิทัลในตัว และการไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล คือ การรับชมโทรทัศน์ผ่าน ระบบดาวเทียม ระบบเคเบิล หรือรับชมช่องแอนะล็อกแบบเก่า จากตารางที่ 6 กลุ่มตัวอย่างให้การยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ มีทั้งหมด 240 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับ มีการเลือกรับผ่านเครื่องรับสัญญาณดิจิทัลหรือกล่อง Set Top Box มีทั้งหมด 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 65.4 ของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ และกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับโดยใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลหรือทีวีที่มีจูนเนอร์รับสัญญาณดิจิทัลในตัว มีทั้งหมด 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็น 34.6 ของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับ ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ มีทั้งหมด 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่รับชมผ่านระบบดาวเทียม มี ทั้งหมด 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 70.6 ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ กลุ่มตัวอย่างที่รับชมในระบบเคเบิล มีทั้งหมด 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ กลุ่มตัวอย่างที่รับชมในระบบแอนะล็อกแบบเดิม มีทั้งหมด 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 4.4 ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ

ตารางที่ 9 การตัดสินใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

		(n=400)		
ผลการตัดสินใจ		จำนวน(คน)	ร้อยละ	
เปลี่ยนผ่านดิจิทัลทีวี	ยอมรับ	240	60	
	ไม่ยอมรับ	160	40	
			(n=400)	(n=240)
หากยอมรับ	ใช้ Set Top Box	157	39.3	65.4
	ใช้ Digital TV	83	20.8	34.6
			(n=400)	(n=160)
หากไม่ยอมรับ	ใช้ระบบดาวเทียม	113	28.3	70.6
	ใช้ระบบเคเบิล	40	10	25
	ใช้ระบบแอนะล็อก	7	1	4.4

ส่วนที่ 5 ทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจในการเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร โดยในการทดสอบสมมติฐานนี้ทางผู้วิจัยได้ให้สมมติฐานในการศึกษานี้ทั้งหมด 4 ข้อ ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินที่แตกต่างกัน
3. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล
4. ทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนสถานภาพสมรสและสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า อายุ สถานภาพสมรส และสมาชิกในครัวเรือนมีผลในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	χ^2	P-value
เพศ	0.052	0.820
อายุ	20.887	0.000**
สถานภาพสมรส	6.068	0.048**
ระดับการศึกษา	3.240	0.198
รายได้	5.897	0.316
อาชีพ	7.262	0.202
สมาชิกในครัวเรือน	11.082	0.05*

หมายเหตุ: **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะทางประชากรด้านอายุ ต่อการรับรู้ ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล พบว่า คนที่อยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมากที่สุด ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่คนที่ มีอายุมากกว่า 51 ปี ไม่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมากที่สุด ดังตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าคนที่ มีอายุมากกว่า 51 ปี ยังไม่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	การเปลี่ยนผ่านฯ		รวม
	รับรู้	ไม่รับรู้	
อายุ			
ต่ำกว่า 20 ปี	68 (19.05)	9 (20.93)	77 (19.25)
21 – 30 ปี	139 (38.94)	16 (37.21)	155 (38.75)
30 – 41 ปี	93 (26.05)	5 (11.63)	98 (24.50)
41 – 50 ปี	38 (10.64)	3 (6.98)	41 (10.25)
มากกว่า 51 ปี	19 (5.32)	10 (23.26)	29 (7.25)
รวม	357 (100.00)	43 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรส ต่อการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

ความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพสมรสต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล พบว่า คนโสดมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลมากที่สุด ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่คนที่แต่งงานแล้ว ไม่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลมากที่สุด ดังตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าคนที่แต่งงานแล้ว ส่วนใหญ่ยังไม่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรสต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

ปัจจัยส่วนบุคคล	การเปลี่ยนผ่านฯ		รวม
	รับรู้	ไม่รับรู้	
สถานภาพสมรส			
โสด	288 (80.67)	28 (65.12)	316 (79.00)
แต่งงาน	63 (17.65)	13 (30.23)	76 (19.00)
หย่าร้าง/หม้าย	6 (1.68)	2 (4.65)	8 (2.00)
รวม	357 (100.00)	43 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะทางประชากรด้าน สมาชิกในครัวเรือน ต่อการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

ความสัมพันธ์ระหว่าง ครัวเรือนต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล พบว่า สมาชิกในครัวเรือน 1 คน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลมากที่สุด ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่สมาชิกในครัวเรือน 4 คน ไม่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลมากที่สุด ดังตารางที่ 13 แสดงให้

เห็นว่าสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ส่วนใหญ่ยังไม่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	การเปลี่ยนผ่านฯ		รวม
	รับรู้	ไม่รับรู้	
สมาชิกในครัวเรือน			
1 คน	82 (25.47)	3 (7.69)	85 (23.55)
2 คน	54 (16.77)	3 (7.69)	57 (15.79)
3 คน	61 (18.94)	10 (25.64)	71 (19.67)
4 คน	64 (19.88)	13 (33.33)	77 (21.33)
5 คน	61 (18.94)	10 (25.64)	71 (19.67)
มากกว่า 5 คน	35 (9.80)	4 (9.30)	39 (9.75)
รวม	357 (100.00)	43 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ สมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความถี่ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 หมายความว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ สมาชิกในครัวเรือนต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีที่แตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรต่อความถี่การรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	χ^2	<i>P-Value</i>
เพศ	3.603	0.462
อายุ	80.491	0.000*
สถานภาพสมรส	23.815	0.002*
ระดับการศึกษา	47.210	0.000*
รายได้	111.927	0.000*
อาชีพ	60.267	0.000*
สมาชิกในครัวเรือน	107.190	0.000*

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า ช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีทุกวันมากที่สุด ในขณะที่ช่วงอายุ 31-50 ปี มีความถี่ในการรับรู้ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ และช่วงอายุมากกว่า 51 ปี ไม่มีการรับรู้ข่าวสารเรื่องดิจิทัลทีวีมากที่สุด ดังตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าช่วงอายุมากกว่า 51 ปี ส่วนใหญ่ยังไม่มีการรับรู้ข่าวสารเรื่องดิจิทัลทีวี

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่ในการรับข่าวสาร/สัปดาห์					รวม
	ทุกวัน	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่ได้รับ	
อายุ						
ต่ำกว่า 20 ปี	51 (31.29)	8 (17.39)	5 (7.58)	7 (8.14)	6 (15.38)	77 (19.25)
21 – 30 ปี	56 (34.36)	24 (52.17)	42 (63.64)	22 (25.58)	11 (28.21)	155 (38.75)
31 – 40 ปี	31 (19.02)	7 (15.22)	13 (19.70)	38 (44.19)	9 (23.08)	98 (24.50)
41 – 50 ปี	16 (9.82)	0 (0.00)	4 (6.06)	14 (16.28)	7 (17.95)	77 (10.25)
มากกว่า 51 ปี	9 (5.52)	7 (15.22)	2 (3.03)	5 (5.81)	6 (15.38)	71 (7.25)
รวม	163 (100.00)	46 (100.00)	66 (100.00)	86 (100.00)	39 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพสมรสต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า คนโสด มีความถี่ในการรับรู้ข่าวสารทุกวันเกี่ยวกับ เรื่องดิจิทัลทีวี ทุกวันมากที่สุด ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่เดียวกันคนที่เป็นหม้าย หย่าร้าง ส่วนใหญ่ไม่มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีมากที่สุด ดังตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าสถานภาพหย่าร้าง หม้าย ยังไม่มีการรับรู้ข่าวสารเรื่องดิจิทัลทีวี

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุกับความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่ในการรับข่าวสาร/สัปดาห์					รวม
	ทุกวัน	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่ได้รับ	
สถานภาพสมรส						
โสด	136 (83.44)	35 (76.09)	50 (75.76)	65 (75.58)	30 (76.92)	316 (79.00)
แต่งงาน	23 (14.11)	11 (23.91)	16 (24.42)	21 (24.42)	5 (12.82)	76 (19.00)
หย่าร้าง/หม้าย	4 (2.45)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (10.26)	8 (2.00)
รวม	163 (100.00)	46 (100.00)	66 (100.00)	86 (100.00)	39 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาต่อความถี่ในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า การศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรีมีความถี่ในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวีมากที่สุด ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่คนที่มีการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี ไม่มีการรับรู้ข่าวสาร เรื่องดิจิทัล ทีวีมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรียังไม่มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านการศึกษากับความถี่ในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่ในการรับข่าวสาร/สัปดาห์					รวม
	ทุกวัน	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่ได้รับ	
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	72 (44.17)	10 (21.74)	10 (15.15)	12 (13.95)	5 (12.82)	109 (27.25)
ปริญญาตรี	58 (35.58)	26 (56.52)	33 (50.00)	39 (45.35)	17 (43.59)	173 (43.25)
สูงกว่าปริญญาตรี	33 (20.25)	10 (21.74)	23 (34.85)	35 (40.70)	17 (43.59)	118 (29.50)
รวม	163 (100.00)	46 (100.00)	66 (100.00)	86 (100.00)	39 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อความถนัดในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อความถนัดในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า ผู้ที่มีไม่รายได้มีความถนัดในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีรายได้มากกว่า 40,000 บาท ไม่มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีมากที่สุด ดังตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีรายได้มากกว่า 40,000 บาท ไม่มีความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้กับความถนัดในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถนัดในการรับข่าวสาร/สื่อบ้าง					รวม
	ทุกวัน	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่ได้รับ	
รายได้						
ไม่มีรายได้	63 (38.65)	8 (17.39)	5 (7.58)	6 (6.98)	4 (10.26)	86 (21.50)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	16 (9.82)	3 (6.52)	1 (1.52)	2 (2.33)	0 (0.00)	22 (5.50)
10,001 – 20,000 บาท	18 (11.04)	15 (32.61)	30 (45.45)	30 (34.88)	8 (20.51)	101 (25.25)
20,001 – 30,000 บาท	31 (19.02)	4 (8.70)	19 (28.79)	16 (18.60)	5 (12.82)	75 (18.75)
30,001 – 40,000 บาท	15 (9.20)	8 (17.39)	4 (6.06)	8 (9.30)	5 (12.82)	40 (10.00)
มากกว่า 40,001 บาท	20 (12.27)	8 (17.39)	7 (10.61)	24 (27.91)	17 (43.59)	76 (19.00)
รวม	163 (100.00)	46 (100.00)	66 (100.00)	86 (100.00)	39 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่ในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า อาชีพ นักศึกษา มีความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีทุกวันต่อสัปดาห์มากที่สุด และอาชีพ ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ มีความถี่ในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์มากที่สุด ในขณะที่อาชีพลูกจ้าง พนักงานเอกชน และธุรกิจส่วนตัว ไม่มีการรับรู้ข่าวสารเรื่องดิจิทัลทีวีมากที่สุด ดังตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่าอาชีพลูกจ้าง พนักงานเอกชน และ ธุรกิจส่วนตัว มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพกับความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่ในการรับข่าวสาร/สัปดาห์					รวม
	ทุกวัน	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่ได้รับ	
อาชีพ						
นักศึกษา	44 (26.99)	6 (13.04)	9 (13.64)	9 (10.47)	6 (15.38)	74 (18.50)
ข้าราชการ	42 (25.77)	15 (32.61)	8 (12.12)	15 (17.44)	2 (5.13)	82 (20.50)
รัฐวิสาหกิจ	13 (7.98)	12 (26.09)	4 (6.06)	8 (9.30)	4 (10.26)	41 (10.25)
ลูกจ้าง/พนักงาน	46 (28.22)	8 (17.39)	30 (45.45)	38 (44.19)	16 (41.03)	138 (34.50)
เอกชน	16 (9.82)	5 (10.87)	14 (21.21)	16 (18.60)	11 (28.21)	62 (15.50)
ธุรกิจส่วนตัว	2 (1.23)	0 (0.00)	1 (1.52)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (0.75)
อื่นๆ	163 (100.00)	46 (100.00)	66 (100.00)	86 (100.00)	39 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวเรือนกับความถี่ในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า สมาชิกในครัวเรือน 1 คนมีความถี่ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีทุกวันต่อสัปดาห์มากที่สุด ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่สมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 5 คนไม่มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีมากที่สุด ดังตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 5 คน มีความถี่เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 20 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนกับความถี่ในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่ในการรับข่าวสาร/สัปดาห์					รวม
	ทุกวัน	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่ได้รับ	
สมาชิกในครัวเรือน						
1 คน	69	4	5	4	3	85
	(42.33)	(8.70)	(7.58)	(4.65)	(7.69)	(21.25)
2 คน	23	7	3	16	8	57
	(14.11)	(15.22)	(4.55)	(18.60)	(20.51)	(14.25)
3 คน	22	13	19	14	3	71
	(13.50)	(28.26)	(28.79)	(16.28)	(7.69)	(17.75)
4 คน	25	8	10	26	8	77
	(15.34)	(17.39)	(15.15)	(30.23)	(20.51)	(19.25)
5 คน	13	11	21	15	11	71
	(7.98)	(23.91)	(31.82)	(17.44)	(28.21)	(17.75)
มากกว่า 5 คน	11	3	8	11	6	39
	(6.75)	(6.52)	(12.12)	(12.79)	(15.38)	(9.75)
รวม	163	46	66	86	39	400
	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อช่องทางการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อช่องทางการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และ สมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับช่องทางการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนสถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับช่องทางการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังตารางที่ 21 หมายความว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ สมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อช่องทาง ในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรต่อช่องทางการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	χ^2	<i>P-Value</i>
เพศ	23.659	0.000**
อายุ	66.943	0.000**
สถานภาพสมรส	15.729	0.046*
ระดับการศึกษา	58.099	0.000**
รายได้	89.504	0.000**
อาชีพ	74.463	0.000**
สมาชิกในครัวเรือน	98.618	0.000**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศต่อช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า เพศ หญิงมีช่องทางการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด ในขณะที่เพศชายมีช่องทางการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด ดังตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่าเพศชายมีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากเพศชายไม่ค่อยให้ความสนใจกับสื่อสิ่งพิมพ์ ดังนั้นในการประชาสัมพันธ์อาจเน้นในเรื่องสื่อประเภทอื่นที่เพศชายให้ความสนใจมากกว่าเช่นสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านเพศ ต่อช่องทางในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ช่องทางในการรับข่าวสาร					รวม
	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อสิ่งพิมพ์	สื่อกิจกรรม	อินเทอร์เน็ต	
เพศ						
ชาย	46 (54.12)	112 (56.85)	1 (12.50)	4 (36.36)	76 (76.77)	239 (59.75)
หญิง	39 (45.88)	85 (43.15)	7 (87.50)	7 (63.64)	23 (23.23)	161 (40.25)
รวม	85 (100.00)	197 (100.00)	8 (100.00)	11 (100.00)	99 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุต่อช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า อายุต่ำกว่า 20 ปี มีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคล มากที่สุด ในขณะที่อายุระหว่าง 31-40 ปี มีช่องเรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อกิจกรรมน้อยที่สุด ดังตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีช่องทางการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อกิจกรรม น้อยที่สุด กล่าวคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี เป็นวัยที่อยู่ในช่วงวัยทำงาน ไม่ค่อยใส่ใจร่วมกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นในการให้ความรู้จึงควรเน้นช่องทางอื่นๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อ ช่องทางในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ช่องทางในการรับข่าวสาร					รวม
	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อสิ่งพิมพ์	สื่อกิจกรรม	อินเทอร์เน็ต	
อายุ						
ต่ำกว่า 20 ปี	39 (45.88)	19 (9.64)	1 (12.50)	4 (36.36)	14 (14.14)	77 (19.25)
21 – 30 ปี	31 (36.47)	74 (37.56)	5 (62.50)	4 (36.36)	41 (41.41)	155 (38.75)
31 – 40 ปี	9 (10.59)	58 (29.44)	2 (25.00)	2 (18.18)	27 (27.27)	98 (24.50)
41 – 50 ปี	2 (2.35)	27 (13.71)	0 (0.00)	1 (9.09)	11 (11.11)	41 (10.25)
มากกว่า 51 ปี	4 (4.71)	19 (9.64)	0 (0.00)	0 (0.00)	6 (6.06)	29 (7.25)
รวม	85 (100.00)	197 (100.00)	8 (100.00)	11 (100.00)	99 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสถานภาพต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสต่อช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า สถานภาพโสดมีช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ด้านสื่อบุคคล และอินเทอร์เน็ต มากที่สุด ในขณะที่สถานภาพแต่งงาน มีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด ดังตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่าคนที่แต่งงานมีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน สถานภาพสมรสต่อ ช่องทางในการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ช่องทางในการรับข่าวสาร					รวม
	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อสิ่งพิมพ์	สื่อกิจกรรม	อินเทอร์เน็ต	
สถานภาพสมรส						
โสด	75	142	6	8	85	316
	(88.24)	(72.08)	(75.00)	(72.73)	(85.86)	(79.00)
แต่งงาน	8	49	2	3	14	76
	(9.41)	(24.87)	(25.00)	(27.27)	(14.14)	(19.00)
หย่าร้าง/หม้าย	2	6	0	0	0	8
	(2.35)	(3.05)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(2.00)
รวม	85	197	8	11	99	100
	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาต่อช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคลมากที่สุด ในขณะที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อกิจกรรมน้อยที่สุด ดังตารางที่ 25__แสดงให้เห็นว่าการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อกิจกรรมน้อยที่สุด

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน ระดับการศึกษาต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ช่องทางในการรับข่าวสาร					รวม
	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อสิ่งพิมพ์	สื่อกิจกรรม	อินเทอร์เน็ต	
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	49	42	1	2	15	109
	(57.65)	(21.32)	(12.50)	(18.18)	(15.15)	(27.25)
ปริญญาตรี	16	92	5	8	52	173
	(18.82)	(46.70)	(62.50)	(72.73)	(52.53)	(43.25)
สูงกว่าปริญญาตรี	20	63	2	1	32	118
	(23.53)	(31.98)	(25.00)	(9.09)	(32.32)	(29.50)
รวม	85	197	8	11	99	400
	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า ผู้ที่ไม่มีรายได้ มีช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ด้านสื่อ บุคคล มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันผู้ ที่มีรายได้ มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป มีช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ด้านสื่อบุคคล ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล น้อยที่สุด ดังตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 40,000 บาท มีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด

ตารางที่ 26 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ช่องทางในการรับข่าวสาร					รวม
	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อสิ่งพิมพ์	สื่อกิจกรรม	อินเทอร์เน็ต	
รายได้						
ไม่มีรายได้	41	27	1	3	14	86
	(48.24)	(13.71)	(12.50)	(27.27)	(14.14)	(21.50)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	8	6	0	0	8	22
	(9.41)	(3.05)	(0.00)	(0.00)	(8.08)	(5.50)
10,001 – 20,000 บาท	17	48	7	3	26	101
	(20.00)	(24.37)	(87.50)	(27.27)	(26.26)	(25.25)
20,001 – 30,000 บาท	10	48	0	4	13	75
	(11.76)	(24.37)	(0.00)	(36.36)	(13.13)	(18.75)
30,001 – 40,000 บาท	2	27	0	1	10	40
	(2.35)	(13.71)	(0.00)	(9.09)	(10.10)	(10.00)
มากกว่า 40,001 บาท	7	41	0	0	28	76
	(8.24)	(20.81)	(0.00)	(0.00)	(28.28)	(19.00)
รวม	85	197	8	11	99	400
	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า อาชีพข้าราชการ มีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคลมากที่สุด ในขณะที่ธุรกิจส่วนตัว มีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด ดังตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มิธุรกิจส่วนตัวมีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด

ตารางที่ 27 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ช่องทางในการรับข่าวสาร					รวม
	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อสิ่งพิมพ์	สื่อกิจกรรม	อินเทอร์เน็ต	
อาชีพ						
นักศึกษา	22 (25.88)	21 (10.66)	1 (12.50)	4 (36.36)	26 (26.26)	74 (18.50)
ข้าราชการ	33 (38.82)	42 (21.32)	5 (62.50)	0 (0.00)	2 (2.02)	82 (20.50)
รัฐวิสาหกิจ	8 (9.41)	20 (10.15)	0 (0.00)	2 (18.18)	11 (11.11)	41 (34.50)
ลูกจ้าง/พนักงาน	14 (16.47)	78 (39.59)	2 (25.00)	2 (18.18)	42 (42.42)	138 (34.50)
ธุรกิจส่วนตัว	7 (8.24)	35 (17.77)	0 (0.00)	3 (27.27)	17 (17.17)	62 (15.50)
อื่นๆ	1 (1.18)	1 (0.51)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (1.01)	3 (0.75)
รวม	85 (100.00)	197 (100.00)	8 (100.00)	11 (100.00)	99 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อช่องทางในการรับรู้ การเปลี่ยนผ่านไปสู่ โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวเรือนต่อช่องทางในการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า สมาชิกในครัวเรือน 3 คนมีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อสิ่งพิมพ์และสมาชิกในครัวเรือน 4 คนมีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ในขณะที่สมาชิกในครัวเรือน 3 คน มีช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด ดังตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกในครัวเรือน 3 คนมีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด

ตารางที่ 28 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน สมาชิกในครัวเรือน ต่อช่องทางในการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ช่องทางในการรับข่าวสาร					รวม
	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อสิ่งพิมพ์	สื่อกิจกรรม	อินเทอร์เน็ต	
สมาชิกในครัวเรือน						
1 คน	41	27	0	4	13	85
	(48.24)	(13.71)	(0)	(36.36)	(16.46)	(21.25)
2 คน	13	27	1	2	14	57
	(15.29)	(13.71)	(12.50)	(18.18)	(17.72)	(14.25)
3 คน	6	35	7	1	2	71
	(7.06)	(17.77)	(87.50)	(9.09)	(2.53)	(17.75)
4 คน	11	36	0	2	28	77
	(12.94)	(18.27)	(0.00)	(18.18)	(35.44)	(19.25)
5 คน	7	53	0	0	11	71
	(8.24)	(26.90)	(0.00)	(0.00)	(13.92)	(17.75)
มากกว่า 5 คน	7	19	0	2	11	39
	(8.24)	(9.64)	(0.00)	(18.18)	(13.92)	(9.75)
รวม	85	197	8	11	79	400
	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ อายุ รายได้ อาชีพ สมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับช่องทางการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 มีความสัมพันธ์กับแบบทดสอบรวมการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ส่วนระดับการศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 มีความสัมพันธ์กับช่องทางการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี หมายความว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ สมาชิกในครัวเรือนมีผลต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีที่แตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	χ^2	P-Value
เพศ	9.38	0.002**
อายุ	15.91	0.003**
สถานภาพสมรส	4.534	0.104
ระดับการศึกษา	5.662	0.059*
รายได้	25.361	0.000**
อาชีพ	15.914	0.007**
สมาชิกในครัวเรือน	17.268	0.004**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศต่อ ความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัย อยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ในแบบทดสอบรวมการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ เป็นเพศหญิง ดังตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่าเพศหญิงเป็นเพศที่มีความรู้เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 30 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนรวมแบบทดสอบรวมความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
เพศ			
ชาย	217 (62.72)	22 (40.74)	239 (59.75)
หญิง	129 (37.28)	32 (59.26)	161 (40.25)
รวม	346 (100.00)	54 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อแบบทดสอบความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อแบบทดสอบการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวีในแต่ละข้อ พบว่า ในแบบทดสอบข้อ 2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิทัลทั้งหมด 48 ช่อง ข้อ 8. ปัจจุบันได้มีการแจกอุปกรณ์ทีวีดิจิทัลในราคา 690 บาท เพื่อใช้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว และข้อ 9. ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช. มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากรด้านเพศ ณ ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ 1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากรด้านเพศ ณ ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.1 หมายความว่า แบบทดสอบข้อ (1) (2) (8) และ (9) ดังตารางที่ 31 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ ในแบบทดสอบแต่ละข้อดังกล่าวให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวม ของการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง

10 ข้อ กล่าวคือ มีผลของความสัมพันธ์ด้านเพศต่อการรับรู้ แบบทดสอบการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ที่แตกต่างกัน คือผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องในแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่ โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

ตารางที่ 31 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อแบบทดสอบการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

เพศ	χ^2	P-Value
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว	3.436	0.064*
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิทัลทั้งหมด 48 ช่อง	9.49	0.002**
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิทัล	5.256	0.22
4. ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)	1.99	0.158
5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	0.622	0.430
6. ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น	2.142	0.143
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box	4.805	0.28
8. ปัจจุบันได้มีการแจกอุปกรณ์ทีวีดิจิทัลในราคา 690 บาท เพื่อใช้แลกรับกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว	19.706	0.000**
9. ในการแลกรับกล่อง Set Top Box ต้องส่งเอกสารหลักฐานตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.	7.816	0.005**
10. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง	1.250	0.264

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ในแบบทดสอบรวมการรับรู้ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-40 ปี ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ อายุ 21-30 ปี ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ดังตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 32 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนรวมแบบทดสอบรวมความรู้		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
อายุ			
ต่ำกว่า 20 ปี	60 (17.34)	17 (31.48)	77 (19.25)
21 – 30 ปี	128 (36.99)	27 (50.00)	155 (38.75)
31 – 40 ปี	94 (27.17)	4 (7.41)	98 (24.50)
41 – 50 ปี	37 (10.69)	4 (7.41)	41 (10.25)
มากกว่า 51 ปี	27 (7.80)	2 (3.70)	29 (7.25)
รวม	346 (100.00)	54 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีในแต่ละข้อ พบว่า ในแบบทดสอบข้อ (1) ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว ข้อ (3) ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิทัล ข้อ (4) ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD) ข้อ (6) ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น ข้อ (9) ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช. และข้อ (10) จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง มีความสัมพันธ์กับ อายุ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ (7) ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box มีความสัมพันธ์กับอายุ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (1) (3) (4) (7) และ (10) มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากรด้านอายุที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 33 ซึ่งผลของความสัมพัทธ์ ในแต่ละข้อพบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้อง ส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปี

สำหรับ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (6) ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามไม่ถูกต้องส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี ดังตารางที่ 34 ส่วนผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (9) ส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปี ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ดังตารางที่ 35

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน อายุต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี
ทั้ง 10 ข้อ

อายุ	χ^2	<i>P-Value</i>
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว	17.794	0.001**
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิทัลทั้งหมด 48 ช่อง	4.673	0.322
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิทัล	14.897	0.005**
4. ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)	14.102	0.007**
5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	3.047	0.550
6. ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น	16.437	0.002**
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box	8.686	0.069*
8. ปัจจุบันได้มีการแจกกล่องทีวีดิจิทัลในราคา 690 บาทเพื่อให้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว	3.758	0.440
9. ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.	21.531	0.000**
10. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง	18.122	0.001**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ตารางที่ 34 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบเรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 6 ที่วี
 ที่ชื่อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ทีวีที่ชื่อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิทัล		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
อายุ			
ต่ำกว่า 20 ปี	60 (15)	17 (4.2)	77 (19.2)
21 – 30 ปี	95 (23.8)	60 (15)	155 (38.8)
31 – 40 ปี	58 (14.5)	40 (10)	98 (24.5)
41 – 50 ปี	17 (4.2)	24 (6)	41 (10.2)
มากกว่า 51 ปี	16 (4)	13 (3.2)	29 (7.2)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ตารางที่ 35 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ข้อ 9 ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.

ปัจจัยส่วนบุคคล	ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดย สำนักงาน กสทช.		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
อายุ			
ต่ำกว่า 20 ปี	60 (15)	17 (4.2)	77 (19.2)
21 – 30 ปี	132 (33)	23 (5.8)	155 (38.8)
31 – 40 ปี	92 (23)	6 (1.5)	98 (24.5)
41 – 50 ปี	39 (9.8)	2 (0.5)	41 (10.2)
มากกว่า 51 ปี	19 (4.8)	10 (2.5)	29 (7.2)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบความรู้ เรื่องเรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาต่อความรู้เรื่องเรื่องดิจิทัลทีวีทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่มีการศึกษาดำรงระดับปริญญาตรี ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ดังตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 36 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	21 (38.89)	88 (25.43)	109 (27.25)
ปริญญาตรี	23 (42.59)	150 (43.35)	173 (43.25)
สูงกว่าปริญญาตรี	10 (18.52)	108 (31.21)	118 (29.50)
รวม	54 (100.00)	346 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษา ต่อแบบทดสอบความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้าน ระดับการศึกษา ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีในแต่ละข้อ พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (4) ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD) ข้อ (6) ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น และข้อ (10) จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง มีความสัมพันธ์กับการศึกษา ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถาม ข้อ (1) ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว และข้อ (5) ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสา ก้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ มีความสัมพันธ์กับการศึกษา ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (1) (6) และ (10) มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 37 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ในแต่ละข้อพบว่าแบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง ส่วนใหญ่มีการศึกษาลดกว่าระดับปริญญาตรี ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้อง ส่วนใหญ่ มีการศึกษาในสูงกว่าระดับปริญญาตรี

ส่วนผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (4) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้อง มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ดังตารางที่ 38 ส่วนผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (5) ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ดังตารางที่ 39

ตารางที่ 37 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ระดับการศึกษา	χ^2	<i>P-Value</i>
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว	8.750	0.013*
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิทัลทั้งหมด 48 ช่อง	3.701	0.157
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิทัล	3.755	0.153
4. ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)	23.240	0.000**
5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	8.673	0.013*
6. ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น	9.124	0.010**
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box	2.313	0.315
8. ปัจจุบันได้มีการแจกกล่องทีวีดิจิทัลในราคา 690 บาทเพื่อให้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว	1.265	0.531
9. ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.	1.200	0.549
10. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง	31.247	0.000**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 38 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 4 ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	74 (18.5)	35 (8.8)	109 (27.2)
ปริญญาตรี	152 (38)	21 (5.2)	173 (43.2)
สูงกว่าปริญญาตรี	105 (26.2)	13 (3.2)	118 (29.5)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ตารางที่ 39 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 5 ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาก้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ

ปัจจัยส่วนบุคคล	ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาก้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	51 (12.8)	58 (14.5)	109 (27.2)
ปริญญาตรี	100 (25)	73 (18.2)	173 (43.2)
สูงกว่าปริญญาตรี	78 (19.5)	40 (10)	118 (29.5)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบรวมความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่าผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ เป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ ดังตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ไม่มีรายได้มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด กล่าวได้ว่าผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท มีความสนใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีมากที่สุด

ตารางที่ 40 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนรวมแบบทดสอบรวมความรู้		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
รายได้			
ไม่มีรายได้	63 (18.21)	23 (42.59)	86 (23.50)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	17 (4.91)	5 (9.26)	22 (6.01)
10,001 – 20,000 บาท	90 (26.01)	11 (20.37)	101 (27.60)
20,001 – 30,000 บาท	64 (18.50)	11 (20.37)	41 (11.20)
30,001 – 40,000 บาท	38 (10.98)	2 (3.70)	40 (10.93)
มากกว่า 40,001 บาท	74 (21.39)	2 (3.70)	76 (20.77)
รวม	346 (100.00)	54 (100.00)	366 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีในแต่ละข้อ โดยให้ ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (1) ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว ข้อ (3) ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิทัล ข้อ (4) ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD) ข้อ (6) ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น ข้อ (7) ทีวีรุ่นใหมรองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box และข้อ (9) ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องส่งเอกสารหลักฐานครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช. มีความสัมพันธ์กับรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ (5) ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ มีความสัมพันธ์กับรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่าแบบทดสอบ ข้อ (1) (3) (4) (5) และ (9) มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากรด้านรายได้ที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 41 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ ในแต่ละข้อ พบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีรายได้

ส่วนผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (6) ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ดังตารางที่ 42 ส่วนผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (7) ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องในแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ ดังตารางที่ 43

ตารางที่ 41 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

รายได้	χ^2	<i>P-Value</i>
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว	33.282	0.000**
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิทัลทั้งหมด 48 ช่อง	8.711	0.121
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิทัล	26.429	0.000**
4. ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)	44.149	0.000**
5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	14.924	0.011*
6. ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น	23.701	0.000**
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box	16.382	0.006**
8. ปัจจุบันได้มีการแจกกล่องทีวีดิจิทัลในราคา 690 บาทเพื่อให้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว	4.745	0.448
9. ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.	20.758	0.001**
10. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง	14.311	0.014*

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 42 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ข้อ 6 ที่วีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิทัล		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
รายได้			
ไม่มีรายได้	66 (16.5)	20 (5)	86 (21.5)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	15 (1.8)	15 (3.8)	22 (5.5)
10,001 – 20,000 บาท	47 (11.8)	54 (13.5)	101 (25.2)
20,001 – 30,000 บาท	43 (10.8)	32 (8)	75 (18.8)
30,001 – 40,000 บาท	31 (7.8)	9 (2.2)	40 (10)
มากกว่า 40,001 บาท	44 (11)	32 (8)	76 (19)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ตารางที่ 43 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ข้อ 7 ที่วิรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box

ปัจจัยส่วนบุคคล	ที่วิรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
รายได้			
ไม่มีรายได้	67 (16.8)	19 (4.8)	86 (21.5)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	19 (4.8)	3 (0.8)	22 (5.5)
10,001 – 20,000 บาท	96 (24)	5 (1.2)	101 (25.2)
20,001 – 30,000 บาท	59 (14.8)	16 (4)	75 (18.8)
30,001 – 40,000 บาท	34 (8.5)	6 (1.5)	40 (10)
มากกว่า 40,001 บาท	69 (17.2)	7 (1.8)	76 (19)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อแบบทดสอบรวมความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้ เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ พบว่า ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้าง พนักงานเอกชน และธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ เป็นผู้มีอาชีพข้าราชการ ดังตารางที่ 44 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอาชีพข้าราชการมีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด กล่าวได้ว่าลูกจ้าง พนักงานเอกชนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเทคโนโลยี เนื่องจากสายอาชีพนี้ค่อนข้างมีความไวต่อการรับรู้ข่าวสาร

ตารางที่ 44 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนรวมแบบทดสอบรวมความรู้		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
อาชีพ			
นักศึกษา	59 (17.05)	15 (27.78)	74 (18.50)
ข้าราชการ	65 (18.79)	17 (31.48)	82 (20.50)
รัฐวิสาหกิจ	38 (10.98)	3 (5.56)	41 (10.25)
ลูกจ้าง/พนักงาน	120 (34.68)	18 (33.33)	138 (34.50)
ธุรกิจส่วนตัว	61 (17.63)	1 (1.85)	62 (15.50)
อื่นๆ	3 (0.87)	0 (0.00)	3 (0.75)
รวม	346 (100.00)	54 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อแบบทดสอบความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีในแต่ละข้อ พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (1) ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว ข้อ (3) ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิทัล ข้อ (4) ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD) และข้อ (6) ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น กสทช.มีความสัมพันธ์กับอาชีพ ณ ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ (7) ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box ข้อ ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้

โดยไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box ข้อ (9) ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑที่ออกโดยสำนักงาน กสทช. และข้อ (10) จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง มีความสัมพันธ์กับอาชีพ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (1) (3) (4) (7) (9) และ (10) มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากรด้านอาชีพที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 45 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ ในแต่ละข้อพบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้าง พนักงานเอกชน และธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ

ส่วนผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (6) ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่เป็นลูกจ้าง พนักงานเอกชน ดังตารางที่ 46

ตารางที่ 45 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน อาชีพต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

อาชีพ	χ^2	P-Value
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิตอลแล้ว	22.954	0.000**
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิตอลทั้งหมด 48 ช่อง	1.540	0.908
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิตอล	16.480	0.006**
4. ปัจจุบันทีวีดิจิตอลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)	21.952	0.001**
5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิตอลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	8.467	0.132
6. ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้ทุกรุ่น	41.897	0.000**
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิตอลได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box	11.050	0.050*
8. ปัจจุบันได้มีการแจกอุปกรณ์ทีวีดิจิตอลในราคา 690 บาท เพื่อใช้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว	5.673	0.339
9. ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.	14.212	0.014*
10. จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง	11.514	0.042*

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 46 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อแบบทดสอบการรับรู้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ข้อ 6 ทวีที่ชื่อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ทีวีที่ชื่อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิทัล		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
อาชีพ			
นักศึกษา	47 (11.8)	27 (6.8)	74 (18.5)
ข้าราชการ	67 (16.8)	15 (3.8)	82 (20.5)
รัฐวิสาหกิจ	29 (7.2)	12 (3)	41 (10.2)
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	57 (14.2)	81 (20.2)	138 (34.5)
ธุรกิจส่วนตัว	44 (11)	18 (4.5)	62 (15.5)
อื่นๆ	2 (0.5)	1 (0.2)	3 (0.8)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบรวมความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่าง สมาชิกในครัวเรือน ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้รวมเรื่อง ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ พบว่าผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่มีสมาชิกครัวเรือน 1 คน ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ มีสมาชิกในครัวเรือน 2 คน ดังตารางที่ 47 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 2 คน มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด กล่าวได้ว่าผู้ที่มีสมาชิกครัวเรือน 1 คน ให้ความสนใจเรื่องดิจิทัลทีวี อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนมาใช้ดิจิทัลทีวีง่ายและสะดวก และไม่มีค่าใช้จ่าย จึงให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ

ตารางที่ 47 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนรวมแบบทดสอบรวมความรู้		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
สมาชิกในครัวเรือน			
1 คน	72	13	85
	(20.81)	(24.07)	(21.25)
2 คน	41	16	57
	(11.85)	(29.63)	(14.25)
3 คน	62	9	71
	(17.92)	(16.67)	(17.75)
4 คน	70	7	77
	(20.23)	(12.96)	(19.25)
5 คน	68	3	71
	(19.65)	(5.56)	(17.75)
มากกว่า 5 คน	33	6	39
	(9.54)	(11.11)	(9.75)
รวม	346	54	400
	(100.00)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบความรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้าน สมาชิกในครัวเรือน ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีในแต่ละข้อ พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (1) ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว ข้อ (3) ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อก ข้อ (4) ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD) ข้อ (6) ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น และข้อ (10) จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบทดสอบข้อ (8) ปัจจุบันได้มีการแจกคู่มือทีวีดิจิทัลในราคา 690 บาท เพื่อใช้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจอเนอร์ในตัว มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (1) (3) (4) และ (8) มีความสัมพันธ์กับลักษณะทาง

ประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 48 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ในแต่ละข้อพบว่าแบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียว วกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้อง ส่วนใหญ่มีสมาชิกครัวเรือน 2 คน

ส่วนผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (6) ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 2 คน ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องมีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ดังตารางที่ 49 ส่วนผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบข้อ (10) มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 1 คน ดังตารางที่ 50

ตารางที่ 48 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

สมาชิกในครัวเรือน	χ^2	<i>P-Value</i>
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิตอลแล้ว	21.876	0.001**
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิตอลทั้งหมด 48 ช่อง	8.142	0.149
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิตอล	23.211	0.000**
4. ปัจจุบันทีวีดิจิตอลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)	26.065	0.000**
5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิตอลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	7.283	0.200
6. ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้ทุกรุ่น	23.767	0.000**
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิตอลได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box	7.023	0.219
8. ปัจจุบันได้มีการแจกอุปกรณ์ทีวีดิจิตอลในราคา 690 บาทเพื่อใช้แลกรับกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว	11.183	0.048*
9. ในการแลกรับกล่อง Set Top Box ต้องสังเกตสัญลักษณ์ตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.	7.871	0.163
10. จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง	22.790	0.000**

ตารางที่ 48 (ต่อ)

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 49 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ข้อ 6 ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิทัล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันมีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับชมทีวีดิจิทัล		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
สมาชิกในครัวเรือน			
1 คน	64 (16)	21 (5.2)	85 (21.2)
2 คน	29 (7.2)	28 (7)	57 (14.2)
3 คน	37 (9.2)	34 (8.5)	71 (17.8)
4 คน	41 (10.2)	36 (9)	77 (19.2)
5 คน	55 (13.8)	16 (4)	71 (17.8)
มากกว่า 5 คน	20 (5)	19 (4.8)	39 (9.8)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ตารางที่ 50 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบเรื่องจิตตอลที่วี ข้อ 10 จำนวนช่องที่จิตตอลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนช่องที่วีดิจอคอลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
สมาชิกในครัวเรือน			
1 คน	24	61	85
	(6)	(15.2)	(21.2)
2 คน	31	26	57
	(7.8)	(6.5)	(14.2)
3 คน	36	35	71
	(9)	(8.8)	(17.8)
4 คน	39	38	77
	(9.8)	(9.5)	(19.2)
5 คน	45	26	71
	(11.2)	(6.5)	(17.8)
มากกว่า 5 คน	15	24	39
	(3.8)	(6)	(9.8)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี พบว่า ลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ด้าน ระดับการศึกษา รายได้ สมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับแบบทดสอบรวม การรับรู้เรื่องประโยชน์ของ ดิจิทัลทีวี ที่ระดับนัยทางสถิติ 0.01 ส่วนอายุ มีความสัมพันธ์กับแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ที่ระดับนัยทางสถิติ 0.05 หมายความว่า อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สมาชิกในครัวเรือน ที่แตกต่างกันมีผลที่สำคัญต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวีที่แตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 51

ตารางที่ 51 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรต่อแบบทดสอบรวม การรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	χ^2	P-Value
เพศ	2.456	0.117
อายุ	11.253	0.024**
สถานภาพสมรส	3.712	0.156
ระดับการศึกษา	11.753	0.003*
รายได้	18.892	0.002*
อาชีพ	5.501	0.358
สมาชิกในครัวเรือน	27.003	0.000*

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของ ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ พบว่า ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้ เรื่องประโยชน์ของ ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 21-30 ปี ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ดังตารางที่ 52 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 52 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน อายุต่อแบบทดสอบรวม การรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนแบบทดสอบประโยชน์รวม		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
อายุ			
ต่ำกว่า 20 ปี	25 (13.66)	52 (23.96)	77 (19.25)
21 – 30 ปี	85 (46.45)	70 (32.26)	155 (38.75)
30 – 41 ปี	41 (22.40)	57 (26.27)	98 (24.50)
41 – 50 ปี	19 (10.38)	22 (10.14)	41 (10.25)
มากกว่า 51 ปี	13 (7.10)	16 (7.37)	29 (7.25)
รวม	183 (100.00)	217 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้าน อายุต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้าน อายุต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวีใน แต่ละข้อพบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (1) จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น ข้อ (3) ทีวีดิจิทัลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก ข้อ (4) ไม่ว่าฝนตก ฟ้าร้องแกล้งไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิทัลก็ยังคงชัด ข้อ (10) ปัจจุบัน ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชมมีความสัมพันธ์กับอายุ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ (2) ทีวีดิจิทัลให้ภาพและเสียง

ที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก และข้อ (5) ที่ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิตอลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ มีความสัมพันธ์กับอายุ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.1 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (1) (2) (3) (4) (5) และ (10) ดังตารางที่ 53 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ในแต่ละข้อ พบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ ผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 20 ปี

ตารางที่ 53 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอายุต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

อายุ	χ^2	P-Value
1. จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น	20.826	0.000**
2. ทีวีดิจิตอลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก	8.664	0.070*
3. ทีวีดิจิตอลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก	19.611	0.001**
4. ไม่ว่าฝนตก ฟักร้องแกล้งไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิตอลก็ยังคมชัด ไม่ลุ่ม	18.962	0.001**
5. ทีวีดิจิตอลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ	13.245	0.10*
6. ทีวีดิจิตอลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง	5.461	0.243
7. ทีวีดิจิตอลมีช่องรายการสำหรับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมไม่เป็นอันตรายต่อเด็กเยาวชน	6.332	0.176
8. ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน	7.148	0.128

ตารางที่ 53 (ต่อ)

อายุ	χ^2	P-Value
9. ในการรับชมทีวีดิจิตอลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่	5.242	0.731
10. ปัจจุบัน ทีวีดิจิตอลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม	15.178	0.004**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ มีการศึกษาดำกว่าระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี ดังตารางที่ 54 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรีและปริญญาตรีมีการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิตอลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 54 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนแบบทดสอบประโยชน์รวม		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	35 (19.13)	74 (34.10)	109 (27.25)
ปริญญาตรี	91 (49.73)	82 (37.79)	173 (43.25)
สูงกว่าปริญญาตรี	57 (31.15)	61 (28.11)	118 (29.50)
รวม	183 (100.00)	217 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิตอลทีวีในแต่ละข้อ พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (3) ที่ทีวีดิจิตอลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก ข้อ (4) ปัจจุบันทีวีดิจิตอลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD) ข้อ (5) ที่ทีวีดิจิตอลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ ข้อ (6) ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้ทุกรุ่น มีความสัมพันธ์กับการศึกษา ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถาม ข้อ (2) ที่ทีวีดิจิตอลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก ข้อ (7) ที่ทีวีดิจิตอลมีช่องรายการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ ซึ่ง มีเนื้อหาที่เหมาะสมไม่เป็นอันตรายต่อเด็กเยาวชน ข้อ (8) ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการศึกษา ณ ระดับนัยสำคัญทาง

สถิติที่ 0.05 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (2) (3) (4) (5) (6) และ (7) ดังตารางที่ 55 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ในแต่ละข้อพบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบ ส่วนใหญ่มี ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้อง มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 55 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ระดับการศึกษา	χ^2	P-Value
1. จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น	3.730	0.155
2. ทีวีดิจิตอลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบบอานาล็อก	6.210	0.045*
3. ทีวีดิจิตอลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบบอานาล็อก	19.473	0.000**
4. ไม่ว่าฝนตก ฟัรื่องแ่ไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิตอลก็ยังคงคมชัด ไม่ล่่ม	26.230	0.000**
5. ทีวีดิจิตอลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ	9.805	0.007**
6. ทีวีดิจิตอลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง	26.169	0.000**
7. ทีวีดิจิตอลมีช่องรายการสำหรับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสม ไม่เป็นอันตรายต่อเด็กเยาวชน	6.259	0.044*
8. ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน	6.488	0.039*
9. ในการรับชมทีวีดิจิตอลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ 10. ปัจจุบัน ทีวีดิจิตอลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม	2.785	0.594
	0.937	0.626

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ มีเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ ดังตารางที่ 56 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีไม่มีรายได้มีการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 56 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน รายได้ต่อแบบทดสอบรวม เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนแบบทดสอบประโยชน์รวม		รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
รายได้			
ไม่มีรายได้	23 (12.57)	63 (29.03)	86 (21.50)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	9 (4.92)	13 (5.99)	22 (5.50)
10,001 – 20,000 บาท	53 (28.96)	48 (22.12)	101 (25.25)
20,001 – 30,000 บาท	43 (23.50)	32 (14.74)	75 (18.75)
30,001 – 40,000 บาท	18 (9.84)	22 (10.14)	40 (10.00)
มากกว่า 40,001 บาท	37 (20.22)	39 (17.97)	76 (19.00)
รวม	183 (100.00)	217 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านรายได้ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวีในแต่ละข้อ พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (3) ทีวีดิจิทัลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก ข้อ (4) ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD) ข้อ (8) ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกอุปกรณ์ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน มีความสัมพันธ์กับรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ (1) จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น ข้อ (2) ทีวีดิจิทัลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก มีความสัมพันธ์กับรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนแบบทดสอบข้อ (9) ในการรับชมทีวีดิจิทัลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (1) (2) (3) (4) (8) และ (9) ดังตารางที่ 57 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ ในแต่ละข้อพบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีรายได้

ตารางที่ 57 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านรายได้ ต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

รายได้	χ^2	P-Value
1. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น	12.244	0.032**
2. ทีวีดิจิทัลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบบอาน์ล็อก	13.227	0.021**
3. ทีวีดิจิทัลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบบอาน์ล็อก	46.639	0.000***
4. ไม่ว่าฝนตก ฟัรื่องแ่ไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิทัลก็ยังคงคมชัด ไม่ล่่ม	33.314	0.000***
5. ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ	5.913	0.315
6. ทีวีดิจิทัลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง	4.984	0.418
7. ทีวีดิจิทัลมีช่องรายการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมไม่เป็นอันตรายต่อเด็กเยาวชน	7.660	0.176
8. ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคูปอง ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน	21.788	0.001***
9. ในการรับชมทีวีดิจิทัลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ 10. ปัจจุบัน ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม	16.174	0.095*
	3.531	0.619

หมายเหตุ ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่าง สมาชิกในครัวเรือน ต่อแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ของ ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่าผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ถูกต้องน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ มีสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คน ดังตารางที่ 58 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คนมีการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด

ตารางที่ 58 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้าน สมาชิกในครัวเรือน ต่อแบบทดสอบรวมประโยชน์การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนแบบทดสอบประโยชน์รวม		คะแนนแบบทดสอบประโยชน์รวม
	ตอบถูกมากกว่า 80%	ตอบถูกน้อยกว่า 80%	
สมาชิกในครัวเรือน			
1 คน	29 (15.85)	56 (25.81)	85 (21.25)
2 คน	15 (8.20)	42 (19.35)	57 (14.25)
3 คน	47 (25.68)	24 (11.06)	71 (17.75)
4 คน	35 (19.13)	42 (19.35)	77 (19.25)
5 คน	36 (19.67)	35 (16.13)	71 (17.75)
มากกว่า 5 คน	21 (11.48)	18 (8.29)	39 (9.75)
รวม	183 (100.00)	217 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิตอลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิตอลทีวีในแต่ละข้อ พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (1) จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น ข้อ (3) ทีวีดิจิตอลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก ข้อ (4) ไม่ว่าฝนตก ฟ้าร้องแกล้งไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิตอลก็ยังคมชัด ไม่ลุ่ม ข้อ (6) ทีวีดิจิตอลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง ข้อ (8) ในการเปลี่ยนผ่านๆ ได้มีการแจกอุปกรณ์ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยลดการระคายไจ่ายของประชาชน มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ (10) ปัจจุบัน ทีวีดิจิตอลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนแบบทดสอบข้อ (2) ทีวีดิจิตอลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.1 ดังตารางที่ 59 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ ในแต่ละข้อพบว่าแบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบคำถามได้ถูกต้องในแบบทดสอบ ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ในขณะที่ผู้ตอบคำถามที่ไม่ถูกต้องมีสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คน

ตารางที่ 59 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ

สมาชิกในครัวเรือน	χ^2	<i>P-value</i>
1. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น	18.710	0.002***
2. ทีวีดิจิทัลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก	10.743	0.057*
3. ทีวีดิจิทัลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก	28.094	0.000***
4. ไม่ว่าฝนตก ฟ้ามืดแค่ไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิทัลก็ยังคงชัด ไม่ลุ่ม	47.321	0.000***
5. ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ	7.955	0.159
6. ทีวีดิจิทัลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง	17.719	0.003***
7. ทีวีดิจิทัลมีช่องรายการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมไม่เป็นอันตรายต่อเด็กเยาวชน	4.685	0.456
8. ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน	16.280	0.006***
9. ในการรับชมทีวีดิจิทัลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่	13.169	0.214
10. ปัจจุบัน ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม	12.472	0.029**

หมายเหตุ ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

สมมติฐาน 2 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรต่อทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ สมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ ณ ระดับนัยทางสถิติ 0.01 ส่วนอาชีพ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ ณ ระดับนัยทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า เพศ อายุ สมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 60

ตารางที่ 60 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรต่อ ผลรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	χ^2	P-Value
เพศ	12.485	0.000**
อายุ	9.774	0.440
สถานภาพสมรส	3.383	0.184
ระดับการศึกษา	0.604	0.739
รายได้	8.081	0.152
อาชีพ	13.457	0.019*
สมาชิกในครัวเรือน	19.601	0.001**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านเพศ ต่อทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศต่อทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ผู้ที่ตอบคำถามเห็นด้วยมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีสัดส่วน

สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามเห็นด้วย น้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ทั้ง 10 ข้อ มีเป็นเพศหญิง ดังตารางที่ 61 แสดงให้เห็นว่าเพศหญิงมีทัศนคติไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ตารางที่ 61 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อผลรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนแบบทดสอบทัศนคติ		รวม
	เห็นด้วยมากกว่า 80%	เห็นด้วยน้อยกว่า 80%	
เพศ			
ชาย	141 (68.12)	98 (50.78)	239 (59.75)
หญิง	66 (31.88)	95 (49.22)	161 (40.25)
รวม	207 (100.00)	193 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อ ทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านเพศต่อ ทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ (2) ท่านเห็นด้วย ที่ปัจจุบันมีทีวีดิจิทัลเพราะมีรายการที่หลากหลาย และมีภาพและเสียงดีกว่าระบบเดิม ข้อ (3) ทีวีดิจิทัลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก ข้อ (5) ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิทัลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ ข้อ (10) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัล มีความสัมพันธ์กับเพศ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบทดสอบข้อ (4) ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิทัล มีความสัมพันธ์กับเพศ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 และแบบสอบถามข้อ (7) ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิทัล มีความสัมพันธ์กับเพศ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (2) (3) (4) (5) (7) และ (10) ดังตารางที่ 62 ซึ่งผล

ของความสัมพันธ์ ในแต่ละข้อพบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบเห็นด้วยในแบบทดสอบส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ในขณะที่ผู้ที่ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

ตารางที่ 62 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อ แบบทดสอบทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ทั้ง 10 ข้อ

เพศ	χ^2	<i>P-Value</i>
1. ท่านเห็นด้วยกับทีวีระบบอนาล็อกเดิมที่มีอยู่ล้าสมัย ไม่ทันต่อการพัฒนาด้านอื่น	2.574	0.109
2. ท่านเห็นด้วย ที่ปัจจุบันมีทีวีดิจิตอลเพราะมีรายการที่หลากหลาย และมีภาพและเสียงดีกว่าระบบเดิม	9.541	0.002***
3. ท่านเห็นด้วยและมั่นใจว่าทีวีดิจิตอลจะทำให้ท่านเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น	6.604	0.010***
4. ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิตอล	4.289	0.038**
5. ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิตอลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ	6.649	0.010***
6. วิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก	1.977	0.160
7. ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิตอล	2.794	0.095*
8. ท่านรู้สึกว่เร็วไปสำหรับการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิตอล	0.543	0.461
9. ท่านเห็นด้วยกับการแลกอุปกรณ์ดิจิตอลทีวี ที่สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้	-	-
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิตอล	11.597	0.001***

หมายเหตุ ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อแบบทดสอบรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพต่อแบบทดสอบ รวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ผู้ที่เห็นด้วยมากกว่า 80% ในแบบทดสอบ รวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้าง พนักงานเอกชน ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามเห็นด้วยน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ มีข้าราชการ ดังตารางที่ 63 แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการ มีทัศนคติไม่เห็นด้วยในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ตารางที่ 63 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อผลรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนแบบทดสอบทัศนคติ		รวม
	เห็นด้วยมากกว่า 80%	เห็นด้วยน้อยกว่า 80%	
อาชีพ			
นักศึกษา	33 (15.94)	41 (21.24)	74 (18.50)
ข้าราชการ	33 (15.94)	49 (25.39)	82 (20.50)
รัฐวิสาหกิจ	22 (10.63)	19 (9.84)	41 (10.25)
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	87 (42.03)	51 (26.42)	138 (34.50)
ธุรกิจส่วนตัว	31 (14.98)	31 (16.06)	62 (15.50)
อื่นๆ	1 (0.48)	2 (1.04)	3 (0.75)
รวม	207 (100.00)	193 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านอาชีพต่อ ทักษะการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้าน อาชีพต่อทักษะการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ พบว่า ในแบบทดสอบข้อ (4) ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิทัล ข้อ (6) วิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก ข้อ (8) ท่านรู้สึกว่าการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิทัล ข้อ (10) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัล มีความสัมพันธ์กับอาชีพ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ (5) ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิทัลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ ข้อ (7) ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิทัล มีความสัมพันธ์กับอาชีพ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (4) (5) (6) (7) (8) และ (10) ดังตารางที่ 64 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ ในแต่ละข้อพบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบเห็นด้วยในแบบทดสอบดังกล่าวส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้าง พนักงานเอกชน ในขณะที่ผู้ตอบที่ตอบไม่เห็นด้วยส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ

ตารางที่ 64 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบ ทักษะคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

อาชีพ	χ^2	P-Value
1. ท่านเห็นด้วยกับทีวีระบบอนาล็อกเดิมที่มีอยู่ล้ำสมัย ไม่ทันต่อการพัฒนาด้านอื่น	7.267	0.202
2. ท่านเห็นด้วย ที่ปัจจุบันมีทีวีดิจิทัลเพราะมีรายการที่หลากหลาย และมีภาพและเสียงดีกว่าระบบเดิม	4.565	0.471
3. ท่านเห็นด้วยและมั่นใจว่าทีวีดิจิทัลจะทำให้ท่านเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น	6.077	0.299
4. ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิทัล	16.217	0.006**
5. ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิทัลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ	11.276	0.046*
6. วิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก	18.491	0.002**
7. ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิทัล	13.497	0.019*
8. ท่านรู้สึกว่เร็วไปสำหรับการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิทัล	15.889	0.007**
9. ท่านเห็นด้วยกับการแลกอุปกรณ์ดิจิทัลทีวี ที่สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้	-	-
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัล	17.050	0.004**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ ต่อแบบทดสอบ รวม ทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ โดยให้ ค่าความรู้เป็นคะแนนในการวิจัยอยู่ในระดับที่มากกว่า 80% พบว่า ผู้ที่เห็นด้วยมากกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลทั้ง 10 ข้อ มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ซึ่งมีสัดส่วนสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เก็บมา ในขณะที่ผู้ตอบคำถามเห็นด้วยน้อยกว่า 80% ในแบบทดสอบรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คน ดังตารางที่ 65 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คน มีทัศนคติไม่เห็นด้วยในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ตารางที่ 65 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อผลรวมทัศนคติการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คะแนนแบบทดสอบทัศนคติ		รวม
	เห็นด้วยมากกว่า 80%	เห็นด้วยน้อยกว่า 80%	
สมาชิกในครัวเรือน			
1 คน	38 (18.36)	47 (24.35)	85 (21.25)
2 คน	26 (12.56)	31 (16.06)	57 (14.25)
3 คน	40 (19.32)	31 (16.06)	71 (17.75)
4 คน	51 (24.64)	26 (13.47)	77 (19.25)
5 คน	26 (12.56)	45 (23.32)	71 (17.75)
มากกว่า 5 คน	26 (12.56)	13 (6.74)	39 (9.75)
รวม	207 (100.00)	193 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อ ทักษะการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ ภาณพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อ ทักษะการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาณพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้ง 10 ข้อ พบว่า ในแบบทดสอบข้อ 4. ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิทัล ข้อ 6. วิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก ข้อ 8. ท่านรู้สึกว่าการไปสำหรับการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิทัล ข้อ 10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัล มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบสอบถามข้อ 5. ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิทัลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ ข้อ 7. ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิทัล มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่าแบบทดสอบข้อ (4) (5) (6) (7) (8) และ (10) ดังตารางที่ 66 ซึ่งผลของความสัมพันธ์ ในแต่ละข้อ พบว่า แบบทดสอบทุกข้อที่มีนัยสำคัญให้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลคะแนนรวมทั้ง 10 ข้อ กล่าวคือ ผู้ที่ตอบเห็นด้วยส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ในขณะที่ผู้ตอบที่ตอบไม่เห็นด้วยส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คน

ตารางที่ 66 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรด้านสมาชิกในครัวเรือนต่อแบบทดสอบ ทักษะคติ การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ทั้ง 10 ข้อ

สมาชิกในครัวเรือน	χ^2	<i>P-Value</i>
1. ท่านเห็นด้วยกับทีวีระบบอนาล็อกเดิมที่มีอยู่ล้ำสมัย ไม่ ทันต่อการพัฒนาด้านอื่น	7.267	0.202
2. ท่านเห็นด้วย ที่ปัจจุบันมีทีวีดิจิตอลเพราะมีรายการที่ หลากหลาย และมีภาพและเสียงดีกว่าระบบเดิม	4.565	0.471
3. ท่านเห็นด้วยและมั่นใจว่าทีวีดิจิตอลจะทำให้ท่าน เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น	6.077	0.299
4. ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับ ทีวีดิจิตอล	16.217	0.006**
5. ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิตอลที่มีช่องรายการที่ หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ	11.276	0.046*
6. วิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก	18.491	0.002**
7. ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ ทีวีดิจิตอล	13.497	0.019*
8. ท่านรู้สึกว่เร็วไปสำหรับการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิตอล	15.889	0.007**
9. ท่านเห็นด้วยกับการแลกอุปกรณ์ดิจิตอลทีวี ที่สะดวก และง่ายต่อการนำมาใช้	-	-
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวี ดิจิตอล	17.050	0.004**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลที่แตกต่างกัน มี
ผลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารเรื่องดิจิทัลทีวีต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล พบว่า ในแบบทดสอบ ข้อ 5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 หมายความว่า แบบทดสอบข้อดังกล่าวมีผลที่สำคัญต่อการตัดสินใจการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 67

ตารางที่ 67 ความสัมพันธ์การรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีในระบบดิจิทัลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

การรับรู้ข่าวสารเรื่องดิจิทัลทีวี	χ^2	P-Value
รู้จักดิจิทัลทีวีหรือไม่	1.112	0.292
ความถี่ในการรับข่าวสาร	7.349	0.119
ช่องทางการรับข่าวสาร	4.536	0.339
แบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี		
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิทัลแล้ว	0.970	0.325
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิทัลทั้งหมด 48 ช่อง	2.191	0.139
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิทัล	0.066	0.797
4. ปัจจุบันทีวีดิจิทัลมีภาพแบบความคมชัดสูง (HD)	0.143	0.705
5. ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	3.148	0.076*
6. ทีวีที่ซื้อใหม่ในปัจจุบันไม่สามารถรับชมทีวีดิจิทัลได้ทุกรุ่น	0.931	0.335
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ	2.523	0.112
อุปกรณ์ Set Top Box		
8. ปัจจุบันได้มีการแจกอุปกรณ์ทีวีดิจิทัลในราคา 690 บาท เพื่อใช้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว	0.030	0.864
9. ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องส่งเอกสารหลักฐานการลงทะเบียนออกโดยสำนักงาน กสทช.	1.482	0.223
10. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง	0.167	0.683

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ผลการทดสอบระหว่างการรับรู้ข่าวสารการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลของแบบทดสอบการรับรู้เรื่อง ดิจิตอลทีวี ข้อ 5 ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิตอลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ข้อที่ 5 ได้ถูกต้องนั้นมีการยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลร้อยละ 63.76 ในขณะที่ผู้ที่ตอบผิดนั้นไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ร้อยละ 45.03 เนื่องจากผู้ที่ตอบถูกในข้อดังกล่าวมีการรับรู้ข่าวสารในเรื่องของทีวีเก่าที่มีอยู่ที่บ้าน ยังสามารถรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ได้ ดังนั้น หากไม่มีค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระให้กับประชาชนมากเกินไป ประชาชนมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ดังตารางที่ 68

ตารางที่ 68 ผลการทดสอบความสัมพันธ์การรับรู้ข่าวสาร การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลของแบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ข้อ 5 ทีวีเครื่องเก่าทั่วไปเพียงใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิตอลได้ โดยไม่ต้องแปลงสัญญาณ ต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

การรับรู้ข่าวสาร	การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล		รวม
	ตอบถูก	ตอบไม่ถูก	
แบบทดสอบการรับรู้เรื่องดิจิตอลทีวี ข้อ 5			
ยอมรับ	146 (63.76)	94 (54.97)	240 (60.00)
ไม่ยอมรับ	83 (36.24)	77 (45.03)	160 (40.00)
รวม	229 (100.00)	171 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ในขณะที่ ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านฯ ต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล พบว่า ในแบบทดสอบข้อ 8. ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีทุน

เนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 หมายความว่าแบบทดสอบข้อดังกล่าวมีผลที่สำคัญต่อการตัดสินใจการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 69

ตารางที่ 69 ความสัมพันธ์การรับรู้ เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

แบบทดสอบการรับรู้ประโยชน์ของดิจิทัลทีวี	χ^2	P-Value
1. จำนวนช่องทีวีดิจิทัลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น	0.458	0.499
2. ทีวีดิจิทัลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก	0.788	0.375
3. ทีวีดิจิทัลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก	0.000	1.000
4. ไม่ว่าฝนตก ฟักร้องแกล้งไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิทัลก็ยังคมชัด ไม่ล่อ	1.988	0.159
5. ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ	0.115	0.735
6. ทีวีดิจิทัลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง	0.087	0.767
7. ทีวีดิจิทัลมีช่องรายการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมไม่เป็นอันตรายต่อเด็กเยาวชน	0.133	0.716
8. ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน	2.814	0.093*
9. ในการรับชมทีวีดิจิทัลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่	1.526	0.466
10. ปัจจุบัน ทีวีดิจิทัลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม	0.393	0.531

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ผลการทดสอบระหว่างการรับรู้ข่าวสารการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ข้อ 8 ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบทดสอบการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี ข้อที่ 8

ได้ถูกต้อนั้นมีการยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลร้อยละ 63.85 ในขณะที่ผู้ที่ตอบผิคนั้นไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ร้อยละ 36.15 เนื่องจากผู้ที่ตอบถูกในข้อดังกล่าวมีการรับรู้ข่าวสารในเรื่อง การแจกคู่มือดิจิทัลทีวีเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน ดังนั้นในการเปลี่ยนผ่านฯ หากไม่มีค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระให้ กับประชาชนมากเกินไป ประชาชนมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ดังตารางที่ 70

ตารางที่ 70 ผลการทดสอบ ความสัมพันธ์การรับรู้ข่าวสาร การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของแบบทดสอบการรับรู้ประโยชน์ ดิจิทัลทีวี ข้อ 8 ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิทัลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน

การรับรู้ข่าวสาร	การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ		รวม
	ตอบถูก	ตอบไม่ถูก	
แบบทดสอบเรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี ข้อ 8			
ยอมรับ	136 (63.85)	104 (55.61)	240 (60.00)
ไม่ยอมรับ	77 (36.15)	83 (44.39)	160 (40.00)
รวม	213 (100.00)	187 (100.00)	400 (100.00)

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

สมมติฐานที่ 4 ทศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ผลการทดสอบระหว่าง ทศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล พบว่า ทศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านที่แตกต่างกันไม่มีผลที่สำคัญต่อการตัดสินใจเปลี่ยนผ่านฯ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 71 อาจกล่าวได้ว่าการที่ภาครัฐใช้งบประมาณ สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ โดยมีนโยบายการแจกคู่มือดิจิทัลทีวีเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับภาคประชาชน และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับตัวระบบ

ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล รวมไปถึงในอนาคตจะมีการปิดโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบแอนะล็อก ดังนั้นเหตุผลดังกล่าว ส่งผลทำให้ปัจจัยในส่วนของคุณคิไม่มีผลต่อการเปลี่ยนผ่านฯ

ตารางที่ 71 ความสัมพันธ์ ทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

แบบทดสอบทัศนคติการเปลี่ยนผ่านฯ	χ^2	<i>P-Value</i>
1. ท่านเห็นด้วยกับทีวีระบบอนาล็อกเดิมที่มีอยู่ล้าสมัย ไม่ทันต่อการพัฒนาด้านอื่น	1.121	0.290
2. ท่านเห็นด้วย ที่ปัจจุบันมีทีวีดิจิทัลเพราะมีรายการที่หลากหลาย และมีภาพและเสียงดีกว่าระบบเดิม	0.006	0.936
3. ท่านเห็นด้วยและมั่นใจว่าทีวีดิจิทัลจะทำให้ท่านเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น	0.198	0.656
4. ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิทัล	0.003	0.957
5. ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิทัลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ	0.518	0.472
6. วิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก	0.497	0.481
7. ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิทัล	0.002	0.966
8. ท่านรู้สึกว่เร็วไปสำหรับการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิทัล	0.198	0.656
9. ท่านเห็นด้วยกับการแลกคู่มือดิจิทัลทีวี ที่สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้	-	-
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัล	0.263	0.608

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล มีอย่างน้อยเพียงใด และปัญหา อุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นในการเปลี่ยนผ่านฯ ในครั้งนี้ ดังนั้นข้อเสนอแนะจึงเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้การเปลี่ยนผ่านฯ เป็นไปได้ด้วยดี โดยแบ่งตามหัวข้อดังนี้

การแจกคู่มือดิจิทัลทีวี

- การแจกคู่มือในพื้นที่ชุมชนต่างจังหวัดมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่นำคู่มือมาแจก แต่แจกเป็นกล่องรับสัญญาณแทน การร้องเรียนก็ไม่ได้รับคำตอบที่พึงพอใจ
- ประชาชนที่ทำคู่มือหาย หรือชำรุด มีการแจ้งเรื่องและการติดตามจากหน่วยงานค่อนข้างช้าในการ Renew คู่มือใหม่
- ทาง กสทช. ไม่มีความพร้อมในเรื่องการแจกกล่องรับสัญญาณฯ ให้กับประชาชน โดยที่ สำนักงาน กสทช. เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี เป็นเวลานาน แต่พอใช้ระบบจริง กลับไม่พร้อมในเรื่องการแจกคู่มือ

เนื้อหารายการดิจิทัลทีวี

- ช่องรายการที่ประมูลไปไม่มีช่องข่าวต่างประเทศ หรือความบันเทิงต่างประเทศ
- ในเบื้องต้นควรมีช่องที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องดิจิทัลทีวีก่อน เนื่องจากหลายคนยังไม่เข้าใจและคลุ้มเครือกับการใช้ช่องดิจิทัลทีวี โดยเฉพาะในกลุ่มของหอพัก ซึ่งต้องส่งสัญญาณแยกไปในแต่ละห้อง และไม่ทราบถึงวิธีการว่าต้องทำอะไรบ้างที่จะ ไม่ต้องพึ่งพาเคเบิลทีวี และผู้ใช้อาจมีความสงสัยเกี่ยวกับการจัดการช่องที่ยังไม่เป็นระบบ
- รายการในช่องดิจิทัลทีวี ควรมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งสารคดีและความบันเทิง ข่าวสาร ความรู้ต่างๆ เนื่องจากรายการในปัจจุบันมีแต่เกมส์โชว์ในแต่ละช่องมากกว่ารายการแบบอื่นๆ ที่ควรจะเป็นประโยชน์ต่อคนทุกเพศ ทุกวัย และทุกอาชีพ
- เนื้อหาของช่องดิจิทัลบางช่องยังเป็นปัญหาให้กับเยาวชน เช่นการดบตักันเพื่อเรียกรวดดึง หรือการเสนอเนื้อหาที่ไม่สมควร เป็นต้น

การประชาสัมพันธ์

- ในการนำเสนอหรือการประชาสัมพันธ์ของใช้ภาษาที่คนทั่วไปเข้าใจ การใช้ศัพท์เทคนิคควรบอกตัวเต็มๆควบคู่ไปกับตัวย่อ
- การให้ความรู้แก่ภาคประชาชนยังน้อยเกินไปเกี่ยวกับเรื่องดิจิทัลทีวี ควรมีการณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจให้มากกว่านี้
- ประชาชนยังไม่รู้วิธีการติดตั้งกล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ดังนั้นควรประชาสัมพันธ์เรื่องนี้อีกมาก
- ควรสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการแลกกล่องดิจิทัลทีวี เนื่องจากมีการเอาเปรียบผู้บริโภคในเรื่องของมัดมือชกให้รับกล่องดิจิทัล แทนที่ประชาชนจะมีสิทธิในการเลือกซื้อกล่องรับสัญญาณ

การรับส่งสัญญาณ

- ควรให้ระบบมีความพร้อมมากกว่านี้ก่อน จะได้ไม่ต้องแบ่งกลุ่มประชาชนในการรับสัญญาณแบบทุกวันนี้
- เสาส่งสัญญาณไม่มีความเสถียร เนื่องจากบางพื้นที่มีตึกบังก็ทำให้รับสัญญาณไม่ได้เลย
- ในคอนโดใจกลางเมืองสามารถรับสัญญาณดิจิทัลได้ แต่สัญญาณไม่นิ่ง หากเดินผ่านภาพมีการสั่นไหว
- การประชาสัมพันธ์เรื่องสัญญาณ เกี่ยวกับฝนตกก็ควรรับช้ได้ แต่ในความเป็นจริงก็จ้อดำเหมือนสัญญาณดาวเทียม
- บางพื้นที่ไม่สามารถรับสัญญาณได้ครบทุกช่อง

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเปลี่ยนผ่านโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยเสนอถึงปัญหาการรับรู้และทัศนคติของประชาชนตลอดจนปัญหาในการไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุง แก้ไข และให้ความรู้แก่ภาคประชาชนต่อไปในอนาคต ในศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล 2. เพื่อศึกษาช่องทางการรับชมโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบทางความรู้เพื่อทดสอบกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาแบ่งการประมวลผล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติไคสแควร์ และการหาค่า T -Test โดยมีผลของความสัมพันธ์ตามแบบของกรอบแนวคิด คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านประชากรกับการรับรู้ข่าวสาร ความถี่การรับสาร ช่องทางการรับสาร ปัจจัยด้านประชากรกับการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ปัจจัยด้านประชากรกับการรับรู้เรื่อง ประโยชน์ดิจิทัลทีวี ปัจจัยด้านประชากรกับทัศนคติของประชาชน โดยปัจจัยที่กล่าวข้างต้นมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ และ ศึกษาช่องทางการรับชมโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลกับปัจจัยด้านประชากร พบว่า ประชากรด้าน อายุที่มากกว่า 51 ปี ผู้ที่มีสถานะภาพแต่งงาน และสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ส่วนใหญ่ไม่มีการรับรู้ ข่าวสาร การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ภาคพื้นดิน ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ต่อสัปดาห์ในการรับรู้ข่าวสารภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และปัจจัยด้านประชากร พบว่า ประชากรที่มีอายุมากกว่า 51 ปี ผู้ที่มีสถานะภาพหม้าย หย่าร้าง ผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ผู้มีรายได้มากกว่า 40,001 บาท ผู้ที่มีอาชีพลูกจ้าง พนักงานเอกชน และผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 5 คน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ในส่วนของช่องทางการรับข่าวสารภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล มีประชากรเพศชายที่มีการรับข่าวสาร ด้านสื่อสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด ผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี มีการรับสารด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์น้อยที่สุด ผู้ที่มีสถานะภาพแต่งงานมีการรับสารด้านสื่อบุคคล น้อยที่สุด ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการรับสารด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์น้อยที่สุด ผู้ที่มีรายได้มากกว่า 40,001บาท มีการรับสารด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด และผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 3 คน มีการรับสารด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี และ ปัจจัยด้านประชากร พบว่า ประชากรเพศหญิง ผู้ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ และผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 2 คน ส่วนใหญ่มีการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด ในขณะที่ ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวีกับปัจจัยด้าน ประชากร พบว่า ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ผู้ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ผู้ที่ไม่มีรายได้ และผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คน ส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวีน้อยที่สุด ส่วนความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะกับปัจจัยด้านประชากร พบว่า ประชากรเพศหญิง ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ ผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คน ส่วนใหญ่ มีทัศนคติเชิงไม่เห็นด้วยในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลกับการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี พบว่า ประชาชนที่มีการรับรู้ข่าวสารในเรื่องทีวีเก่าที่มีอยู่ สามารถรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลได้ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลกับการรับรู้เรื่องประโยชน์ดิจิทัลทีวี พบว่า การแจกคู่มือดิจิทัลทีวีช่วยให้ประชาชน ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนผ่านฯ กล่าวได้ว่าการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กับภาคประชาชน จะ ช่วยส่งเสริมให้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลประสบความสำเร็จ

ในส่วนของการ ศึกษาช่องทางการรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล นั้น ส่วนใหญ่มีผู้ที่ยอมรับการ เปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล นั้นหมายความว่าประชาชนรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล โดยรับสัญญาณผ่าน กล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลหรือ กล่อง Set Top Box มากที่สุด รองลงมาคือการรับชมผ่าน โทรทัศน์แบบที่มีจูนเนอร์ในการแปลงสัญญาณในตัวโดยไม่ต้องผ่านกล่องรับสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล หรือกล่อง Set Top Box ในขณะที่ผู้ที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล มีการรับชมผ่านระบบดาวเทียมมากที่สุด รองลงมาคือการรับสัญญาณผ่านระบบเคเบิล และแอนะล็อก ซึ่งผู้ที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนผ่านส่วนใหญ่ไม่มีการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีตลอดจนประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

จากที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากรกับการรับรู้ข่าวสาร ความถี่ การรับสาร ช่องทางการรับสาร พบว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่า 51 ปี ผู้ที่มีรายได้มากกว่า 40,001 บาท และมีสมาชิกในครัวเรือน 3 คนขึ้นไปมีการรับรู้ข่าวสารที่ค่อนข้างน้อย ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านประชากรกับการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวีและประโยชน์ดิจิทัลทีวี พบว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีและผู้ที่ไม่มียาได้ ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีค่อนข้างน้อย ในขณะที่ความสัมพันธ์ด้านประชากรกับทัศนคติ พบว่า เพศหญิงและผู้มีอาชีพข้าราชการส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยต่อการเปลี่ยนผ่านฯ ในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ พบว่า ในการเปลี่ยนผ่านฯ หากไม่มีค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระ

ให้กับประชาชนมากเกินไป ประชาชนก็พร้อมที่จะเปลี่ยนผ่านฯ ในขณะที่ผู้ที่รับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลส่วนใหญ่ มีการรับชมผ่านกล่องรับสัญญาณในระบบดิจิทัล หรือ Set Top Box มากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สำนักงาน กสทช. ควรให้การสนับสนุน ในเรื่องของการรับรู้ของประชากรศาสตร์ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวี การแลกเปลี่ยนดิจิทัลทีวี

การประชากรศาสตร์

จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าประชากรมีความถนัดในการรับข่าวสารต่อสื่อบ้าง ตลอดจนช่องทางในการรับสาร พบว่า ควรเน้นให้ข่าวสารกับกลุ่มผู้สูงอายุ และผู้ที่มีรายได้สูง อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มคนเหล่านี้ไม่ค่อยให้ความสนใจที่จะรับข่าวสาร หรือการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่ค่อยมีเวลาว่างทำให้ไม่ได้รับข่าวสาร ในส่วนของการให้ความรู้ในเรื่องของดิจิทัลทีวี พบว่า ประชากรเพศหญิง ผู้ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ มีการรับรู้ในเรื่อง ดิจิทัลทีวี ค่อนข้างน้อย ในส่วนของการรับรู้เรื่องประโยชน์ของดิจิทัลทีวี พบว่า ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ผู้ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ผู้ที่ไม่มีรายได้ มีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ดิจิทัลทีวีค่อนข้างน้อย ดังนั้นในการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านฯ จึงควรเน้น เรื่องเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีและประโยชน์ดิจิทัลทีวีให้กลุ่มคนเหล่านี้ เพราะหากมีความรู้ความเข้าใจแล้วก็จะช่วยให้ประชาชนสนใจที่จะเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมากยิ่งขึ้น

ประชาสัมพันธ์การให้ความรู้

ในการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีคืออะไร จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนยังมีความสับสนเกี่ยวกับการรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ในเรื่องของการรับรู้เรื่องดิจิทัลทีวี ควรเน้น การประชาสัมพันธ์ในเรื่อง ทีวีที่ประชาชนมีอยู่แล้ว สามารถรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลได้ เพียงใช้กล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล จำนวนช่องทั้งหมดของโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่มีทั้งหมดจำนวน 48 ช่อง การซื้อโทรทัศน์ในปัจจุบัน มีเพียงบางรุ่นที่สามารถรับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ ซึ่งไม่ใช่ทุกเครื่องที่ซื้อมาจะรับได้ ต้องถามพนักงานขายให้แน่ใจก่อน และจำนวนช่องความคมชัดสูงที่มีทั้งหมด 10 ช่อง ในส่วนของประโยชน์ดิจิทัลทีวีควเน้นการประชาสัมพันธ์เรื่องการแจกกล่องดิจิทัลทีวีมีราคาอยู่ที่ 690 บาทซึ่งสามารถนำมาแลกกล่องดิจิทัลทีวีได้ และไม่ว่าฝนจะตกแค่ไหน สัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินก็ยังคมชัด

การยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ

จากผลการศึกษา ในการยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลนั้น ประชาชนเห็นความสำคัญที่จะเปลี่ยนผ่านฯ เนื่องจากในการเปลี่ยนผ่านฯ หากไม่มีภาระค่าใช้จ่ายที่ประชาชนแบกรับ หรือมีภาครัฐเข้ามาสนับสนุนช่วยเหลือเรื่องค่าใช้จ่ายก็จะทำให้ประชาชนสนใจที่จะเปลี่ยนผ่านฯ มากขึ้น ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรช่วยเหลือประชาชนในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล นอกเหนือจาก การแจกอุปกรณ์ดิจิทัลแล้วนั้น อาจเพิ่มเติมด้วยการช่วยเหลือ ประชาชน ที่ไม่มีสิทธิในการรับอุปกรณ์ดิจิทัลทีวี เช่น กิจกรรมความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กสทช. และผู้ประกอบการกล่อง Set Top Box การทำแคมเปญณรงค์ทำให้ประชาชนสนใจมารับชมผ่านกล่อง Set Top Box โดยสำนักงาน กสทช. อาจให้การสนับสนุนด้วยการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายบางส่วนให้กับผู้ประกอบการกล่อง Set Top Box เพื่อให้ผู้ประกอบการกล่อง Set Top Box จำหน่ายสินค้าให้กับประชาชนในราคาที่ย่อมเยาโดยไม่ให้เป็นภาระให้กับประชาชน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแผนการเปลี่ยนผ่านฯตามนโยบายของสำนักงาน กสทช. นั้น มีการเปลี่ยนผ่านฯ ทั่วประเทศ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป จึงควรศึกษาความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรมการรับสารของประชากรทั่วประเทศ ให้ความสนใจลงไปในแต่ละภาค เนื่องจากการรับรู้ พฤติกรรม วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จึงทำให้ต้องศึกษาถึงความต้องการในแต่ละพื้นที่ อีกทั้งควรจัดให้มีการดำเนินการศึกษาผลการรับชมการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลขึ้น ทั่วประเทศ เน้นการศึกษาผลการทดสอบการรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ในแง่คุณภาพของการออกอากาศ อุปสรรคของการติดตั้งและใช้งานอุปกรณ์ของผู้รับชม วิเคราะห์ปัญหาของการรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลในช่วงการออกอากาศรวมทั้งศึกษาผลการประชาสัมพันธ์ของ กสทช. . ตลอดจนได้ผลการศึกษาที่สามารถนำไปปรับปรุงและใช้ประโยชน์ในการบริหารกระบวนการเปลี่ยนระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์จากระบบแอนะล็อกไปสู่ระบบดิจิทัลของประเทศไทยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2545). สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์
- กรมการปกครอง, กระทรวงมหาดไทย. บริการข้อมูลประชากรและบ้าน. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2556 จาก http://stat.bora.dopa.go.th/upstat_m.htm.
- กิตติมา สุรสนธิ. (2541). ความรู้ทางการสื่อสาร, พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุมพล รอดคำดี. (2532). สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์, สำนัก, กรมประชาสัมพันธ์. (2555). แนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: กรมประชาสัมพันธ์
- ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์. (2544). เรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิลาวัณย์ พาณิชย์รุ่งเรือง. (2540). ความน่าเชื่อถือและความพึงพอใจของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำทางโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่อง (3, 5, 7, 9, 11). วิทยานิพนธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พนา ทองมีอาคม. (2557). ที่วิจัยยังไม่รู้ไม่ได้แล้ว. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ เสวตสุทธิพันธ์. (2537). การสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.วิทยานิพนธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิโรจน์ ศรีหิรัญ. (2551). รายงานวิจัยเรื่อง ความรู้เท่าทันหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- วิดา เกียวกุล. (2538). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระศักดิ์เชิงเขาว. (2553). โทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดินปี 2554.สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2555 จาก www.prd.go.th/ewt_dl_link.php?nid=๒๔๕๐๗
- ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. (2553). จำนวนประชากร พื้นที่ ความหนาแน่น จำนวนบ้าน ในเขตกรุงเทพมหานคร เรียงตามจำนวนประชากรรวม (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ.2553). สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2556 จากhttp://203.155.220.230/info/stat_search/stat_54/pop54_02.pdf.

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2530). สื่อสารเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.

(2556). แผนการดำเนินงานเปลี่ยนผ่านการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบ ดิจิตอล

อรรณพ ปิณฑน์โอวาท. (2552). การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Atkin, C. (1973). Instrumental utilities and information seeking in new models for Mass Communication research, ed. Peter Clarke, Sage AnnualReviews of Communication Research, Vo๑.2. Beverly Hills: Sage, pp.๒๐๕- ๒๔๒.

Digital UK &Ofcom. (2008) Digital UK &Ofcom Switchover Tracker Survey: Switchover Progress Report – Q2 2008.

Katz, E., Blumler, J., &Gurevitch, M. (๑๙๗๔).The use of communication. Beverly Hill, CA: Sage Publication.

Klapper, Joseph T. (1960). The Effects of Mass Media, New York: The FreePress.

McCombs, M. E. & Becker, L. E. (1979).Using mass communication theory, EnglewoodCliffs, NJ: Prentice-Hall.

McQuail, Denis. (๒๐๐๕). McQuail's mass communication theory, (5 th Ed), London : SAGE Publications.

Rogers, E.M. and Shoemaker, F.F. (1971). Communication of Innovations : A Cross-cultural Approach, The Free Press, New York.

The Department of Broadband, Communications and the Digital Economy. (2011). Satisfaction with Talking Set Top Boxes: A Trial in Regional Victoria, Crows Nest, NSW: McNair Ingenuity Research.

The Department of Broadband, Communications and the Digital Economy. (2012). The Digital Tracker Report on Quarter 3, Canberra: Digital Switchover Taskforce in the Department of Broadband, Communications and the Digital Economy.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามโครงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล
ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอให้คำนึงว่า โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล คือ ทวีติจิตอล

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อทราบถึง ความคิดเห็นของท่าน ที่มี การเปลี่ยนผ่าน
ไปสู่โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล จัดทำโดยนิสิตปริญญาโท โครงการปริญญาโท
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อประกอบการศึกษาโครงการ
ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ทั้งนี้ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไว้ ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบ
ดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อดิจิทัลทีวีของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

1.1 เพศ

1. ☐ ชาย 2. ☐ หญิง

1.2 อายุ

1. ☐ ต่ำกว่า 20 ปี
2. ☐ 21-30ปี
3. ☐ 31-40ปี
4. ☐ 41-50ปี
5. ☐ มากกว่า 50ปี

1.3 สถานภาพสมรส

1. ☐ โสด 2. ☐ สมรส 3. ☐ หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

1.4 ระดับการศึกษาสูงสุด

1. ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. ☐ ปริญญาตรี
3. ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 รายได้

1. ☐ ไม่มีรายได้ 2. ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท 3. ☐ 10,001 – 20,000 บาท
4. ☐ 20,001 – 30,000 บาท 5. ☐ 30,001 – 40,000 บาท
6. ☐ มากกว่า 40,000 บาท

1.6 อาชีพ

1. ☐ นักศึกษา 2. ☐ ข้าราชการ 3. ☐ พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
4. ☐ ลูกจ้าง 5. ☐ ธุรกิจส่วนตัว 6. ☐ อื่นๆ.....

1.7 สมาชิกในครัวเรือน

1. ☐ 1 คน 2. ☐ 2 คน 3. ☐ 3 คน
4. ☐ 4 คน 5. ☐ 5 คน 6. ☐ มากกว่า 5 คน ระบุ.....

ส่วนที่ 2 การการรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล

2.1 ท่านรู้จักโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลหรือไม่

1. ☐ รู้
2. ☐ ไม่รู้

2.2 ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับฟัง หรือได้เห็นข่าวสารการเปลี่ยนผ่านไปสู่ทีวีดิจิตอลจากสื่อ/ช่องทางต่างๆ บ่อยเพียงใดในหนึ่งสัปดาห์

1. ☐ ทุกวัน 2. ☐ สัปดาห์ละ 5-6 ครั้ง 3. ☐ สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
4. ☐ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง 5. ☐ ไม่ได้รับข่าวสารทุกสัปดาห์

2.3 ท่านเคยรับรู้หรือได้เห็นข่าวสารการเปลี่ยนผ่านไปสู่ทีวีดิจิตอลผ่านสื่อช่องทางใดมากที่สุด

1. ☐ สื่อบุคคล ได้แก่ คนในครอบครัว/คนรู้จัก/พนักงาน กสทช./พนักงานภาครัฐและเอกชน

2. ☐ สื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
3. ☐ สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ ได้แก่ หนังสือ/แผ่นพับ/ใบปลิว/เอกสารจาก กสทช.
4. ☐ สื่อกิจกรรม เช่น ประชุม/สัมมนา/อบรม/นิทรรศการ/ การแถลงข่าว
5. ☐ อินเทอร์เน็ต

2.4 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ทีวีดิจิตอลผ่านสื่อ/ช่องทางต่างๆต่อไปนี้มาก/น้อยเพียงใด (คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก / ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ทีวีดิจิตอล	ใช่	ไม่ใช่
1. ปัจจุบันนี้มีการออกอากาศทีวีดิจิตอลแล้ว		
2. ประเทศไทยมีทีวีดิจิตอลทั้งหมด 48 ช่อง		
3. ในระยะแรกยังคงมีการแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกควบคู่กับการแพร่สัญญาณระบบดิจิตอล		
4. ปัจจุบันทีวีดิจิตอลมีภาพแบบความคมชัดสูง		
5. ทีวีเครื่องเก่าที่ใช้เสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งสามารถรับสัญญาณทีวีดิจิตอลได้		
6. ทีวีเครื่องเก่าในบ้านสามารถรับชมทีวีดิจิตอลได้เพียงติดเสาข้างปลาหรือหนวดกุ้ง		
7. ทีวีรุ่นใหม่รองรับสัญญาณดิจิตอลได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ Set Top Box		
8. ปัจจุบันได้มีการแจกอุปกรณ์ทีวีดิจิตอลในราคา 690 บาท เพื่อใช้แลกซื้อกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว		
9. ในการแลกกล่อง Set Top Box ต้องส่งเอกสารหลักฐานตราครุฑ ที่ออกโดยสำนักงาน กสทช.		
10. จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นแบบความคมชัดสูง (HD) มีทั้งหมด 6 ช่อง		

2.5 ท่านรู้ถึงประโยชน์ของการเปลี่ยนผ่านไปสู่ทีวีดิจิตอลผ่านสื่อ/ช่องทางต่างๆต่อไปนี้มาก/น้อยเพียงใด (คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก / ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

ประโยชน์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ทีวีดิจิตอล	ใช่	ไม่ใช่
1. จำนวนช่องทีวีดิจิตอลที่เป็นช่องประเภทบริการธุรกิจมีทั้งหมด 24 ช่อง ซึ่งทำให้มีรายการที่หลากหลายให้รับชมมากขึ้น		
2. ทีวีดิจิตอลให้ภาพและเสียงที่คมชัดมากกว่าระบบอนาล็อก		
3. ทีวีดิจิตอลมีช่องความคมชัดสูง (HD) ซึ่งมีความคมชัดมากกว่าช่องที่มีความคมชัดทั่วไป (SD) หรือทีวีในระบบอนาล็อก		
4. ไม่ว่าฝนตก ฟักร้องแกล้งไหน สัญญาณภาพในทีวีดิจิตอลก็ยังคมชัด ไม่ล้ม		
5. ทีวีดิจิตอลสามารถรับชมได้ฟรีทั่วประเทศ		
6. ทีวีดิจิตอลมีการกำหนดเวลาการโฆษณาในแต่ละประเภทช่อง		
7. ทีวีดิจิตอลมีช่องรายการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมไม่เป็นอันตรายต่อเด็กเยาวชน		
8. ในการเปลี่ยนผ่านฯ ได้มีการแจกคู่มือ ในราคา 500 บาท เพื่อนำมาแลกกล่อง Set Top Box หรือ ทีวีดิจิตอลที่มีจูนเนอร์ในตัว ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน		
9. ในการรับชมทีวีดิจิตอลนั้น ในอนาคตจะมีการแพร่ภาพช่องชุมชน ซึ่งเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่		
10. ปัจจุบัน ทีวีดิจิตอลสามารถรับชมได้ทั้งแบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล และแบบผ่านกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งทำให้ง่ายต่อการรับชม		

ส่วนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อดิจิทัลทีวี

3.1 ท่านมีทัศนคติอย่างไรต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก / ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ทัศนคติเกี่ยวกับทีวีดิจิทัล	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. ท่านเห็นด้วยกับทีวีระบบอนาล็อกเดิมที่มีอยู่ล้าสมัย ไม่ทันต่อการพัฒนาด้านอื่น		
2. ท่านเห็นด้วย ที่ปัจจุบันมีทีวีดิจิทัลเพราะมีรายการที่หลากหลาย และมีภาพและเสียงดีกว่าระบบเดิม		
3. ท่านเห็นด้วยและมั่นใจว่าทีวีดิจิทัลจะทำให้ท่านเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น		
4. ท่านเห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับทีวีดิจิทัล		
5. ท่านเห็นด้วยกับทีวีดิจิทัลที่มีช่องรายการที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ		
6. วิธีการติดตั้ง Set top box มีขั้นตอนที่ง่ายไม่ยุ่งยาก		
7. ท่านกังวลกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนมาใช้ทีวีดิจิทัล		
8. ท่านรู้สึกว่เร็วไปสำหรับการเปลี่ยนไปสู่ทีวีดิจิทัล		
9. ท่านเห็นด้วยกับการแลกคู่มือดิจิทัลทีวี ที่สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้		
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการเปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัล		

ส่วนที่ 4 การตัดสินใจยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

4.1 ท่านยอมรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลหรือไม่

หมายเหตุ *ยอมรับ หมายถึง เปลี่ยนมารับชมทีวีดิจิทัลด้วยกล่องรับสัญญาณ Set Top Box หรือรับชมผ่านโทรทัศน์ที่มีจูนเนอร์ดิจิทัลในตัว

* ไม่ยอมรับ หมายถึง กรณีที่รับชมผ่านเคเบิล ดาวเทียม หรือชมช่องแอนะล็อกแบบเก่า

1. ☐ ยอมรับ (หากท่านยอมรับตอบเฉพาะข้อ4.2)
2. ☐ ไม่ยอมรับ (หากท่านไม่ยอมรับตอบเฉพาะข้อ4.3)

4.2 จากข้อ 4.1 ในกรณีที่ท่านยอมรับการเปลี่ยนผ่านฯ ท่านจะเลือกชมทีวีดิจิทัลด้วยวิธีใด

1. ☐ ใช้ SET TOP BOX ต่อเข้ากับโทรทัศน์รุ่นเก่า
2. ☐ ซื้อโทรทัศน์รุ่นใหม่ที่สามารถรับทีวีดิจิทัลได้
3. ☐ สามารถรับชมผ่านระบบดาวเทียมอยู่แล้ว
4. ☐ โทรทัศน์ระบบแอนะล็อกก็เพียงพอแล้ว
5. ☐ สามารถรับชมผ่านระบบเคเบิลอยู่แล้ว

4.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

....ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม...

ชื่อ-สกุล (Name): นางสาววรรณ เรืองสมบูรณ์สุข

รหัสประจำตัวนิสิต (ID No.): 5614750479

สาขาวิชา (Major Field): เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

ชื่อเรื่องภาษาไทย (Thai Title):

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้
โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของประชาชนในเขต
กรุงเทพมหานคร

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ (English Title):

**Factors Affecting Bangkok Residents in the decision
to switch to Digital TV**

จำนวน (Total) 15 ไฟล์ (Files)